

ΘΕΜΑ

Γιατί ο Τραμπ θέλει
Παναμά και Γροιλανδία

Σελ. 10

Η ΑΡΚΤΙΚΗ

Οι πάγοι λιώνουν και
ένα νέο πέρασμα για
τη ναυτιλία δημιουργείται

Η ΔΙΩΡΥΓΑ

Κομβικό σημείο για
τα πλοία από την Ασία
προς τις ανατολικές ΗΠΑ

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΠΟΛΛΟΙ ΟΙ «ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ»

Ο οίκος Prada εξετάζει
εξαγορά της Versace

Ο **ιταλικός** οίκος μόδας Prada είναι μεταξύ των «μνηστήρων» που εξετάζουν εξαγορά της Versace από την αμερικανική Capri Holdings. Η προσπάθεια της Capri για αμερικανικό όμιλο ειδών πολυτελείας δεν απέδωσε και έχει αναθίσει στην Barclays να εξετάσει άλλες επιλογές, περιλαμβανομένης της πώλησης των εμπορικών σημάτων Versace και Jimmy Choo. **Σελ. 13**

Με Nurofen,
ο πονοκέφαλος **δεν**
θα χαλάσει
τη στιγμή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πόρτα για φορολογικές
ελαφρύνσεις 1,4 δισ.

Η **μείωση** των φόρων το 2026 θα είναι εφικτή μόνο με την εξασφάλιση μόνιμων και σταθερών επιπλέον εσόδων από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Εκτιμάται ότι τη διετία 2024-2025 ο περιορισμός της φοροδιαφυγής θα αποφέρει τουλάχιστον 3,2 δισ. Από αυτά, τα διαθέσιμα για νέες μειώσεις φόρων εκτιμούνται στα 1,2-1,4 δισ. ευρώ. **Σελ. 14**

5 291296 000378

Αυξημένο ενδιαφέρον για στεγαστικά

Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική έχουν γίνει δέκτες νέων αιτήσεων για δάνεια πρώτης κατοικίας

Αρχισαν να αποδίδουν τα προγράμματα που παρουσίασαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας οι δύο μεγάλες τράπεζες για στήριξη των πολιτών. Όπως πληροφορείται η «Κ», Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική έχουν γίνει δέκτες αιτού

ενδιαφερόντος για νέα στεγαστικά δάνεια, στη βάση απόκτησης πρώτης κατοικίας. Όπως σχολίασαν αξιωματούχοι από τις δύο μεγάλες τράπεζες, πρακτικά, ενδιαφέρον έδειξαν οι καταναλωτές που ήταν σχεδόν έτοιμοι να προχω-

ρήσουν με δανεισμό για αγορά πρώτης κατοικίας, απλώς με αυτές τις προτάσεις που ανακοινώθηκαν, έγινε η διαδικασία πιο εύκολη. Παράλληλα, ανέφεραν πως τέτοια προγράμματα κάνουν τους ενδιαφερόμενους να προχωρήσουν στην

απόκτηση πρώτης κατοικίας με μεγαλύτερη ευελιξία στους όρους δανεισμού και έτσι καθιστά τα δάνεια αυτά πιο προστά στους πολίτες. Τα μέτρα ήταν προσαρμοσμένα για να βοηθηθούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, τα

νεαρά ζευγάρια, στόχος η απόκτηση κατοικίας σε απομακρυσμένες - ακριτικές περιοχές, μειώσεις σε χρεώσεις, δημιουργία νέων ΑΤΜ και άλλα που ανακοίνωσαν ξεχωριστά η κάθε μία τράπεζα. **Σελ. 3**

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ

Το υδατικό απειλεί γεωργία και τουρισμό

Εντείνονται οι ανησυχίες από τη συνεχιζόμενη ανομβρία και τα πολύ χαμηλά αποθέματα νερού. Το καλοκαίρι προβλέπεται πολύ δύσκολο, καθώς η ζήτηση λόγω τουρισμού θα αυξηθεί. Αναμένονται περικοπές στην ύδρευση, ενώ οι τουριστικές επαρχίες ζητούν άμεσα μέτρα, με λειτουργία νέων μονάδων αφαλάτωσης, κάτι όμως που αναμένεται μετά το καλοκαίρι. **Σελ. 7**

AEGEAN AIRLINES

Ισχυροποιεί την παρουσία της στην Κύπρο

Η **Aegean** ισχυροποιεί την παρουσία της στην Κύπρο. Νέοι προορισμοί της εταιρείας από το αεροδρόμιο Λάρνακας, αύξηση των διαθέσιμων θέσεων μέσα στο 2025 και συνέχιση των πτήσεων τον χειμώνα με την ίδια συχνότητα του καλοκαιριού. Το πνεύμα της πολιτικής της εταιρείας ξεδιπλώσε ο πρόεδρος της Ευτύχιος Βασιλάκης από το βήμα του συνεδρίου της Hermes «Beyond Sea and Sun». **Σελ. 5**

Ξηρασίες και πλημμύρες εκτίναξαν την τιμή του καφέ

Επανελημμένες ξηρασίες και πλημμύρες έχουν εξαντλήσει την παγκόσμια προμήθεια καφέ, προκαλώντας συχνά εκτίναξη των τιμών. Αυτόχρονα, η παγκόσμια ζήτηση για καφέ συνεχίζει να αυξάνεται. Τον περασμένο μήνα, οι τιμές σε μια αγορά σχεδόν άγγιξαν υψηλό 50 ετών. Περίπου το 57% της παγκόσμιας παραγωγής του καφέ το 2023 προήλθε από κόκκους arabica, με τη Βραζιλία να είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας. Ωστόσο, μια σοβαρή ξηρασία κατέστρεψε την τελευταία σοδειά και μπορεί να απειλεί και τη φετινή. Στο Βιετνάμ, μια σοβαρή ξηρασία και έπειτα αφροδρές βροχοπτώσεις έπληξαν τα μεγαλύτερα αποθέματα robusta, τη δεύτερη πιο δημοφιλή ποικιλία, η οποία χρησιμοποιείται συνήθως σε στιγμιαίους καφέδες. **Σελ. 13**

Στη σέντρα Παναγιώτου- ΑΠΟΕΛ

Και στο βάθος οι πορτοκαλί

Στο **Επαρχιακό** Δικαστήριο οδηγείται ο ΑΠΟΕΛ για 5 ποινικές υποθέσεις αναφορικά με οφειλές σε Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύψους 2,32 εκατ. ευρώ από το 2020 - 2022. Η Εταιρεία ΑΠΟΕΛ και οι οργανωμένοι οπαδοί εξαπέλυσαν πυρά κατά του υπουργού Εργασίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας. **Σελ. 4**

Τα ανοιχτά και καυτά ζητήματα στα εργασιακά

Κρίσιμες διαβουλεύσεις

Πλούσια ατζέντα εργασιακών ζητημάτων διαθέτει το 2025. Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, ΑΤΑ, Εθνικός Κατώτατος Μισθός και υποθέτηση νέων κριτηρίων για την εισαγωγή ξένων εργατών, αποτελούν τα καυτά ζητήματα που τίθενται προ των πυλών, με τις αποφάσεις που απαιτούνται να είναι προσεκτικά σχεδιασμένες. **Σελ. 4**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε τροχιά χαλάρωσης κυρώσεων στη Συρία
- Τρέχει να κλείσει τις παράνομες ροές μεταναστών η Ε.Ε.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Μεγαλύτερος εχθρός της Ευρώπης ο εαυτός της

Ο **κατακερματισμός** της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η απουσία κοινής αγοράς κεφαλαίων ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας που παρουσιάζει η ευρωπαϊκή οικονομία. Η ευρωπαϊκή αγορά για προϊόντα και υπηρεσίες είναι ενιαία μόνο κατ' όνομα, αφού το ΔΝΤ υπολόγισε πως ο κατακερματισμός που σήμερα υφίσταται αντιστοιχεί σε δασμούς ύψους 44% για προϊόντα και 110% για υπηρεσίες. Δηλαδή, νούμερα πολύ μεγαλύτερα από αυτά που σκέφτεται ο Τραμπ να επιβάλει στις εξαγωγές προς ΗΠΑ. Συνεπώς, το πρόβλημα της ευρωπαϊκής οικονομίας δεν είναι ένας πιθανός προστατευτισμός εκ μέρους των ΗΠΑ αλλά ο ίδιος της ο εαυτός.

Η Ευρώπη χρειάζεται να καινοτομήσει και για να το πράξει έχει όλες τις δυνατότητες, αρκεί να καταφέρει

να πάρει εκείνα τα μέτρα που θα «διαιτηθούν» τις ευρωπαϊκές ευρεσιτεχνίες στην Ευρώπη. Σύμφωνα με τα στοιχεία ευρεσιτεχνιών, τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια δεν υστερούν σε τίποτα σε σχέση με τα αντίστοιχα αμερικανικά. Επειδή όμως η ιστορία δεν σταματά στην ευρεσιτεχνία, αλλά απαιτείται να μετατραπεί σε τελικό προϊόν, εκεί είναι που χάνεται το παιγνίδι οδηγώντας πολλές ιδέες στην άλλη άκρη του Ατλαντικού. Εκεί οι κάτοχοι των ευρεσιτεχνιών είναι αντιμέτωποι με μια μεγάλη αγορά προϊόντων, μια ισχυρή κεφαλαιαγορά και μια αποτελεσματική αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου.

Η ευρωπαϊκή οικονομία, την ίδια ώρα που βουλιάζει στους δείκτες παραγωγικότητας, εξακολουθεί να παρουσιάζει πλεόνασμα (3% στο ΑΕΠ) κάτι που σημαίνει πως έχει το περι-

θώριο για επιπλέον επενδύσεις ύψους 400 δισ. ευρώ. Μόνο από αυτή την ε-ξοικονόμηση η ευρωπαϊκή οικονομία δύναται να καλύψει το μισό του ποσού που απαιτείται για ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας, σύμφωνα με την έκθεση Ντράγκι. Συνεπώς, οι λύσεις βρίσκονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά απουσιάζει η κατάλληλη ηγεσία που θα πετύχει να ενώσει τα κομμάτια του παζλ και θα βγάλει την ευρωπαϊκή οικονομία από τα αδιέξοδα. Και ο τρόπος δεν είναι άλλος από το να δημιουργηθεί μια ενιαία αγορά προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων κατά το αμερικανικό πρότυπο.

Η ευρωπαϊκή οικονομία, χωρίς να ληφθεί υπόψη η νέα εμπορική στρατηγική Τραμπ, βρίσκεται σε πορεία συνεχούς υποβάθμισης των αναπτυξιακών της προοπτικών. Λαμβάνοντας

υπόψη και την αβεβαιότητα που προκαλούν οι εξελίξεις στην Αμερική, αντιλαμβανόμαστε ότι ο χρόνος της αδράνειας έχει προ πολλού εξαντληθεί. Γιατί αν δεν υπάρξουν συγκεκριμένα μέτρα που θα βγάλουν την ευρωπαϊκή οικονομία από το αδιέξοδο, τότε οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να μνηεπενδύουν και οι καταναλωτές να μνηεζοδεύουν. Και αυτά τα δύο μαζί είναι συνταγή που αργά αλλά σταθερά θα θεμελιώσουν την ύφεση στην οικονομία.

Ειδικότερα, στο σκέλος που αφορά στις επενδύσεις των επιχειρήσεων η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική αφού στην τριετία 2024-2026 δεν αναμένεται ανάκαμψη, ενώ στο τέλος της περιόδου οι επενδύσεις θα εξακολουθήσουν να είναι χαμηλότερα από το 2023. Η περίοδος 2024-2026

είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, καθώς θα εξαπλωθεί η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις για πλήρη αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας. Σε αντίθετη περίπτωση, η ανταγωνιστικότητα θα υποχωρήσει περαιτέρω και οι πληθωριστικές πιέσεις θα ενταθούν καταστρέφοντας όλη την προσπάθεια που έγινε το προηγούμενο διάστημα για έλεγχο της κατάστασης.

Έξι και πλέον μήνες αδράνειας μέχρι να συσταθεί σε σώμα ο εκτελεστικός βραχίονας της ΕΕ και να πάρει μπρος είναι μεγάλη περίοδος αυτή την εποχή. Ας ελπίσουμε τουλάχιστον ότι οι πρώτες αποφάσεις θα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, που δεν είναι άλλη από την ανάδειξη της δυναμικής που διατηρεί η ευρωπαϊκή οικονομία εφόσον ενοποιηθεί.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback!**

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

ΑΡΘΡΟ Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Η Νοσταλγός»

Το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Η Νοσταλγός» ανέβασε η Θεατρική Στέγη Κύπρου, η νεοσύστατη ομάδα θεάτρου, με έδρα τη Λάρνακα, το προηγούμενο διάστημα, σε σκηνοθεσία Ονσιφόρου Ονσιφόρου. Η παράσταση είχε τη μορφή σκηνοθετημένου θεατρικού αναλογίου, και επί σκηνής βρέθηκαν οι ηθοποιοί Νάγια Αναστασιάδου, Μαρίνα Μανδρή, Ονσιφόρος Ονσιφόρου και ο μουσικός Νικόλας Νικολάου.

Το παπαδιαμαντικό έργο, που γράφτηκε το 1894, έχει ως βασική ηρωίδα τη Λιαλιώ, μία νεαρή γυναίκα που ζει με τον πολύ μεγαλύτερο σύζυγό της, μακριά από την ιδιαίτερή της πατρίδα, μέσα σε ένα εντελώς ξένο γι' αυτή περιβάλλον. Ωστόσο μία στιγμή, έχοντας κατά κάποιο τρόπο συγκατατεθεί ο καιρός, έχει την ευκαιρία να αποδράσει, χτυπημένη από τη νοσταλγία για τον πατρικό οίκο, για τον τόπο της. Όχημά της μία φελούκα, που θα την πλοηγήσει ένας νέος, ο Μαθιός, ο οποίος θα την οδηγήσει στο νησί της. Οδηγός τους η Σελήνη, με τη φελούκα να διατρέχει το πέλαγος, ώπου να φανεί ο τόπος της Λιαλιώς.

Οι συντελεστές της παράστασης κατάφεραν να δώσουν στο κοινό ένα θέαμα με κυριότερο γνώρισμά του να είναι η απλότητα. Μία απλή, χρήσιμη και δύσκολα επιτυχημένη απλότητα, που άφηνε τον θεατή να ταξιδέψει μαζί με τους παπαδιαμαντικούς πρωταγωνιστές, και κυρίως που επέτρεπε στο κείμενο να ακούγεται καθαρά, ένα ομολογουμένως δύσκολο κείμενο. Ο Ονσιφόρου κρίνω πως πολύ ορθά σκηνοθέτησε την παράσταση σε μορφή αναλογίου, και εικόζω πως θέλησε να αναμετρηθεί με το κείμενο πρωτίστως και ο ίδιος και οι συνεργάτιδές του, αλλά και ο μουσικός και ίσως να αναμετρηθεί με τις δικές του δυνατότητες να κρατήσει καλό τιμόνι σε παρόμοια δημιουργικά εγχειρήματα.

Η Νάγια Αναστασιάδου, η Μαρίνα Μανδρή και φυσικά ο Ονσιφόρος Ονσιφόρου είχαν μελετήσει καλά το κείμενο του Παπαδιαμάντη, είχαν εντοπίσει τις ιδιαιτερότητες της γραφής του, και άρθρωναν τις λέξεις –πολλές από αυτές δυσνόητες και δύσχρηστες– με περισσή αυτοπειοίηση, μιας και στα απαραίτητα σημεία του κειμένου, παρατηρώντας τα πρόσωπά τους, διάβαζε ο θεατής τις πίσω λέξεις ή και σκέψεις του συγγραφέα, κάνοντας το δικό του ταξίδι, ίσως. Σταθεροί στον λόγο, στην κίνηση, και στο βλέμμα οι τρεις ηθοποιοί έμοιαζαν να συνταξιδεύουν με τη Λιαλιώ και τον Μαθιό, να ακολουθούν τον χαμηλό του μπαρμπα-Μοναχάκη, σύζυγο της Λιαλιώς, «δίνοντας στους πολλούς να ενοηθούν».

Στην ιδανική ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε πολύ σημαντικό ρόλο έπαιξε ο μουσικός Νικόλας Νικολάου, με τον Ονσιφόρου να έχει επιλέξει τη δημιουργική εμπλοκή του Νικολάου στην ανάπτυξη της παπαδιαμαντικής αφήγησης πολύ προσεκτικά –την πρωτότυπη μουσική συνεπύκνωναν ο Νικόλας Νικολάου και ο Ονσιφόρος Ονσιφόρου. Ο Νικολάου φαίνεται πως είχε κι εκείνος μπει στο σώμα του κειμένου και στην παπαδιαμαντική ατμόσφαιρα. Η παρουσία του μουσικού στη σκηνή, όπως είχε στηθεί η παράσταση, ήταν απολύτως απαραίτητη και σε συνδυασμό με τα ηχογραφημένα κομμάτια δημιουργούσε έναν όμορφο, γλυκό μα και συνάμα μελαγχολικό κόσμο, τον κόσμο της Λιαλιώς. Ενδιαφέρον και το εικαστικό μέρος της παράστασης, το οποίο επιμελήθηκε η Σοφία Μαυρομικάλη, ατνανακλώντας την παπαδιαμαντική λιτότητα, αλλά και τις ανάγκες ενός σκηνοθετικού αναλογίου, καθώς και ο σχεδιασμός του φωτισμού, από τον Χρήστο Γωγάκη.

Σίγουρα «Η νοσταλγός» ξεπέρασε αυτό που ευελπιστούσαν να δώσουν οι συντελεστές, «μία όμορφη θεατρική εμπειρία». Κατάφεραν να κάνουν το κοινό να εμβυθιστεί στον κόσμο του Παπαδιαμάντη και στον κόσμο της Λιαλιώς, έχοντας απολαύσει μία ενδιαφέρουσα θεατρική πράξη, χωρίς μεγαλοιδεατισμούς και ακρείαστους πειραματισμούς.

Θα είχε ενδιαφέρον και θα ωφελούσε πολλάκις, αν το υπουργείο Παιδείας μπορούσε να αξιοποιήσει παρόμοιες παραστάσεις και για τα σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια. Η παρακολούθηση μιας τέτοιας παράστασης, νομίζω, πως θα είχε πολλά να εισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Boundless

Το Boundless, από την ομάδα χορού Α-σώματες Δυνάμεις, είναι μία ιδέα της χορογράφου Ανδρομάχης Δημητριάδου Lindahl. Τι είναι όμως το Boundless; Μία σειρά πολυμεσικών επιτελέσεων, διάσπαρτων στον χώρο, φέρνουν στο φως θραύσματα αφηγήσεων, στιγμές συνειδητότητας, παρουσίας ή απουσίας και θέτουν ερωτήματα χρονικότητας, ελευθερίας, εξουσίας, συνυπαρξης, καταστορφής ή αποκλεισμού. Ένα ταξίδι ηχητικών και οπτικών μεταμορφώσεων που συγκροτούν ένα ατομικό όσο και συλλογικό σύμπαν που συνεχώς ξεδιπλώνεται, αυτοαναίρεται, αυτοσαρκάζεται και ταυτόχρονα αποκλύπτει και αγκαλιάζει την πολυμορφία και την ευαλωτότητα μας μπροστά στην θνητότητα, στο εφήμερο της κάθε στιγμής, αλλά και στο ακατάληπτο της ύπαρξης. Μουσική σύνθεση / ερμηνεία: Χανονατίνα Πολυχρονοπούλου. Video art: Χριστόφορος Λάρκος. Σχεδιασμός φωτισμού: Γιώργος Λάζογλου. Αυτοσχεδιασμός / performance: Ανδρομάχη Δημητριάδου Lindahl, Άνθη Κέττηρου.

Σάββατο 18 και **Κυριακή 19** Ιανουαρίου, ώρα 7:00 μ.μ. Στέγη Χορού Λευκωσίας, Παρθενώνας 25, Αγ. Ανδρέας, πληροφορίες / κρατήσεις στο 99360503

«Απόπειρες για τη ζωή της»

Η θεατρική ομάδα Vendre παρουσιάζει το έργο «Απόπειρες για τη ζωή της» του Βρετανού συγγραφέα Μάρτιν Κριμ, σε σκηνοθεσία Μαρίας Βαρνακκίδου, το οποίο 28 χρόνια μετά την πρώτη του παρουσίαση ακόμη δεν παύει να είναι επι-

Η θεατρική ομάδα Vendre παρουσιάζει το έργο «Απόπειρες για τη ζωή της» του Βρετανού συγγραφέα Μάρτιν Κριμ, σε σκηνοθεσία Μαρίας Βαρνακκίδου. Η παραγωγή περιοδεύει στη Λεμεσό για μία μόνο παράσταση, στις 16 Ιανουαρίου.

Συνεχίζεται η έκθεση φωτογραφίας «Nicosia International Airport» του Άντρου Ευσταθίου στην Isnogallery Contemporary. Ο Άντρος Ευσταθίου καταγράφει με τον πιο σύντομο, αφηγηματικό αλλά και αποκαλυπτικό τρόπο, την ιστορία των τελευταίων 50 χρόνων στην Κύπρο.

τακτικά επίκαιρο. Η παραγωγή περιοδεύει στη Λεμεσό για μία μόνο παράσταση, στις 16 Ιανουαρίου, με αγγλικούς υπερίτιλους. Πως μπορούμε να γνωρίζουμε ποιος είναι πραγματικά ο άλλος; 17 σκηνές, 17 απόπειρες να περιγράψουμε, 17 προσπάθειες να καταλάβουμε, 17 ιστορίες που μας παρουσιάζουν τη διαδικασία κατασκευής μιας ταυτότητας για δημόσια κατανάλωση. Μία γυναίκα με διαφορετικές ταυτότητες είναι ο μόνος συνδετικός κρίκος. Η Άννα είναι θύμα εμφυλίου πολέμου, είναι σούπερσταν, είναι τουριστική ξεναγός, είναι εικαστική καλλιτέχνης, είναι διεθνής τρομοκράτης, είναι θραυ-

σματα μιας γυναίκας που μπορεί να είναι όλα ή και τίποτα. Η κάθε ιστορία απεικονίζει τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας μέσα από τα μάτια μιας γυναίκας που απουσιάζει και που ταυτόχρονα λειτουργεί σαν ένα όχημα που σε μεταφέρει σε ένα κόσμο φτιαχτών αφηγήσεων. Παίζουν οι: Γιώργος Κυριάκου, Αριάδνη Μαρκουλίδου, Άντρου Παπαμιαχάλη, Πολυξένη Σάββα, Πέννυ Φοινίκη. **Θέατρο** Ριάλτο, Αντρέα Δρουσιώτη 19, Λεμεσός. Πέμπτη 16 Ιανουαρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Πληροφορίες: 97617770. Εισιτήρια rta.to.interticket.com, ταμείο Θεάτρου τηλεφώνω 77777745.

Συνεχίζεται έως τις 31 Μαρτίου 2025 στο Ίδρυμα Μουσείου Κώστα Αργυρού η περιοδική έκθεση «Κάσιαλος: από το Φως στη Σκιά», σε επιμέλεια Κατερίνας Λουί Νικήτα.

Η Μελωδία της Ευτυχίας

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, υπό τη διεύθυνση του επίτιμου της μασέτρου Άλκη Μπαλτά, συνοδεύει την τραγουδίστρια με μια εξαιρετική ενορχήστρωση που επιμελήθηκε η πιανίστα Βίκυ Στυλιανού. Μια παράσταση για μικρούς και μεγάλους βασισμένη στην πασίγνωστη, αγαπημένη ταινία-μιούζικαλ «Η Μελωδία της Ευτυχίας»! Η υπόθεση αναφέρεται στην ιστορία της οικογένειας Φον Τραπ και της Μαρίας η οποία, με τη γλυκεία της παρουσία και τα τρα-

γούδια της, ομόρφυνε τη ζωή του πλοίαρχου Φον Τραπ και των επτά παιδιών του. Η υπέροχη τραγουδίστρια Αλίκη Χρυσόχοι θα ερμηνεύσει τα τραγούδια του Richard Rodgers, όπως «I have confidence», «My favourite things», «Do-Re-Mi» και πολλά άλλα, που έγιναν διάσημα από την Julie Andrews στην ομώνυμη ταινία. Παράλληλα, θα διαβάσει την ιστορία, η οποία θα συνοδεύεται με προβολή εικόνων.

Λεμεσός: Παρασκευή 17 Ιανουαρίου - Θέατρο Ριάλτο, ώρα 6:00 μ.μ. Λευκωσία: Σάββατο 18 Ιανουαρίου - Θέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου, ώρα 4:00 μ.μ. και 5:30 μ.μ. Πληροφορίες τηλεφώνω 22463144, www.cyso.org.cy

«Κάσιαλος: από το Φως στη Σκιά»

Συνεχίζεται έως τις 31 Μαρτίου 2025 στο Ίδρυμα Μουσείου Κώστα Αργυρού η περιοδική έκθεση «Κάσιαλος: από το Φως στη Σκιά», σε επιμέλεια Κατερίνας Λουί Νικήτα. Η έκθεση πραγματοποιείται με αφορμή την επέτειο των 50 χρόνων από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και αναδεικνύει την παρακαταθήκη του ναίφ ζωγράφου Μιχαήλ Κάσιαλου. Με έντονα ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, η έκθεση έχει ως στόχο να επιστήσει την προσοχή μας σε αυτή την τραγική στιγμή της ιστορίας μας, κατά την οποία η ζωή ενός ανθρώπου και το έργο ενός εξαιρετικού καλλιτέχνη σταματούν απτότομα, δίνοντας τη θέση τους στο κενό. Η αφήγηση εμπλουτίζεται με έργα άλλων καλλιτεχνών της εποχής του (Ρένω Ευρυβιάδης Wideson και Κώστας Αβερκίου) και από πολυάριθμα φωτογραφικά, βιντεοσκοπημένα και ηχητικά

ντοκουμέντα της περιόδου, καθώς και άλλα αντικείμενα, με στόχο να εισαγάγει τον επισκέπτη στη δίνη και στον καταστορφικό αντίκτυπο που προκάλεσαν τα βίαια επεισόδια στην κοινότητα της Άσσιας, αλλά και στην τραγωδία ολόκληρης της Κύπρου.

Κώστα Αργυρού 7, Μαζωτός, Λάρνακα. Πληροφορίες τηλεφώνω 24433335, info@costasargyroumuseum.org

Διεθνές Αεροδρόμιο Λευκωσίας

Συνεχίζεται η έκθεση φωτογραφίας «Nicosia International Airport» του Άντρου Ευσταθίου στην Isnogallery Contemporary. Μέσα από μια σειρά από φωτογραφίες, που συνεχίζουν την πορεία τους στον χρόνο, ο Κύπριος φωτογράφος Άντρος Ευσταθίου καταγράφει με τον πιο σύντομο, αφηγηματικό αλλά και αποκλειστικό τρόπο, την ιστορία των τελευταίων 50 χρόνων στην Κύπρο. Ο Άντρος Ευσταθίου, με τη μεταφορική αισθητική, που διακρίνει την ματιά του, στέλνει το μήνυμά της επιστροφής και της αναγέννησης, στήνοντας ένα θεατρικό σκηνικό με αληθινούς πρωταγωνιστές, ενώ μέσα από μια σειρά αντιθέσεων αναδεικνύει την υπεροχή της ανθρώπινης παρουσίας ανάμεσα στα απομεινάρια του παρελθόντος. Στις φωτογραφίες του Άντρου Ευσταθίου το ερειπωμένο Αεροδρόμιο της Λευκωσίας παύει να είναι ένα στατικό αρχιτεκτονήμα και μεταλλάσσεται σε ζωντανό χώρο. **Εγκαίνια** 13 Δεκεμβρίου, ώρα 7:00. Διάρκεια έως 8 Φεβρουαρίου 2025. Isnogallery Contemporary, Οδούσεως 11, Λευκωσία. Πληροφορίες www.isnogallery.com

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Εκθεση του Ecce Homo στις Αποθήκες Παπαδάκη

Λάτρες της τέχνης και της τεχνολογίας αλλά και το ευρύ κοινό στην έκθεση «Αθέατο βλέμμα: Ανακαλύπτοντας ένα άγνωστο έργο του Τιτσιάνο» θα απολαύσει ένα σπάνιο δείγμα του παγκόσμιας αξίας έργου του Τιτσιάνο, μέσα από τη γεφύρωση των κλάδων της Επιστήμης και Τεχνολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης και της ίδιας της Τέχνης.

με το Κέντρο Ερευνών και Αποκατάστασης Μουσείων Γαλλίας (C2RMF).

Μια μοναδική ευκαιρία

Προηγμένη ψηφιακή απεικόνιση, εργαστηριακές πρακτικές και εργαλεία υψηλής ανάλυσης θα χαρίσουν στο κοινό την ευκαιρία να κατανοήσουν τη σχέση των δύο έργων, αλλά και τη διαδικασία ανάλυσης και απεικόνισης που κρύβονται πίσω από αυτό το συναρπαστικό ταξίδι ανακάλυψης και επαναδημιουργίας. Έτσι, λοιπόν, η έκθεση αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για τους λάτρες της τέχνης και της τεχνολογίας, για φοιτητές/τές τέχνης και αρχαιολογίας, αλλά και το ευρύ κοινό να απολαύσουν ένα σπάνιο δείγμα του παγκόσμιας αξίας έργου του Τιτσιάνο, μέσα από τη γεφύρωση των κλάδων της Επιστήμης και Τεχνολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης και της ίδιας της Τέχνης.

Η σκηνή του ecce homo

Η σκηνή του ecce homo, ελληνιστί Ιδού

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΑΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αποδίδουν τα νέα μέτρα για στεγαστικά

Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική έχουν γίνει δέκτες αποτού ενδιαφέροντος για δάνεια πρώτης κατοικίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αρχίζουν να αποδίδουν καρπούς οι προσπάθειες του προέδρου Χριστοδουλίδη αναφορικά με τα μέτρα στήριξης των πολιτών από τις τράπεζες και τις συναντήσεις που είχε τον Δεκέμβριο με τους CEO των δύο μεγάλων τραπεζών, της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής Τράπεζας. Συγκεκριμένα, όπως πληροφορείται η «Κ», οι δύο μεγάλες τράπεζες έχουν γίνει δέκτες αποτού ενδιαφέροντος για νέα στεγαστικά, στη βάση απόκτησης πρώτης κατοικίας, μέτρων που ανακοινώθηκαν λίγες ημέρες μετά τις συναντήσεις του προέδρου Χριστοδουλίδη και του υπουργού Οικονομικών, κ. Μάκη Κεραυνού, με τους δύο τραπεζίτες, τον κ. Πανίκο Νικολάου (BOC) και τον κ. Μιχάλη Λούη (ΗΒ). Δύο είναι τα στεγαστικά προγράμματα των δύο τραπεζών που έχουν την τιμητική τους, προνοώντας παραχώρηση στεγαστικών

Πρακτικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει δώσει «σήμα» για αύξηση της κατανάλωσης με τις μειώσεις των επιτοκίων.

δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας με σταθερά επιτόκια. Όπως σχολίασαν –μεταξύ άλλων– αξιωματούχοι από τις δύο μεγάλες τράπεζες, πρακτικά, ενδιαφέρον έδειξαν οι καταναλωτές που ήταν σχεδόν έτοιμοι να προχωρήσουν με δανεισμό για αγορά πρώτης κατοικίας, απλώς με αυτές τις προτάσεις που ανακοινώθηκαν, έγινε η διαδικασία πιο εύκολη. Παράλληλα, ανέφεραν πως τέτοια προγράμματα κάνουν τους ενδιαφερόμενους να προχωρήσουν στην απόκτηση πρώτης κατοικίας με μεγαλύτερη ευελιξία στους όρους δανεισμού και έτσι καθιστά τα δάνεια αυτά πιο προστά τα στους πολίτες. Αξίζει να υπενθυμίσουμε πως, στα μέσα των Χριστογέννων, λίγες ημέρες μετά την πρόταση ΑΚΕΛ που δεν πέρασε από τη

Με τις προτάσεις τους για να ωφεληθούν οι πολίτες και οι δανειολήπτες που έχουν ανάγκη, ανηφόρισαν τον λόγο του Προεδρικού οι CEO των δύο μεγάλων τραπεζών, ο κ. Πανίκος Νικολάου της Τράπεζας Κύπρου και ο κ. Μιχάλης Λούης, της Ελληνικής Τράπεζας.

Βουλή για την επιπρόσθετη φορολόγηση των τραπεζών, αποφασίστηκαν μέτρα από τις δύο μεγάλες τράπεζες προς όφελος των πολιτών, με πρωτοβουλία του Προέδρου. Τα μέτρα ήταν προσαρμοσμένα για να βοηθηθούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, τα νεαρά ζευγάρια, στόχος η απόκτηση κατοικίας σε απομακρυσμένες -ακρικές περιοχές, μειώσεις σε χρεώσεις, δημιουργία νέων ΑΤΜ και άλλα που ανακοίνωσαν ξεχωριστά η κάθε μία τράπεζα.

Ενθαρρύνονται λείει η ΒΟC
Το ότι έχει αρχίσει το ενδιαφέρον για νέο δανεισμό με σκοπό την αγορά πρώτης κατοικίας βάσει των νέων προ-όντων που προέκυψαν από τα μέτρα μετά τις συναντήσεις Χριστοδουλίδη

με Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική, επιβεβαιώνει με τη σειρά του ο διευθυντής Διεύθυνσης Λιανικής Τραπεζικής της Τράπεζας Κύπρου, κ. Θεοδόσης Θεοδοσίου. Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Θεοδοσίου στην «Κ», η ζήτηση για στεγαστικά δάνεια με σκοπό την αγορά κύριας κατοικίας παρουσιάζει αύξηση μετά την ανακοίνωση των νέων προϊόντων με χαμηλά επιτόκια. Ανέφερε ενδεικτικά πως η αυξημένη ελκυστικότητα των συγκεκριμένων δανειακών προγραμμάτων ενθαρρύνει περισσότερους ενδιαφερόμενους να προχωρήσουν στην απόκτηση πρώτης κατοικίας, ενώ παράλληλα η μεγαλύτερη ευελιξία στους όρους δανεισμού καθιστά τα δάνεια αυτά πιο προστά. Ο κ. Θεοδοσίου συμπλήρωσε ότι οι νέες αυ-

τές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στη στήριξη των νοικοκυριών που επιδιώκουν να καλύψουν τις στεγαστικές τους ανάγκες με προϊόντα που η Τράπεζα Κύπρου έχει δημιουργήσει για στήριξη της κοινωνίας.

Ικανοποίηση λείει η ΗΒ
Από πλευράς του, ο επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Ανδρέας Ασιώτης, σχολίασε πως είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την ανταπόκριση που λαμβάνει το νέο τους στεγαστικό δάνειο. Συμπλήρωσε ότι, «ο συνδυασμός της πολύ ανταγωνιστικής τιμολόγησης, των επιπρόσθετων ωφελημάτων που προσφέρει, όπως το πρόγραμμα MyHome Rewards με επιβράβευση έως

2.000 ευρώ, καθώς και της σημαντικής βελτίωσης των διαδικασιών για ταχύτερη αξιολόγηση των αιτημάτων δανεισμού, μας δίνει τη σιγουριά ότι η Ελληνική Τράπεζα μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις ανάγκες των πελατών της που αφορούν στη χρηματοδότηση των στεγαστικών τους αναγκών».

Μειώνονται τα επιτόκια
Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τα δανειστικά επιτόκια Νοεμβρίου 2024, το επιτόκιο που αφορά καταναλωτικά δάνεια σημείωσε μείωση στο 6,99%, σε σύγκριση με 8% τον Οκτώβριο και το επιτόκιο που αφορά δάνεια για αγορά κατοικίας μειώθηκε στο 4,50%, σε σύγκριση με 4,62% τον Οκτώβριο

του 2024. Το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά μέχρι 1 εκατ. ευρώ παρουσίασε επίσης μείωση στο 5,01%, σε σύγκριση με 5,45% τον Οκτώβριο του 2024, ενώ το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά άνω του 1 εκατ. ευρώ κατέγραψε αύξηση στο 4,97% τον Νοέμβριο, σε σύγκριση με 4,72% τον Οκτώβριο του 2024.

Τον Νοέμβριο του 2024 τα συνολικά νέα δάνεια παρουσίασαν αύξηση και έφτασαν στα 635,7 εκατ., σε σύγκριση με 533,8 εκατ. τον Οκτώβριο, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΚΤΚ. Τα νέα καταναλωτικά δάνεια αυξήθηκαν στα 25,3 εκατ., εκ των οποίων 22,3 εκατ. καθαρά νέα δάνεια, ενώ τα νέα δάνεια για αγορά κατοικίας παρουσίασαν επίσης αύξηση, στα 129,5 εκατ., εκ των οποίων 98,5 εκατ. καθαρά νέα δάνεια.

Τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά μέχρι 1 εκατ. σημείωσαν αύξηση στα 73,5 εκατ., εκ των οποίων 57,8 εκατ. καθαρά νέα δάνεια, ενώ τα νέα δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για ποσά άνω του 1 εκατ. κατέγραψαν αύξηση στα 398,2 εκατ., εκ των οποίων 154,5 εκατ. καθαρά νέα δάνεια.

Τέσσερις μειώσεις
Τα παραπάνω ποσοστά αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω, αφού πρακτικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει δώσει «σήμα» για αύξηση της κατανάλωσης με τις μειώσεις των επιτοκίων. Σύμφωνα με ρεπορτάζ του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων, τέσσερις ισόποσες μειώσεις επιτοκίων μέχρι να φτάσουν το 2% από 3% που είναι σήμερα προβλέπει το κεντρικό σενάριο με βάση το οποίο σχεδιάζει τις επόμενες κινήσεις της η ΕΚΤ μέσα στο 2025. «Η πρώτη μείωση κατά 0,25 της μονάδας θα γίνει στη συνεδρίαση του Ιανουαρίου και οι άλλες τρεις σταδιακά στις επόμενες συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που βλέπεται τον πληθωρισμό να αποκλιμακώνεται ταχύτερα από τις προβλέψεις της, αλλά να επιβραδύνεται η ευρωπαϊκή οικονομία», σημειώνεται χαρακτηριστικά.

Deloitte.

Κύπρος Φορολογικές Πληροφορίες 2025

Το σημείο αναφοράς κάθε επιχείρησης και φυσικού προσώπου για τη φορολογία

Φορολογικό Ημερολόγιο 2025

Τέλος κάθε μήνα

- Πληρωμή φόρου που αποκόπηκε από τους μισθούς των υπαλλήλων τον προηγούμενο μήνα (ΤΦ61)
- Πληρωμή φόρου που παρακρατήθηκε από πληρωμές σε μη φορολογικούς κατοίκους τον προηγούμενο μήνα (ΤΦ11)
- Πληρωμή ΕΑΕ (και εισφορών στο ΓεΣΥ εάν η πληρωμή γίνεται σε φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου) που παρακρατήθηκε από μερίσματα και τόκους που πληρώθηκαν τον προηγούμενο μήνα (ΤΦ603, ΤΦ602)
- Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εργοδότη μέσω της φορολογικής πύλης Tax For All (ΤΦ7)

31 Ιανουαρίου

Πληρωμή ΕΑΕ και εισφορών στο ΓεΣΥ σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος για τα κέρδη του 2022 (ΤΦ623)

28 Φεβρουαρίου

Ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης εισοδήματος για το 2022 για εταιρείες με υποχρέωση υποβολής Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών Ελεγχόμενων Συνανταγών (ΤΦ4, ΣΠΠΕΣ)

31 Μαρτίου

Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2023 από φυσικά πρόσωπα που ετοιμάζουν ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις και εταιρείες (ΤΦ1, ΤΦ4)

30 Απριλίου

Πληρωμή πρώτης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το 2025 (ΤΦ199)

31 Μαΐου

Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εργοδότη για το 2024 (ΤΦ7)

30 Ιουνίου

- Πληρωμή ΕΑΕ (και εισφορών στο ΓεΣΥ εάν η πληρωμή γίνεται σε φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου) επί των ενοικίων, μερισμάτων ή τόκων από πηγές εκτός της Δημοκρατίας για το πρώτο εξάμηνο του 2025 (Μέσω της Φορολογικής Πύλης με τους κωδικούς πληρωμής 604, 612, 613)
 - Πληρωμή ΕΑΕ (και εισφορών στο ΓεΣΥ εάν η πληρωμή γίνεται σε φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου) επί των ενοικίων* που πληρώθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2025
- *Όπου ο ενοικιαστής είναι εταιρεία, συνεταιρισμός, η κυβέρνηση ή οι αρχές τοπικής διοίκησης υπάρχει υποχρέωση για παρακράτηση ΕΑΕ (ΤΦ614 - κωδικός πληρωμής 614)

31 Ιουλίου

- Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2024 από φυσικά πρόσωπα και πληρωμή του οφειλόμενου φόρου (ΤΦ1)
- Υποβολή δήλωσης υπολογισμού προσωρινής φορολογίας και πληρωμή πρώτης δόσης προσωρινού φόρου για το 2025 (Μέσω της Φορολογικής Πύλης με τους κωδικούς πληρωμής 200 και 213 για αυτοεργοδοτούμενους)

1 Αυγούστου

- Πληρωμή τελικού φόρου για το 2024 με αυτοφορολογία, από φυσικά πρόσωπα που ετοιμάζουν ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις και εταιρείες (Μέσω της Φορολογικής Πύλης με τον κωδικό πληρωμής 300)

31 Αυγούστου

- Πληρωμή δεύτερης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το 2025 (ΤΦ199)

30 Νοεμβρίου

- Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2023 από πρόσωπα τα οποία έχουν υποχρέωση υποβολής ΣΠΠΕΣ (ΤΦ4, ΣΠΠΕΣ)

31 Δεκεμβρίου

- Υποβολή αναθεωρημένης δήλωσης υπολογισμού προσωρινής φορολογίας (αν εφαρμόζεται) και πληρωμή δεύτερης δόσης προσωρινού φόρου για το 2025 (Μέσω της Φορολογικής Πύλης για αναθεώρηση προς τα κάτω ή προς τα πάνω)
- Πληρωμή ΕΑΕ (και εισφορών στο ΓεΣΥ εάν η πληρωμή γίνεται σε φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου) επί των ενοικίων, μερισμάτων ή τόκων από πηγές εκτός της Δημοκρατίας για το δεύτερο εξάμηνο του 2025 (Μέσω της Φορολογικής Πύλης με τους κωδικούς πληρωμής 604, 612, 613)

- Πληρωμή ΕΑΕ (και εισφορών στο ΓεΣΥ εάν η πληρωμή γίνεται σε φυσικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου) επί των ενοικίων* που πληρώθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2025.
- *Όπου ο ενοικιαστής είναι εταιρεία, συνεταιρισμός, η κυβέρνηση ή οι αρχές τοπικής διοίκησης υπάρχει υποχρέωση για παρακράτηση ΕΑΕ (ΤΦ614 - κωδικός πληρωμής 614)
- Πληρωμή τρίτης δόσης φόρου ασφαλιστρων ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το 2025 (ΤΦ199)

Πολιτικές προεκτάσεις στο ματς ΑΠΟΕΛ - Παναγιώτου

Βγαίνουν στην αντεπίθεση με τις ανακοινώσεις τους οι οργανωμένοι και η Εταιρεία ΑΠΟΕΛ παρά το ότι οφείλουν στο ΤΚΑ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας προσάγονται την Τετάρτη 15 Ιανουαρίου 2025 οι διευθυντές της εταιρείας ΑΠΟΕΛ Ποδόσφαιρο για ανεξόφλητες οφειλές 2,32 εκατομμυρίων ευρώ προς τις υπηρεσίες των κοινωνικών ασφαλίσεων, για την περίοδο 2020 έως και 2022. Πέραν των οφειλών των 2,32 εκατ. ευρώ για τις οποίες έχουν σχηματιστεί ποινικές υποθέσεις, μέχρι και το 2024 το σύνολο που χρωστά ο ΑΠΟΕΛ φτάνει τα 4,5 εκατ. ευρώ.

Υπάρχουν πέντε (5) ποινικές υποθέσεις εναντίον της ομάδας για ασφαλιστικές εισφορές που δεν καταβλήθηκαν στην υπηρεσία κοινωνικών ασφαλίσεων προς έξι (6) ταμεία. Συγκεκριμένα, αφορούν την μη καταβολή εισφορών στο Ταμείο Αδειών, στο Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού, στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Κοινωνικής Συνοχής, στο Γενικό Σύστημα Υγείας και φυσικά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πέραν των χρωστούμενων, όμως, που θα πάνε στο δικαστήριο ποινικώς, άρα και δεν υπάρχει δυνατότητα να γίνει κάποιος διακανονισμός, το παιχνίδι έχει «κοιτρήνει» και έχει πλέον πολιτικές προεκτάσεις.

Η Εταιρεία ΑΠΟΕΛ και οι οργανωμένοι οπαδοί της, οι «πορτοκαλί», προχώρησαν με διαφορετικές ανακοινώσεις εναντίον του υπουργού Εργασίας, κ. Γιάννη Παναγιώτου, ο οποίος το πρωί της Τρίτης 14 Ιανουαρίου επιβεβαίωσε στο κρατικό ραδιόφωνο ότι ο ΑΠΟΕΛ δεν χρωστά μόνο 2,53 εκατ. ευρώ στις κοινωνικές ασφαλίσεις, αλλά χρωστά και άλλα 2,2 εκατ. ευρώ ακόμα για τα επόμενα δύο έτη (2022 - 2024). Συγκεκριμένα, πρώτο βγήκε με ανακοίνωση η Εταιρεία ΑΠΟΕΛ, υποδεικνύοντας πως, «είναι πρωτάκουστο κρατικός αξιωματούχος και δη υπουργός, να αναφέρεται δημόσια σε δικαστικές υποθέσεις που δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί και να αναφέρεται ταυτόχρονα σε ποσά, τα οποία δεν είναι καν ακριβή, αφού ο υπουργός δεν έκανε καν τον κόπο να ενημερωθεί για πληροφορίες που προέκυψαν επί συγκεκριμένων υποθέσεων». Στη συνέχεια, όμως, μετά την τοποθέτηση της Εταιρείας του ΑΠΟΕΛ, οι οργανωμένοι οπαδοί της ομάδας με ανακοίνωσή τους εξάπελυσαν τα δικά τους «πυρά» προς τον υπουργό Εργασίας και τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη, υποστηρίζοντας πως, αυτή είναι η πρώτη και τελευταία του θητεία στην Προεδρία της Κύπρου. Όπως αναφέρουν οι «πορτοκαλί» στην ανακοίνωσή τους, «φάνεται πως η κυβερνοσπ Χριστοδουλίδη, προσπαθώντας να συγκαλύψει τα καθημερινά σκάνδαλα και όλα τα τραγελαφικά που ζούμε σε αυτόν τον τόπο, αποφάσισε να στρέψει τα βλέμματα εκεί που ξέρουν ότι πονάει. Δεν θα σας περάσει όμως». Οι οργανωμένοι του ΑΠΟΕΛ κατέληξαν

Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων που είχαν δοθεί στη δημοσιότητα, τα χρέη των ομάδων φτάνουν στα 35,4 εκατομμύρια ευρώ.

με την εξής πρόταση, που ξεκάθαρα έχει πολιτικές προεκτάσεις: «Κύριε ΠτΔ που εμφανίζεται στα γήπεδα με τη στολή της ομάδας σου, εμείς οι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ, σου εγγυόμαστε πως αυτή είναι η πρώτη και η τελευταία σου θητεία».

Τι και πόσα χρωστά

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο ΑΠΟΕΛ προχώρησε σε καταβολή 40 χιλιάδων ευρώ που «κλείνουν» τις δύο (2), ή τρεις (3) υποθέσεις από τις συνολικά πέντε (5) ποινικές υποθέσεις που υπάρχουν εναντίον του. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, το ποσό αυτό καταβλήθηκε τις προηγούμενες ημέρες. Ωστόσο, τα 40 χιλιάδες ευρώ καλύπτουν μικρό μέρος των 2,32 εκατ. ευρώ για τα οποία οδηγείται η ομάδα στο Επαρχιακό Δικαστήριο της Λευκωσίας και για τα οποία έχουν σχηματιστεί ποινικές υποθέσεις.

Ενώ τα 40 χιλιάδες ευρώ καλύπτουν μερικές εκ των ποινικών υποθέσεων που έχουν δημιουργηθεί, όταν κάποιο

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο ΑΠΟΕΛ προχώρησε σε καταβολή 40 χιλιάδων ευρώ που «κλείνουν» τις δύο (2), ή τρεις (3) από τις συνολικά πέντε (5) ποινικές υποθέσεις που υπάρχουν.

μέλος οφείλει ποσά στις υπηρεσίες των κοινωνικών ασφαλίσεων, τότε έχει τη δυνατότητα να μπει σε ένα πλάνο δόσεων των χρωστούμενων του, αλλά παράλληλα και να πληρώνει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του.

Στην περίπτωση όμως που κάποιος δεν πληρώσει τις εισφορές του ούτε σε δόσεις, τότε καταχωρείται ενώπιον του δικαστηρίου ποινική υπόθεση. Εφόσον καταχωρηθεί, δεν μπορεί να πληρώσει εκείνο το ποσό με δόσεις, αλλά θα πρέπει να ξεχρεώσει την οι-

κονομική του υποχρέωση άμεσα. Αξίζει να σημειωθεί πως, η οφειλή προς τα ασφαλιστικά ταμεία δεν διαγράφεται. Υπογραμμίζεται δε πως, οι ποινικές υποθέσεις αφορούν μόνο τις οφειλές προς τα ταμεία για την περίοδο 2020 - 2022. Για τα υπόλοιπα 2,2 εκατ. ευρώ (από τα συνολικά 4,5 εκατ. ευρώ) δεν έχει σχηματιστεί κάποια ποινική διαδικασία και μπορεί να μπει ο ΑΠΟΕΛ στη διαδικασία καταβολής πληρωμών με δόσεις.

Η πρώτη δικάσιμος

Σήμερα Τετάρτη 15 Ιανουαρίου αναμένεται να γίνει η πρώτη δικάσιμος στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Νομικές πηγές σχολιάζουν πως, όπως είθισται σε τέτοιες υποθέσεις, δεν πρόκειται να τελεσιδικήσει, αλλά θα είναι υπόθεση που θα πάρει εύκολα έναν χρόνο, πιθανώς και δύο. Οι ποινικές υποθέσεις θα κλείσουν όταν πληρωθούν όλες οι υποχρεώσεις, άρα δεν αναμένεται κάτι συγκεκριμένο την Τετάρτη 15 Ιανουαρίου.

Δεν είναι οι μόνοι που χρωστούν. Δεν είναι σίγουρο αν τους προηγούμενες μήνες έχουν καταχωρηθεί νέες ποινικές υποθέσεις για άλλες ομάδες. Ωστόσο, τα άλλα σωματεία αν και χρωστούν πολλά εκατομμύρια, πληρώνουν τις οφειλές τους με δόσεις. Βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων που είχαν δοθεί στη δημοσιότητα, τα χρέη των ομάδων φτάνουν στα 35,4 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων το συνολικό ποσό τρεχουσών οφειλών ΦΠΑ και ΑΦ (καταβλητέες από 1/4/23 μέχρι 31/8/24) αγγίζει τα 4,12 εκατ. ευρώ.

Λανθασμένη αναφορά

Ήταν λανθασμένη η αναφορά του υπουργού Εργασίας σε συγκεκριμένο Σωματείο είπε την Τρίτη 14 Ιανουαρίου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης. Σε δηλώσεις στους δημοσιογράφους, μετά την τελετή εγκαινίων «Δημοτική Πινακοθήκη Λάρας - Συλλογή Χριστοφόρου», και κληθείς να σχολιάσει ανακοίνωση του Σωματείου του ΑΠΟΕΛ με την οποία

κατηγορεί τον υπουργό Εργασίας για αναφορές του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε ότι «δεν έμαθα ποτέ να κρύβομαι. Ούτε για τις οπαδικές μου προτιμήσεις ούτε αλλάζω ομάδα ανάλογα με τα δεδομένα ή με το πόσο πολυπληθείς είναι οι υποστηρικτές μιας ομάδας. Είμαι πάντα ειλικρινής. Και θα ξεκινήσω λέγοντας ότι ναι, ήταν λανθασμένη η αναφορά του υπουργού, δημόσια σε συγκεκριμένη ομάδα. Είναι ένα θέμα που αφορά αρκετές από τις ομάδες».

Σε παρατήρηση δημοσιογράφου ότι η αναφορά του υπουργού Εργασίας σε συγκεκριμένο Σωματείο έγινε επειδή αυτό το Σωματείο θα παρουσιαστεί στο δικαστήριο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε «το γνωρίζω, αλλά ήταν καλύτερα να μη γίνει. Και για έναν λόγο που καλείται να πάει στο δικαστήριο δεν γίνονται δημόσιες αναφορές. Αυτό με όλη την ειλικρίνεια, γιατί θέλω να είμαι πάντα ειλικρινής, μπορούσε να αποφευχθεί. Από και και πέρα ισχύουν τα όσα έχω προαναφέρει».

Καυτή πατάτα τα εργασιακά το 2025

Επί τάμπτος η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, η ΑΤΑ, οι ξένοι εργάτες και ο Εθνικός Κατώτατος Μισθός

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Στο προσκήνιο τέθηκαν κρίσιμα εργασιακά ζητήματα με την είσοδο του νέου έτους. Το 2025 διαθέτει πλούσια ατζέντα εργασιακών ζητημάτων για την επίλυση των οποίων απαιτείται συνεργασία, κατανόηση και συντονισμένες ενέργειες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων με συντονιστή το υπουργείο Εργασίας και τον αρμόδιο υπουργό.

Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, Αυτόματη Τιμηριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ), τροποποίηση του διατάγματος που αφορά στον Εθνικό Κατώτατο Μισθό (ΕΚΜ) και υιοθέτηση νέων κριτηρίων και διαδικασιών για την εισαγωγή ξένων εργατών, αποτελούν τα ζητήματα που τίθενται προ των πυλών με τις αποφάσεις που απαιτούνται να είναι προσεκτικά σχεδιασμένες και να βασίζονται σε ρεαλιστικές εκτιμήσεις, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα και η ανθεκτικότητα των κυριακών επιχειρήσεων.

Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση

Σύμφωνα με τον οδηγό χάρτη που έχει τεθεί για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, το σημείο αναφοράς για την κατάθεση των νομοσχεδίων στη Βουλή είναι ο Δεκέμβριος του 2025. Επικείται ωστόσο ο διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους, οι οποίοι θα συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία προκειμένου να διευκολυνθεί και η μετέπειτα κοινωνικο-οικονομική διεργασία. Αναφορικά με τις αλλαγές που προκρίνει το υπουργείο, αφορούν την ενίσχυση της επάρκειας των συντάξεων των εργαζομένων. Την ίδια ώρα, το υπουργείο προσανατολίζεται στην καλύτερη και πιο σύγχρονη διαχείριση του αποθεματικού του Ταμείου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Για την επίλυση των καυτών ζητημάτων απαιτείται συνεργασία, κατανόηση και συντονισμένες ενέργειες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και του υπ. Εργασίας.

Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση και η ΑΤΑ αποτελούν τους κυριότερους στόχους του υπουργείου Εργασίας και έχουν τεθεί συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

μέσω της διαμόρφωσης μιας ορθολογικής επενδυτικής πολιτικής. Επιπλέον, χρειάζεται να αναβαθμιστεί ο δεύτερος ασφαλιστικός πυλώνας, τα ταμεία προνοίας, ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν ακόμη έναν τρόπο υποστήριξης τους και οι παροχές οι οποίες σχεδιάστηκαν πριν από 60

χρόνια χρειάζονται να επικαιροποιηθούν και να προσεγγιστούν με βάση τα σύγχρονα δεδομένα της κοινωνίας για να μπορούν να είναι επίκαιρα και μετά από 20 και 25 χρόνια.

Στόχοι του υπουργείου

Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση και ΑΤΑ αποτελούν τους δύο κυριότερους στόχους του υπουργείου αναφορικά με τα ανοικτά εργασιακά ζητήματα για το 2025. Όπως ανέφερε ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Παναγιώτου μετά τη συνεδρία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος στις 7 του Γενάρη, υπάρχουν συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για αυτά τα ζητήματα, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι μέσα από την αξιοποίηση του εμπειριστατών κοινω- νικού διαλόγου αυτοί οι στόχοι θα υ-

λοποιηθούν και θα επιτευχθούν σύμφωνα με τον προγραμματισμό και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί.

ΑΤΑ

Τη χρυσή τομή για την ΑΤΑ θα πρέπει να εξεύρουν οι εμπλεκόμενοι μέχρι τον Ιούνιο, με τους συνδικαλιστές να πιέζουν προκειμένου να αρχίσει άμεσα ο διάλογος. Στόχος των συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι η ΑΤΑ να είναι πλήρης και να αποδίδεται σε όλους τους εργαζόμενους. Ως εκ τούτου, οι συνδικαλιστές προετοιμάζονται για να δώσουν αγώνα για την ΑΤΑ εντατικοποιώντας ταυτόχρονα και τις πιέσεις προς την κυβέρνηση. Εξάλλου, τον τρέχοντα μήνα θα καταβληθεί ΑΤΑ σε όσους είναι δικαιούχοι, με βάση τη συμφωνία της 12ης Μαΐου 2023, η οποία προβλέπει ποσοστό 66,7% της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Εθνικός Κατώτατος Μισθός

Τον Ιανουάριο του 2026 αναμένεται, όπως είναι προγραμματισμένο, η επικαιροποίηση του διατάγματος σχετικά με τον Εθνικό Κατώτατο Μισθό, γεγονός που σημαίνει ότι οι διαβουλεύσεις θα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός του 2025. Με βάση το ισχύον διάταγμα, η επόμενη αναπροσαρμογή του προγράμματος γίνεται για τον Ιανουάριο του 2026, που σημαίνει οι διαβουλεύσεις θα πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα στο 2025. Η κυβέρνηση αναμένει ότι τους επόμενους 12 μήνες θα γίνει η απαραίτητη προεργασία, έτσι ώστε όπως και κατά την αναένωση του Ιανουαρίου του 2024, να ληφθούν υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι και να έχει αναπτυχθεί εκτενής

κοινωνικός διάλογος με όλους τους κοινωνικούς εταίρους. Ξεκαθαρίζεται, ωστόσο, ότι ενώ στόχος είναι το αποτέλεσμα να είναι αποδεκτό από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δεν αποτελεί προϋπόθεση η συναίνεση όλων.

Το ζήτημα του ΕΚΜ συζητήθηκε εξάλλου και στο πλαίσιο του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, με τα μέλη του Σώματος να θέτουν τους προβληματισμούς και τις εισηγήσεις τους περιγράφοντας μέσα από τον διάλογο κάποιες από τις αρχικές αποκλίσεις, σύμφωνα με όσα έχουν γίνει γνωστά.

Όπως ανέφεραν στην «Κ» συνδικαλιστικές οργανώσεις, προτεραιότητα είναι να συζητηθούν τα κενά που υπάρχουν στον κατώτατο μισθό όπως υποδεικνύει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις εκθέσεις της. Εισηγούνται μάλιστα όπως τροποποιηθεί το διάταγμα για να υπάρχει ωριαία απόδοση και ταυτόχρονα να αναθεωρείται ο κατώτατος με βάση και την ΑΤΑ, ενώ στη συζήτηση για την αναθεώρηση του ύψους να λαμβάνεται υπόψη και η αγοραστική αξία του κατώτατου μισθού, βάσει του νομοσχεδίου που καταρτίστηκε σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή οδηγία για επαρκείς κατώτατους μισθούς.

Οι ξένοι εργάτες

Άμεση προτεραιότητα για τον Ιανουάριο θα πρέπει να είναι η επικαιροποίηση της στρατηγικής για την απασχόληση αλλοδαπών. Το αρμόδιο υπουργείο έχει ήδη ετοιμάσει ένα πλάνο αναφορικά με τη διαφοροποίηση των όρων απασχόλησης αλλοδαπών, το οποίο αναμένεται να αποσταλεί στους κοινωνικούς εταίρους το επόμενο διάστημα για υποβολή σχολίων.

Οι συλλογικές συμβάσεις

Το 2024 σηματοδότησε την ολοκλήρωση σημαντικών διαπραγματεύσεων για την ανανέωση συλλογικών συμβάσεων σε μεγάλους και καίριους κλάδους της κυπριακής οικονομίας, παραμένει ωστόσο ένας μεγάλος αριθμός σημαντικών επιχειρησιακών συμβάσεων που λίγουν προσεχώς και θα πρέπει να ανανεωθούν εντός του 2025. Κύρια επιδίωξη των συνδικαλιστών είναι η διεύρυνση του αριθμού των εργαζομένων με συλλογικές συμβάσεις μέσω θεσμικών μέτρων, έτσι ώστε εκεί που υπάρχουν κλαδικές συμβάσεις οι όροι να είναι υποχρεωτικοί και δεσμευτικοί για όλους τους εργοδότες ενός κλάδου, προκειμένου να αποφευχθούν τα φαινόμενα που παρατηρήθηκαν με τους εργαζόμενους του κλάδου έτοιμου σκυροδέματος. Ειδικότερα, οι οργανώσεις εισηγούνται όπως συμφωνηθούν πρότυπες συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες θα αποτελούν το μέτρο για να παίρνουν έγκριση οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες και ταυτόχρονα να θέτουν τους εργαζόμενους σε μια ορθολογιστική βάση σε ό,τι αφορά τα ωφελήματά τους και τους όρους απασχόλησης. Εξάλλου, η ευρωπαϊκή οδηγία καλεί τα κράτη-μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς που διασφαλίζουν την επάρκεια των μισθών και που δημιουργούν έδαφος για τη συνολογόηση συλλογικών συμβάσεων, κάτι που ήδη ισχύει στην Κύπρο μέσω του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων.

Η Aegean
ισχυροποιεί
την παρουσία της
στην Κύπρο

Νέοι προορισμοί από το αεροδρόμιο Λάρνακας και αύξηση των διαθέσιμων θέσεων μέσα στο 2025

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σε σημαντικές επενδυτικές κινήσεις μέσα στο 2025 προετοιμάζεται να προχωρήσει η Aegean, οι οποίες αναμένεται ότι θα αφήσουν έντονο αποτύπωμα στο τουριστικό προϊόν της Κύπρου. Η αεροπορική εταιρεία, με πολύχρονη παρουσία στις αερομεταφορές του τόπου και ένα σημαντικό ποσοστό στη διάκινση των επιβατών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, συζητεί να επενδύσει και να ενισχύει το προϊόν της, κάνοντας πραγματικότητα την εμπειρία του αεροπορικού ταξιδιού με την Aegean. Το πνεύμα της πολιτικής της εταιρείας εξυπλώνει ο πρόεδρος της Ευτύχιος Βασιλάκης από το βήμα του συνεδρίου της Hermes «Beyond Sea and Sun». Το χθες, το σήμερα και το αύριο της Aegean στην Κύπρο α- νεδείξε ο κ. Βασιλάκης εστιάζοντας στη συνε- ργασία με όσους εμπλέκονται με τον τουρισμό. «Η συνεργασία μας με την Hermes Airports Ltd, αλλά και τους θεσμικούς φορείς του του- ρισμού στην Κύπρο μπορεί να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά στις προσπάθειές μας και να επιτύχουμε όλοι μαζί περισσότερα, τόσο για την εμπειρία των επιβατών, όσο και για την ε- πίτευξη του στόχου της άμβλυνσης της εποχι- νότητας».

Σε μια κίνηση στήριξης του στόχου για διεύρυνση της τουριστικής περιόδου, η Aegean συνεχίζει τις πτήσεις της προς Κύπρο κατά τη χειμερινή περίοδο με την ίδια συχνότητα του καλοκαιριού.

κότεις και της διεύρυνσης της τουριστικής πρότασης», ανέφερε ο κ. Βασιλάκης. Έχοντας εξασφαλίσει ένα σημαντικό κομμάτι της αεροπορικής κίνησης προς Κύπρο, η Aegean θα εγκαθιδρύσει νέα απευθείας δρομολόγια κάνοντας αρχή με αυτό προς τη Ρώμη. Αφυγκραζόμενη τις τάσεις για νέους τουριστικούς προορισμούς και αγορές η εταιρεία έχει στρέψει την προσοχή της προς ανατολές για απευθείας δρομολόγια σε εξωτικούς προορισμούς και τη διασύνδεση της Κύπρου με το γειτονικό Ισραήλ. Κινήσεις που σαφέστατα προσβλέπουν στον στόχο που έχει τεθεί για διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.

Το σήμερα

Τα στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Βασιλάκης στο συνέδριο της Hermes δικαιολογούν τους στόχους που έχουν τεθεί από την αεροπορική εταιρεία και που θα ενισχύσουν και το αεροδρόμιο της Λάρνακας ως ένα περιφερειακό κέντρο διανίκησης επιβατών. Τα νέα απευθείας δρομολόγια που προγραμματίζονται αναμένεται να αυξήσουν τη χωρητικότητα θέσεων κατά 25%. Αλλά και τα συνολικά στοιχεία που υπάρχουν από τότε που η εταιρεία ξεκίνησε δραστηριότητα στην Κύπρο δείχνουν τις προοπτικές που υπάρχουν στον χώρο των αερομεταφορών. Από το 2002 που ξεκίνησε η δραστηριότητα στην Κύπρο, η Aegean έχει μεταφέρει περισσότερους από 12,5 εκατομμύρια επιβάτες στις πτήσεις της. Το 2024

ήταν μια ιδιαίτερα παραγωγική χρονιά για την Aegean, η οποία παρά τον ανταγωνισμό αλλά και τη γεωπολιτική αστάθεια πέτυχε να εδραιώσει τη θέση της και να συμβάλει σημαντικά στην αύξηση της επιβατικής κίνησης του αεροδρομίου Λάρνακας κατά ένα εκατομμύριο επιβάτες σε σχέση με το 2023.

To αὐρίο

Για το 2025 η Aegean θα συνεχίσει να επενδύει στη δυναμική της Κύπρου, έχοντας ήδη προγραμματίσει +25% ανάπτυξη συγκριτικά

Από την 2η Απριλίου η Aegean θα ξεκινήσει απευθείας δρομολόγια προς τη Ρώμη, ανέφερε από το βήμα του συνεδρίου της Hermes ο πρόεδρος της εταιρείας Ευτύχιος Βασιλάκης.

με το προηγούμενο έτος, τόσο λόγω της αύξησης της δραστηριότητας στα δρομολόγια από/προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όσο και λόγω των δρομολογίων από και προς το Τελ Αβίβ, αλλά και το νέο δρομολόγιο που θα συνδεθεί από την 1η Απριλίου, απευθείας τη Λάρνακα με τη Ρώμη. Οι νέοι σχεδιασμοί θα διαφοροποιήσουν την παρουσία της εταιρείας στο αεροδρόμιο Λάρνακας, αφού η Aegean θα ενισχυθεί την παρουσία της με ένα επιπλέον αεροσκάφος, ανεβάζοντας το σύνολο των αεροσκαφών στην βάση της Κύπρου σε 3, ενώ τα δρομολόγια μεταξύ Αθήνας και Λάρνακας θα εκτελούνται σε σχεδόν αποκλειστικά από αεροσκάφη τύπου Airbus 320neo, αυξανόντας τη χωρητικότητα του δρομολογίου κατά 9% και προσφέροντας για πρώτη φορά περισσότερες από ένα εκατομμύριο θέσεις.

Ταξίδια-εμπειρία ολόχρονα

το **συνέδριο** της Hermes ο πρόεδρος της Aegean έθεσε τους πυλώνες προκειμένου ο στόχος-επιδίωξη της τουριστικής ανάπτυξης της Κύπρου να στεφθεί με επιτυχία. Ο Κ. Βασιλάκης σημείωσε την «αυθεντικότητα» της εμπειρίας, με τους ταξιδιώτες όπως είπε να αναζητούν κάτι διαφορετικό, κάτι λιγότερο υπονοημένο και αίσθημα να βιώσουν μια «εμπειρία» και όχι μια «υπηρεσία». Στον στόχο διευρύνσης της τουριστικής περιόδου η Aegean επενδύει συστηματικά «ώστε η ταξιδιωτική εμπειρία να είναι ανάλογη του προσορισμού και της κομμούρας φιλοξενίας των ανθρώπων μας». Ο Κ. Βασιλάκης σημείωσε την ανάγκη αναζήτησης νέων μορφών τουρισμού όπως «το golf ή η παραθεριστική κατοικία, πεδία στα οποία η Κύπρος έχει προβάδισμα. Και φυσικά, η εγγύτητα του νησιού με τη Μέση Ανατολή, το οποίο μπορεί ενίοτε να έχει αποτελέσει ζήτημα, εντούτοις αποτελεί Εξέλιση και ευκαιρία». Όπως είπε, η Aegean στρίζει έμπρακτα τον αλόφωνο τουρισμό αναφέροντας πως για τον φετινό χειμώνα η εταιρεία συνεχίζει το πτητικό της πρόγραμμα με την ίδια συχνότητα του καλοκαιριού. Η εταιρεία πετά 9 φορές καθημερινά στην Ελλάδα (Αθήνα) καθώς και Θεσσαλονίκη) και παράλληλα έχει ξεκινήσει καθημερινή συχνότητα πτήσεων με το Ισράηλ. Την ίδια ώρα η εταιρεία βρίσκεται σε συζήτηση με τη διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων και άλλους φορείς για αύξηση του πακέτου προσορισμών προς Κύπρο.

ΑΚΟΥ ΤΗΝ ΤΣΕΠΗ ΣΟΥ

Εξοικονόμησε χρήματα κερδίζοντας και εξαργυρώνοντας βαθμούς **ΑΝΤΑΜΟΙΒΗ**, πληρώνοντας με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου σε 250+ επιχειρήσεις, με 900+ σημεία σε όλη την Κύπρο.

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΧΟΛΓΚΕΡ ΣΜΙΕΝΤΙΝΓΚ, ΦΕΛΙΞ ΣΜΙΝΤ, ΣΑΛΟΜΟΝ ΦΙΝΤΛΕΡ, ΑΝΤΡΙΟΥ ΓΟΥΙΣΑΡΤ και ΑΤΑΚΑΝ ΜΠΑΚΙΣΚΑΝ*

Συγκρατημένη αισιοδοξία για το αβέβαιο 2025

Είναι κάτι σπάνιο οι προοπτικές για τους επόμενους δώδεκα μήνες να δείχνουν τόσο αβέβαιες όσο τώρα και να εξαρτώνται σε τόσο μεγάλο βαθμό από τις άμεσες πολιτικές επιλογές στις ΗΠΑ και σε μικρότερο, αλλά μη αμελητέο βαθμό και από τις αντιστοιχίες στην Ευρώπη. Ως αποτέλεσμα, το φάσμα των πιθανών αποτελεσμάτων για το 2025 και μετά είναι ασυνήθιστα ευρύ. Οι δυνατόι που οδήγησαν πολλές οικονομίες εκτός Ευρώπης σε μεγαλύτερη ανάπτυξη από την αναμενόμενη το 2024 και εκκίνησαν τους χρηματιστηριακούς δείκτες σε νέα υψηλά επίπεδα-ρεκόρ εξακολουθούν να είναι παρούσης. Τα πραγματικά εισοδήματα των νοικοκυριών αυξάνονται και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Ο ισολογισμός του ιδιωτικού τομέα βρίσκεται ως επί το πλείστον σε καλή κατάσταση. Οι αγορές εργασίας παραμένουν ανθεκτικές. Η Κίνα προσθέτει κάποια επιπλέον μέτρα για την αναβίωση της οικονομίας της. Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο πληθωρισμός έχει υποχωρήσει σε ανεκτά επίπεδα. Η δε πρόσφατη νομισματική χαλάρωση από τις κεντρικές τράπεζες θα στηρίξει τη ζήτηση το 2025.

Εάν ο νεος πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ εισακούσει τους καλύτερους συμβούλους του και η Γερμανία, η Γαλλία και η Ε.Ε. συντονίσουν την πολιτική δράση τους, ο κόσμος θα μπορούσε να τα πάει καλά το 2025. Οπότε μια σταθερή ανάπτυξη στις ΗΠΑ, μια

Τα εισοδήματα των νοικοκυριών αυξάνονται και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

προσωρινή τόνωση της Κίνας, μια α-
νάκαμψη της Ευρώπης και μια ανακούφι-
ση στην Ουκρανία θα μπορούσαν να θέσουν
την παγκόσμια οικονομία και τις αγορές
σε τροχιά για άλλη μια θετική έκλιση.
Εντούτοις, εάν ο Τραμπ αναδιωχρώσει
τον πληθωρισμό στις ΗΠΑ με ένα κύμα
δοσμών και μια απότομη καταστολή
της μετανάστευσης, η Fed ίσως υπο-
χρεωθεί να σκάρει τις αγορές με αυ-
ξήσεις των επιτοκίων. Εάν η ανεπαρκής
υποστήριξη των ΗΠΑ και της Ευρώπης

προς την Ουκρανία επιτρέπει στον Βλαντίμιρ Πούτιν να κερδίζει τις νέες φάκες του πόλεμου, θα επακολουθήσουν ένα παιχνίδι αλληλομεταθέσεως ευθυνών και ένα νέο κύμα προσφυγών που θα κλυδωνίσει την Ευρώπη. Ως αποτέλεσμα θα προσέφευγε περισσότερο τροφή σε όσους τάσσονται υπέρ του Πούτιν και κατά τις Ε.Ε. Οι βασικοί κίνδυνοι για το 2025 θα επηρεάσουν διαφορετικά τις ΗΠΑ και την Ευρώπη. Οι πιθανοί υψηλοί δασμοί Τραμπ θα αποτυπώσουν κυρίως στην κλιμακώση του πληθωρισμού παρά στην επιβράδυνση της οικονομίας των ΗΠΑ, ενώ οι εμπορικοί εταίροι του με εξαγωγικό προσανατολισμό θα μπορούσαν να υποστούν μεγαλύτερο πλήγμα στην ανάπτυξη. Για την Ευρώπη οι περισσότεροι από τους βασικούς κινδύνους για την ανάπτυξη θα καταστούν ορατοί αμέσως, ενώ η ζημία για τις ΗΠΑ, αποτυπωμένη στην τάση ανάπτυξης από τους υψηλότερους δασμούς και τη λήγηση μετανάστευσης, θα χρειάζεται χρόνο για να εμφανιστεί, αλλά θα είχε μεγαλύτερη διάρκεια.

* Οικονομολόγοι της επενδυτικής τράπεζας Berenberg Bank.

Τις ημέρες πριν από τις προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου ο Ντόναλντ Τραμπ δήλωσε πως θα δώσει τέλος στο πρόγραμμα επιδοτήσεων και φοροπαλών για τον ανερχόμενο προέδρου. Τό Μπλάιντεν για το κλίμα, το γνωστό ως IRA. Ανεξαρτήτως του εάν θα γίνει πράξη, έχει δεσμευθεί να επιταχύνει τη μετάβαση των Αμερικανών από τα ορυκτά καύσιμα στην καθαρή ενέργεια. Και ελάχιστοι Αμερικανοί αμφισβητούν γι' αυτό. Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις καταδεικνύουν πως μόνο το 24% των ψηφοφόρων θεωρεί ότι το ωφέλησε το εν λόγω πρόγραμμα, το 19% εκτιμά πως είχε αρνητικό αντίκτυπο, ένα ακόμη 24% έχει συγκεχυμένη εικόνα για το θέμα, το 16% δηλώνει πως δεν δεν επιπρόσθετες καθόλου και ένα 17% δεν έχει άποψη.

Εφόσον οι Δημοκρατικοί θέλουν να κερδίσουν ψηφοφόρους με πολιτικές ικανές να αποτρέψουν μια καταστροφική αλλαγή του κλίματος, θα έπρεπε να εφαρμόσουν μέτρα που θα αποφέρουν άμεσα και υλικά οφέλη στην ερ-

γατική τάξη. Εν ολίγοις να εφαρμόσουν πολιτική που θα αντιμετώπιση την κρίση του κόστους διαβίωσης, έναντι πράσινο λαϊκισμό δηλαδή. Ακόμη και υπό τον Τραμπ οι προοδευτικές δυνάμεις μπορούν να προωθήσουν μια τέτοια ατζέντα σε πόλεις και πολιτείες.

Το πρόγραμμα IRA αποτελεί έναν άγαναρμπο συμβιβασμό ανάμεσα σε νεοφιλελεύθερες πολιτικές, πολιτικές της αγοράς και κυβερνητικό παρεμβατισμό. Εφόσον διαθέτει κρατικά κεφάλαια για φοροαπαλλαγές και επιδοτήσεις, στην πράξη καλεί επιχειρήσεις και πλούσιους καταναλωτές να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στη μετέβαση. Το πρόγραμμα αυτό μαζί με το νομοσχέδιο για τις επενδύσεις σε υποδομές προώθηση επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σε μπαταρίες και ηλεκτρονικά οχήματα αξίας 400 δισ. δολ. και δημιουργώντας, έτσι, 400.000 θέσεις εργασίας, αριθμός αρκετά μικρός όταν στην χώρα το εργατικό δυναμικό ανέρχεται σε 168 εκατ. άτομα.

Το 2023, ποσοστό μικρότερο του

3% των φορολογουμένων ωφελήθηκε από τα νέα δάνεια που εγκρίθηκαν για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στις στέγες. Ακόμη και μεταξύ αυτών του 3% ήταν το πλουσιότερο 25% των νοικοκυριών που επωφεληθήκαν από το 66% των μέτρων. Όσα νοικοκυριά έχουν εισόδημα άνω των 100.000 δολ. τον χρόνο έχουν πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες να αγοράσουν ηλεκτροκίνητα σε σύγκριση με τα χαμηλότερα εισοδήματα. Κι ενώ το πακέτο Μπρίνγκεν προβλέπει επενδύσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές, δεν αντιπροσωπεύουν παρά μια μικροσκοπική μερίδα των δαπανών. Προκειμένου να μειωθεί η μόλυνση γρήγορα και δραστητικά, οι αρμόδιοι επιστήμονες συνιστούν αποφασιστική αλλαγή οικονομικού μοντέλου. Και για να διασφαλισθεί η υποστήριξη της κοινής γνώμης στη μετάβαση, χρειάζεται ένα είδος πράσινου λαϊκισμού που θα βοηθήσει τους ψηφοφόρους που πολύ εύκολα να τα βγάλουν πέρα οικονομικά.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΝΤΑΝΙΕΛ ΑΛΑΝΤΑΝΑ ΚΟΕΝ και ΤΕΑ ΡΙΟΦΡΑΝΚΟΣ / THE NEW YORK TIMES

Ο μέσος Αμερικανός δεν βλέπει οφέλη
από την πράσινη μετάβαση

Η Ε.Ε. σε τροχιά χαλάρωσης κυρώσεων στη Συρία

Αρχή με τεχνολογία πετρελαίου, τράπεζες, επενδύσεις – Συνθήκες για «επιστροφές» που ευνοεί και η Λευκωσία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η Ε.Ε. οδηγείται σε σταδιακή χαλάρωση των κυρώσεων στη Συρία, 14 σχεδόν χρόνια μετά την επιβολή τους, κατά του καθεστώτος Άσαντ, τον Μάιο του 2011. Όπως πληροφορείται η «Κ», αραβικά κράτη, περιλαμβανομένης της Σαουδικής Αραβίας, «προέτρεψαν» τις Βρυξέλλες, το Βερολίνο και το Παρίσι να συμβάλουν προς την κατεύθυνση εισόδου της Ε.Ε., σε μια «ταχεία διαδικασία σταδιακής χαλάρωσης» των κυρώσεων στη Συρία.

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, στόχος της εν λόγω «προτροπής» είναι να στηριχθεί η νέα τάξη πραγμάτων και κυρίως να αποφευχθεί το ενδεχόμενο νέας εσωστρέφειας και νέων εντάσεων στο εσωτερικό της Συρίας, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναβίωση τρομοκρατικών ομάδων, ανατρέποντας την προοπτική για ειρήνη και συμφιλίωση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται και για το επικίνδυνο εν-

Κοινοτική πηγή ανέφερε στην «Κ», ότι «οι δύο διαδικασίες, για σταδιακή χαλάρωση κυρώσεων και για απτά δείγματα γραφής από τη νέα τάξη πραγμάτων στη Δαμασκό, τείνουν πλέον να κινθούν παράλληλα».

Η βασική ανάγνωση των δρομολογούμενων εξελίξεων «σταδιακής χαλάρωσης» των κυρώσεων της Ε.Ε. στη Συρία, παραπέμπει στην εμπέδωση ενός κλίματος σταθερότητας και στη χώρα, δημιουργώντας συνθήκες ασφάλειας για όλους τους Σύρους και αποφεύγοντας φαινόμενα αναβίωσης τρομοκρατικών ομάδων.

δεχόμενο πρόκλησης νέων μεταναστευτικών ροών. Αντίθετα, όπως υποδείχθηκε «ευοχήμως», η στήριξη της Ε.Ε. προς τη Δαμασκό, με τη σταδιακή χαλάρωση κυρώσεων στην παρούσα χρονική συγκυρία, αναμένεται να οδηγήσει στην εμπέδωση ενός κλίματος σταθερότητας στη Συρία, κάτι που εκτιμάται ότι μπορεί να συμβάλει και στην οικοδόμηση συνθηκών για «επιστροφές» Σύρων προσφύγων στη χώρα τους, εξυπηρετώντας και τους εν προκειμένω στόχους αρκετών ευρωπαϊκών

κρατών, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Κατά συνέπεια, το σήμα κινδύνου που εξέπεμψαν αραβικά κράτη, φέρεται πλέον να οδηγεί την Ε.Ε. σε επίσηυση της διαδικασίας άρσης μέρους των κυρώσεων, εγκαταλείποντας τις πρώτες σκέψεις της Ένωσης, η οποία ανέμενε αρχικά συγκεκριμένα πρακτικά δείγματα γραφής από τη νέα ηγεσία της Δαμασκού. Κοινοτική πηγή ανέφερε στην «Κ», ότι «οι δύο διαδικασίες, για σταδιακή χαλάρωση κυρώσεων και για

απτά δείγματα γραφής από τη νέα τάξη πραγμάτων στη Δαμασκό, τείνουν πλέον να κινθούν παράλληλα».

Συγκλίνουσες πληροφορίες αναφέρουν ότι σε «πρώτο χρόνο» και υπό το φως της παρότρυνσης αραβικών χωρών, οι Βρυξέλλες προσανατολίζονται στη χαλάρωση των κυρώσεων σε τρεις βασικούς άξονες, που αφορούν στις εξαγωγές τεχνολογίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, στην επανέναρξη των τραπεζικών και επενδυτικών σχέσεων της Ε.Ε. με τη Συρία και την αεροπορική

σύνδεση (πολιτικές πιέσεις). Όπως μάλιστα διέρρευσε και δημοσιεύθηκε σε αρκετά κοινοτικά έντυπα, οι προτάσεις αυτές έχουν περιληφθεί σε άτυπο έγγραφο που συνυπογράφουν η Γερμανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Φινλανδία και η Δανία. Το άτυπο έγγραφο παραπέμπει πάντως και σε «μηχανισμό φρεναρίσματος», σημειώνοντας ότι εάν δεν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις της Ένωσης για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των μειονοτήτων, τότε η διαδικασία

άρσης των κυρώσεων θα «φρενάρει», χωρίς να αποκλείεται και η εφαρμογή μηχανισμού επαναφοράς κυρώσεων που θα έχουν ήδη αρθεί. Σε ό,τι αφορά στην άρση των κυρώσεων κατά της οργάνωσης του αλ Γκολάνι, ΗΤS, το ζήτημα αυτό θα πρέπει να συζητηθεί με τα Ηνωμένα Έθνη, ενώ θα διατηρηθούν οι κυρώσεις κατά φυσικών προσώπων και οντοτήτων που σχετίζονται με το καθεστώς Άσαντ.

Σημειώνεται ότι την περασμένη εβδομάδα, οι ΗΠΑ αποφάσισαν να χαλαρώσουν τις κυρώσεις για συναλλαγές με κυβερνητικά ιδρύματα στη Συρία, για έξι μήνες, ώστε να εξυπηρετηθεί η ροή ανθρωπιστικών βοήθειας.

27 Ιανουαρίου στους ΥΠΕΞ

Το ζήτημα της χαλάρωσης κυρώσεων αναμένεται να τεθεί επί τάπητος στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, στις 27 Ιανουαρίου. Η ύπατη εκπρόσωπος της Ε.Ε., Κάγια Κάλας, επιβε-

Η ύπατη εκπρόσωπος της Ε.Ε., Κάγια Κάλας, επιβεβαίωσε ότι το ζήτημα της χαλάρωσης των κυρώσεων θα βρίσκεται στην ατζέντα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων στις 27 Ιανουαρίου.

βαίωσε ότι το ζήτημα της χαλάρωσης των κυρώσεων θα βρίσκεται στην ατζέντα του Συμβουλίου. Την περασμένη Κυριακή, πήγε στο Ριάτ της Σαουδικής Αραβίας όπου, μεταξύ άλλων, συναντήθηκε με τον νέο υπουργό Εξωτερικών της μεταβατικής κυβέρνησης της Συρίας, Asaad Hassan al-Shibani. Κάλεσε τη νέα ηγεσία της Συρίας να υπολοιπήσει τον στόχο για μια ειρηνική και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση της εξουσίας, δημιουργώντας συνθήκες προστασίας των μειονοτήτων και προσθένοντας ότι «εν συνεχεία, θα συζη-

τήσουμε με τους υπουργούς Εξωτερικών της Ε.Ε., πώς να χαλαρώσουμε τις κυρώσεις».

Ο εκπρόσωπος της Κάγια Κάλας, επιβεβαίωσε ότι στη συνάντησή του Ριάτ συζητήθηκε μεταξύ άλλων και η χαλάρωση των κυρώσεων. Σημειώνεται ότι την περασμένη εβδομάδα πραγματοποιήθηκε κοινή επίσκεψη στη Δαμασκό από τους ΥΠΕΞ της Γερμανίας και της Γαλλίας, «εκ μέρους της ύπατης εκπροσώπου της Ε.Ε.».

Οικοδόμηση «επιστροφών»

Η βασική ανάγνωση των δρομολογούμενων εξελίξεων «σταδιακής χαλάρωσης» των κυρώσεων της Ε.Ε. στη Συρία, παραπέμπει στην εμπέδωση ενός κλίματος σταθερότητας και στη χώρα, δημιουργώντας συνθήκες ασφάλειας για όλους τους Σύρους και αποφεύγοντας φαινόμενα αναβίωσης τρομοκρατικών ομάδων. Κύκλοι στις Βρυξέλλες εκτιμούν ότι υπό αυτή την έννοια, η «σταδιακή χαλάρωση» των κυρώσεων, θα οικοδομήσει παράλληλα συνθήκες για «επιστροφές» προσφύγων στη χώρα, με την οποία φλερτάρει μεγάλος αριθμός κρατών-μελών, περιλαμβανομένης και της Κύπρου. Μια τέτοια εξέλιξη, εμπέδωσης σταθερότητας και ασφάλειας στη Συρία, εκτιμάται ότι θα λειτουργήσει υποστηρικτικά στην προσπάθεια της Κομισιόν ναβάλει στο τραπέζι των «27» και το ζήτημα των επιστροφών Σύρων προσφύγων, στο πλαίσιο μιας νέας νομοθετικής πρότασης, με την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν να κάνει λόγο για καινοτόμες ιδέες.

Στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης δήλωσε ότι «μέχρι τον Μάρτιο 2025 αναμένουμε να λάβουμε αποφάσεις μέσα από αυτές τις καινοτόμες ιδέες, νέες ιδέες που ως Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επεξεργαστούμε και να αποφασίσουμε». Σημειώνεται ότι με βάση την υφιστάμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία, δυνατότητα δρομολόγησης «επιστροφών» προσφύγων στη Συρία δεν υπάρχει (πλην των εθελούσιων επιστροφών), καθώς η εν λόγω χώρα δεν θεωρείται ως «ασφαλής».

Τρέχει να κλείσει τις ροές η Ε.Ε.

Η Ανατολική Μεσόγειος και η Δ. Αφρική τα σημεία στα οποία εστιάζει πλέον η Ε.Ε. για περιορισμό των αφίξεων

Του **ΑΝΤΙΑΠΟΚΡΙΤΗ** μιας στις Βρυξέλλες, **ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ**

Η Ανατολική Μεσόγειος ήταν από τις μόνες δύο περιοχές της Ε.Ε. που είδαν τις παράτυπες αφίξεις μεταναστών και προσφύγων να αυξάνονται το 2024, εν μέσω μιας ευρύτερης μείωσης των αφίξεων κυρίως στα κράτη-μέλη που έχουν σύνορα με χώρες των Δυτικών Βαλκανίων καθώς και στην Κεντρική Μεσόγειο, σύμφωνα με νέα προκαταρκτικά στοιχεία του Frontex, του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

Αν και η αύξηση αυτή ήταν σχετικά μικρή, κατά μόλις 14%, με τους αριθμούς να αφορούν συνολικά την Ανατολική Μεσόγειο (δηλαδή και την Ελλάδα και τη Βουλγαρία), η τάση αυτή καταδεικνύει πως οι προκλήσεις για την Κύπρο ακόμα δεν έχουν τελειώσει – παρά τις καλύτερες «επιδόσεις» της κυπριακής κυβέρνησης στην επεξεργασία αιτήσεων και στις επιστροφές, και παρά την τάση προς τις εθελοντικές επιστροφές που άρχισε να διαφαίνεται σε σχέση με Σύρους που ζουν στη χώρα μας.

Τα χαρακτηριστικά των τάσεων στην περιοχή μας είναι ενδεικτικά και για το ποια εικόνα θα έχει να διαχειριστεί η χώρα όσον αφορά τις αιτήσεις τις οποίες θα πρέπει να επεξεργαστεί αυτόν τον χρόνο: βάσει των στοιχείων, ενώ μόλις το 10% όλων των προσφύγων και μεταναστών που φτάνουν στην Ε.Ε. ήταν γυναίκες, το 62% των γυναικών αυτών –κυρίως Σύρες και Αφγανές– πέρασε τα σύνορα της Ε.Ε. στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Αντικατοπτρίζοντας, σύμφωνα με τον Frontex, «τους κινδύνους και τις αλλαγές στις δυναμικές σε άλλες (μεταναστευτικές) διαδρομές».

Τα άλλα στοιχεία όπου καταγράφηκε άνοδος το 2023 ήταν ο μεταναστευτικός διάδρομος της Δυτικής Αφρικής (δηλαδή στις ισπανικές Κανάριες Νήσους) και στα ανατολικά χερσαία σύνορα, αντικατοπτρίζοντας τις τάσεις και στην Αφρική αλλά και πιθανών προσπαθειών εργαλειοποίησης της μεταναστευσης από τη Λευκωσία.

Οι τάσεις αυτές αποκρυσταλλώνονται καθώς η Κομισιόν ετοιμάζεται να προτείνει το νέο πλαίσιο για τις επιστροφές μεταναστών, ώστε να γίνονται από τη μια γρήγορα, και από την άλλη νόμιμα χωρίς να δημιουργούνται οι συνθήκες για παράνομες επαναπροωθήσεις (pushbacks) όπως –σύμφωνα με απόφαση του ΕΔΑΔ– στην Ελλάδα. Την ίδια ώρα τρέχουν οι τεχνικές διεργασίες για την εφαρμογή του νέου συνολικού νο-

Ο μεγαλύτερος αριθμός αφίξεων από τους μεταναστευτικούς διαδρόμους της Ε.Ε. αφορούσε την Ανατολική Μεσόγειο, με συνολικά 69.436 άτομα, αριθμός αυξημένος κατά 14% σε σχέση με το 2023.

Η Κομισιόν ετοιμάζεται να προτείνει το νέο πλαίσιο για τις επιστροφές μεταναστών, ώστε να γίνονται από τη μια γρήγορα, και από την άλλη νόμιμα χωρίς να δημιουργούνται οι συνθήκες για παράνομες επαναπροωθήσεις.

μικού πλαισίου για τη μετανάστευση μέχρι τα μέσα του 2026, πλαίσιο το οποίο ορισμένες χώρες όπως η Γερμανία θέλουν να εφαρμόσει γρηγορότερα όσον αφορά την ασφάλεια των συνόρων (και για προεκλογικούς λόγους), με τις χώρες του νότου να απαντούν πως θα πρέπει να γίνεται παράλληλα και η εφαρμογή της αναγκαστικής αλληλεγγύης σε χώρες της «πρώτης γραμμής».

Περιοδεία Μάγκνους

Σε αυτή τη συγκυρία φτάνει στην Κύπρο την Παρασκευή ο νέος επίτροπος αρμόδιος για θέματα μετανάστευσης, Μάγκνους

Μπρούνερ, για επαφές με τον υφυπουργό Μετανάστευσης Νικόλα Ιωαννίδη, αλλά και τους υπουργούς Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Κωνσταντίνο Κόμμο και Μάριο Χαρισιώτη.

Σύμφωνα με το επίσημο ημερολόγιο και τις αναρτήσεις του κ. Μπρούνερ, μετά την επίσκεψή του στην Πολωνία και στην έδρα του Frontex, ο επίτροπος Μετανάστευσης θα βρίσκεται αυτή την εβδομάδα για επαφές στην Ελλάδα, όπου θα δει τους αντίστοιχους υπουργούς, ενώ μετά την Κύπρο θα μεταβεί στο άλλο σημείο όπου καταγράφεται αύξηση των αφίξεων, τις Κανάριες Νήσους.

Ο κ. Μπρούνερ, ο οποίος παρά την έντονη στάση της χώρας του στο μεταναστευτικό ήταν από τους πρώτους που δήλωσε μετά την πτώση του καθεστώτος Άσαντ πως «προς το παρόν θα έλεγα ότι οι εξαναγκαστικές επιστροφές δεν είναι εφικτές», μοιράστηκε τα νέα στοιχεία στο Χ (πρώην Twitter) σχολιάζοντας πως «η ισορροπία προστασία στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. βοηθά να μειωθούν οι αριθμοί των αφίξεων».

Όπως πρόσθεσε ο κ. Μπρούνερ «η συνεχιζόμενη στήριξη από τον Frontex και το νέο σύστημα συνοριακών ελέγχων που βάζουμε σε εφαρμογή θα επιτρέψουν στα

κράτη-μέλη να διατηρήσουν (αυτή την τάση)», ενώ υπογράμμισε πως εργάζεται για την πρόταση της Κομισιόν για «μια νέα προσέγγιση για τις επιστροφές».

Η αναφορά που παραπέμπει στην αναθεώρηση της οδηγίας για τις επιστροφές, κάτι που είχαν ζητήσει επιτακτικά μεταξύ άλλων Ιταλία και Πολωνία (και βλέπει θετικά και η Κύπρος) και σχετίζεται και με νέες ιδέες» για επίσηυση των (αναγκαστικών) επιστροφών, περιορισμό της διακίνησης μεταναστών εντός της Ε.Ε., ακόμα και επεξεργασία των αιτήτων σε κέντρα εκτός της ΕΕ.

Η Κύπρος ιδιαίτερα εστιάζει στις θέσεις της και στην ενίσχυση των σχέσεων με τρίτες χώρες διέλευσης, αλλά και προέλευσης μεταναστών, θεωρώντας ως μοντέλο τα όσα περιλαμβάνονται στη στρατηγική εταιρική σχέση Ε.Ε. - Αιγύπτου.

Κυρίως Σύροι

Σύμφωνα με τον Frontex, η μείωση κατά 38% των παράτυπων αφίξεων που εντοπίζονται στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. το 2024 σε σχέση με το 2023, οφείλεται στην εντατικοποίηση της συνεργασίας της Ε.Ε. και τρίτων χωρών κατά των δικτύων διακινητών, με τις αφίξεις να φτάνουν συνολικά τις 239 χιλιάδες περίπου.

Ο μεγαλύτερος αριθμός αφίξεων από τους μεταναστευτικούς διαδρόμους της Ε.Ε. αφορούσε την Ανατολική Μεσόγειο, με συνολικά 69.436 άτομα, αριθμός αυξημένος κατά 14% σε σχέση με το 2023. Σύμφωνα με τον Frontex η αύξηση αυτή οφείλεται σε νέες διαδρομές από την ανατολική Λιβύη μέσω της οποίας φτάνουν στην περιοχή πολίτες κυρίως της Συρίας, του Αφγανιστάν και της Αιγύπτου.

Η μεγαλύτερη μείωση (κατά 78%) καταγράφηκε στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων λόγω «έντονων προπαθειών των χωρών της περιοχής να περιορίσουν τις ροές» σύμφωνα με τον Frontex, με τις αφίξεις να φτάνουν στους 21.520 ανθρώπους, κυρίως προερχόμενους από τη Συρία, την Τουρκία και το Αφγανιστάν.

Στην Κεντρική Μεσόγειο, που αφορά κυρίως αφίξεις στην Ιταλία, καταγράφηκε μείωση κατά 59% λόγω μειωμένων αναχωρήσεων από την Τυνησία και τη Λιβύη, φτάνοντας όμως και πάλι στους 66.766 ανθρώπους, τους δεύτερους περισσότερους μετά την Ανατολική Μεσόγειο. Στο μεταναστευτικό αυτό διάδρομο περνούν ως επί το πλείστον πολίτες του Μπαγκλαντές, της Συρίας και της Τυνησίας.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Ελλείψεις στη Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας της Κύπρου: Η ανάγκη για Σχέδιο Αποκατάστασης

Η κυβερνοασφάλεια αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες προστασίας για τις κρίσιμες υποδομές και την εύρυθμη λειτουργία της Κύπρου. Ωστόσο, η Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας παρουσιάζει ένα σημαντικό κενό. Την απουσία ενός ολοκληρωμένου πλάνου διαχείρισης και αποκατάστασης μετά από κυβερνοεπιθέσεις. Παρότι δίνεται έμφαση στην πρόληψη και την άμεση απόκριση, η έλλειψη συγκεκριμένων μέτρων αποκατάστασης μπορεί να οδηγήσει σε παρατεταμένες επιπτώσεις για κρίσιμες υποδομές, οργανισμούς και πολίτες. Η διαχείριση κυβερνοεπιθέσεων είναι μια πολυδιάστατη πρόκληση, ιδιαίτερα όταν αφορά την αποκατάσταση μετά από επίθεση. Ορισμένες από τις κρίσιμες επιπτώσεις μπορεί να είναι διακοπές στις κρίσιμες υποδομές, όπως η ενέργεια, η υγεία και οι μεταφορές, που επηρεάζουν άμεσα τη ζωή των πολιτών. Απόλεια ή έκθεση δεδομένων, ειδικά αν δεν υπάρχουν σαφή πρωτόκολλα για την προστασία τους και παρατεταμένο χρόνο ανάκαμψης, που αυξάνει τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες. Η έλλειψη σχεδίου αποκατάστασης αφήνει τη χώρα ευάλωτη και την ίδια ώρα επηρεάζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών, η λειτουργία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και η οικονομική σταθερότητα. Η τρέχουσα στρατηγική επικεντρώνεται στην πρόληψη και την απόκριση. Παρόλο που αυτοί οι τομείς είναι κρίσιμοι, η έλλειψη εστίασης στην αποκατάσταση δημιουργεί σοβαρά κενά. Δεν υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός που να καθοδηγεί τους φορείς για τη διαχείριση κρίσεων μετά από μια κυβερνοεπίθεση. Οι οργανισμοί λοιπόν βασίζονται σε εσωτερικές διαδικασίες, που συχνά δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένες ή συμβατές με διεθνή πρότυπα. Αυτό οδηγεί σε ασυνέπεια και καθυστερήσεις στην αποκατάσταση. Η απουσία κεντρικού συντονισμού και κοινών κατευθυντήριων γραμμών αυξάνει τον χρόνο επαναφοράς λειτουργιών, καθιστώντας τη συνολική ανάκαμψη πιο δύσκολη. Η ανάγκη λοιπόν για ένα εθνικό πλαίσιο αποκατάστασης είναι επιτακτική. Ένα τέτοιο σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός φορέα ή την ανάθεση σε κάποιον που ήδη υπάρχει, ο οποίος θα αναλαμβάνει την καθοδήγηση και τη συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων οργανισμών. Ξεκάθαρος καθορισμός βημάτων για την επαναφορά κρίσιμων λειτουργιών, την αποκατάσταση δεδομένων, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι σε μελλοντικές επιθέσεις και την ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ασκήσεων που προσομοιώνουν ρεαλιστικά σενάρια αποκατάστασης. Η ενίσχυση της Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αποκατάστασης είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της σταθερότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με κεντρικό συντονισμό, κοινές οδηγίες και συστηματική εκπαίδευση, η χώρα μπορεί να ενισχύσει την ανθεκτικότητά της και να εξασφαλίσει ταχεία και αποτελεσματική ανάκαμψη από οποιαδήποτε κυβερνοεπίλη.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επικειρήσεως.

Φόβοι για υδατική κρίση το καλοκαίρι

Η εγκατάσταση νέων μονάδων αφαλάτωσης μετά τη σεζόν προκαλεί ανησυχία σε τουριστικές επαρχίες – Τα πλάνα του Υπουργείου

Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Ανησυχητική είναι η εικόνα που άρχισε να σχημάτιζεται σε σχέση με τα αποθέματα νερού ενόψει της φετινής θερινής περιόδου, όπου ως συνήθως λόγω των καιρικών συνθηκών και των τουριστικών αναγκών, η ζήτηση τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση κορυφώνεται. Τα δεδομένα, τα οποία συνηγορούν σε ένα δύσκολο καλοκαίρι είναι η χρονική στιγμή της λειτουργίας των νέων τεσσάρων κινητών μονάδων αφαλάτωσης, η οποία τοποθετείται γύρω στο Φθινόπωρο, σε συνάρτηση με τη μη ικανοποιητική μέχρι στιγμής εισροή νερού στα φράγματα, όπου η πληρότητα στα επίπεδα του 26% είναι κατά πολύ πιο χαμηλή απ’ ό,τι πέρσι. Σύμφωνα με τη Μετεωρολογική Υπηρεσία, η ανομβρία θα συνεχιστεί και τις επόμενες μέρες της εβδομάδας, καθιστώντας απογοητευτικό τον Ιανουάριο, ο οποίος διαχρονικά είναι ο μήνας με τη μεγάλη εισροή στους υδατοφράκτες. Την ίδια ώρα τουριστικές επαρχίες, όπως η Λεμεσός και η Πάφος, αντιδρούν ζητώντας επίσπευση διαδικασιών από το κράτος.

Τονίζοντας ότι σε μία πολύ δύσκολη χρονιά όπως αυτή που αρχίζει, ο στόχος είναι να προσπαθήσουν να αποφύγουν τις περικοπές στην ύδρευση, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, Γιώργος Καζαντζής, δήλωσε στην «Κ» ότι το μόνο σίγουρο είναι η ύπαρξη προβλημάτων στην άρδευση το επόμενο καλοκαίρι και όλη τη χρονιά, γι’ αυτό το νερό που θα δοθεί σε γεωργούς θα είναι πάρα

Η **ανομβρία** αναμένεται να συνεχιστεί και τις επόμενες μέρες, καθιστώντας απογοητευτικό τον Ιανουάριο, ο οποίος διαχρονικά είναι ο μήνας με τη μεγάλη εισροή στους υδατοφράκτες.

Λόγω της πυρκαγιάς, στους σχεδιασμούς για τις νέες κινητές μονάδες θα δοθεί προτεραιότητα στην επαρχία Πάφου, όμως στην καλύτερη περίπτωση η μονάδα θα είναι έτοιμη γύρω στο τέλος του καλοκαιριού.

πολύ περιορισμένο εντός του 2025 – εκτός κι αν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο αλλάξει ριζικά το κλιματικό του καιρού και υπάρξουν πολύ έντονες βροχοπτώσεις.

Σχέδια αφαλάτωσης

Ξεδιπλώνοντας τους άμεσους σχεδιασμούς αντιμετώπισης του υδατικού προβλήματος, ο κ. Καζαντζής ανέφερε ότι έχει τροχοδρομηθεί η εγκατάσταση τεσσάρων νέων κινητών μονάδων αφαλάτωσης, μία στην Πέγεια της Πάφου (δυναμικότητας 10.000 κ.μ. ημερησίως) και τρεις στην επαρχία Λεμεσού (στην κοίτη του ποταμού Γαρούλλα δυναμικότητας 10.000 κ.μ. ημερησίως, στο λιμάνι Λεμεσού δυναμικότητας 5.000 κ.μ. ημερησίως και στη Μονή δυναμικότητας 10.000 κ.μ. ημερησίως). Οι στόχοι του προγράμματος δράσης του ΤΑΥ είναι η αύξηση της κάλυψης των αναγκών της ύδρευσης από τις μονάδες αφαλάτωσης από το 70% περίπου που βρίσκονται σήμερα στο 80% έως 85% και μακροπρόθεσμα στο 100%.

Προτεραιότητα στην Πάφο

Στο κρίσιμο ερώτημα, το οποίο αυτό το διάστημα απασχολεί έντονα τους Επαρχιακούς Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης της Λεμεσός και την Πάφο, καθώς εντοπίζουν κενά στην κάλυψη των αναγκών ύδρευσης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, είναι εάν οι μονάδες αυτές θα είναι

έτοιμες πριν από το καλοκαίρι. Σημειώνεται ότι ειδικά στην Πάφο, η μονάδα αφαλάτωσης στα Κουίκλια καταστράφηκε πρόσφατα λόγω πυρκαγιάς, γεγονός που έφερε στο προσκήνιο αδυναμίες και κενά στην ύδρευση, καθώς η μονάδα συνεισέφερε περίπου το 1/3 του νερού που έχει ανάγκη ο ΕΟΑ Πάφου για παροχή νερού στους πολίτες. Σύμφωνα με τον οργανισμό, λόγω της μη δημιουργίας

έργων ύδρευσης από το υπουργείο Γεωργίας τα προηγούμενα χρόνια, οι γεωτρήσεις δεν μπορούν να αποτελέσουν σήμερα εφεδρική λύση, καθώς χρησιμοποιούνται ως μόνιμος τρόπος υδροδότησης και όχι για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Την ίδια ώρα, η εξέλιξη αυτή έρχεται να περιπλέξει ακόμη περισσότερο τα συσσωρευμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος

ΕΟΑ στον τομέα της υδροδότησης, καθώς καλείται, σε αντίθεση με άλλες επαρχίες, να στήσει από το μηδέν «Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας».

Λόγω της πυρκαγιάς, στους σχεδιασμούς για τις νέες κινητές μονάδες θα δοθεί προτεραιότητα στην επαρχία Πάφου, σύμφωνα με τον κ. Καζαντζή, σημειώνοντας ωστόσο ότι στην καλύτερη περίπτωση θα είναι έτοιμη γύρω στα

«Μόνο με τη λήψη μέτρων σήμερα θα αποφύγουμε τεράστια προβλήματα σε λίγους μήνες, κάτι που δυστυχώς μπορεί να επηρεάσει όλους τους παραγωγικούς τομείς της χώρας», αναφέρει ο ΕΟΑ Λεμεσού.

τέλος του καλοκαιριού. Σύντομα, όπως εξήγησε, θα βγουν σε προκλήσεις. Όσον αφορά την κατεστραμμένη υφιστάμενη μονάδα, είπε ότι παραμένει μέχρι στιγμής άγνωστο το πότε θα αποκαταστεί από τον ανάδοχο, έστω και προσωρινά.

Αγωνία στη Λεμεσό

Την ίδια ώρα, ο ΕΟΑ Λεμεσού μπορεί σε μεγάλο βαθμό να έχει λυμένα προβλήματα οργανωτικής φύσεως, που απασχολούν την Πάφο και την Αμμόχωστο, όμως ανησυχεί για τα αποθέματα νερού, λαμβάνοντας υπόψη τις περιόδους ανομβρίας που κατά καιρούς πλήττουν την Κύπρο, σε συνάρτηση με τις τεράστιες ανάγκες ύδρευσης της επαρχίας, που είναι συνδεδεμένες με τον τουριστικό και βιομηχανικό της χαρακτήρα. Ο προβληματισμός στον ΕΟΑ εντείνεται, όταν βλέπουν το φράγμα του Κούρη, από το οποίο η επαρχία έχει υψηλό βαθμό εξάρτησης για ύδρευση, να τροφοδοτεί με νερό τον νότιο αγωγό για σκοπούς υδροδότησης και άρδευσης άλλων επαρχιών (Λάρνακα, Λευκωσία, Αμμόχωστος), την ίδια ώρα που οι ανάγκες της Λεμεσού για ύδρευση, λόγω της ανομβρίας, βρίσκονται στο «κόκκινο». Ζητούν από το υπουργείο Γεωργίας τις επιπλέον μονάδες αφαλάτωσης πριν το καλοκαίρι. «Μπορεί τα πολλά και μεγάλα φράγματα της Κύπρου να βρίσκονται στην επαρχία Λε-

μεσού, αλλά λόγω του νότιου αγωγού το νερό διοχετεύεται για υδροδότηση και άρδευση άλλων περιοχών, με αποτέλεσμα, αν δεν υπάρξουν ικανοποιητικά αποθέματα στα φράγματα, τότε ίσως η Λεμεσός να είναι η πρώτη επαρχία που θα βρεθεί σε δύσκολη θέση», είχε πει πριν από περίπου έναν μήνα στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του ΕΟΑ Λεμεσού, Σωκράτης Μεταξάς. Ένα άλλο σημείο αφορά στις τελευταίες ποσότητες νερού που έχουν απομείνει στα φράγματα της επαρχίας. Όπως ανέφερε, θα πρέπει να διαφυλαχθούν, για να μην τεθεί σε κίνδυνο η ομαλή υδροδότηση υποστατικών, τουρισμού, βιομηχανίας κ.τ.λ. Όπως τόνισε, καθώς εκόντων των πραγμάτων η Λεμεσός είναι σε καλύτερη μοίρα από τη Λάρνακα και τη Λευκωσία, όμως σε περιόδους ανομβρίας που τα αποθέματα στα φράγματα του Κούρη και της Γερμασόγειας μειώνονται, τότε οι άλλες δύο είναι σε καλύτερη μοίρα, διότι διαθέτουν μεγάλες μονάδες αφαλάτωσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι την περασμένη Δευτέρα τα πιο πάνω ζητήματα τέθηκαν επί τάπητος σε συνεδρία του ΕΟΑ Λεμεσού, όπου αποφασίστηκε να επαναλάβουν τα συγκεκριμένα αιτήματα προς το υπουργείο Γεωργίας. «Το Συμβούλιο του ΕΟΑ Λεμεσού εκφράζει τη μεγάλη του αγωνία για την προδιαγραφόμενη υδατική κρίση και καλεί το αρμόδιο υπουργείο να προχωρήσει επειγόντως στη λήψη κατάλληλων μέτρων για να αποφευχθεί μια υδατική κρίση κατά το επόμενο καλοκαίρι. Μόνο με τη λήψη μέτρων σήμερα θα αποφύγουμε τεράστια προβλήματα σε λίγους μήνες, κάτι που δυστυχώς μπορεί να επηρεάσει όλους τους παραγωγικούς τομείς της χώρας», τονίζεται μεταξύ άλλων σε ανακοίνωση.

«Αδύνατο πριν από το καλοκαίρι»

Σχολιάζοντας τις ανησυχίες των παραγόντων της Λεμεσού, ο κ. Καζαντζής είπε ότι καταβάλλονται προσπάθειες, ώστε να τοποθετηθούν οι επιπλέον τρεις μονάδες. Ωστόσο, είναι αδύνατο αυτό να γίνει πριν από το καλοκαίρι. «Είναι έργα υποδομής, τα οποία χρειάζονται χρόνο, και για να προκληθούν οι διαγωνισμοί και για να κατατεθούν οι προσφορές και φυσικά για να υλοποιηθούν», πρόσθεσε. Σε σχέση με το αίτημα της διαφύλαξης των ποσοτήτων στον υδατοφράκτη του Κούρη, είπε ότι «η διαχείριση του νερού γίνεται βάσει των αναγκών και δεν μπορεί να περιοριστεί. Ο Κούρης είναι ο βασικός υδατοφράκτης για όλη την Κύπρο. Δεν μπορούμε να τον διαθέσουμε μόνο σε μία περιοχή. Ανάλογα με τις ανάγκες θα γίνεται η καταλληλότερη δυνατή διαχείριση».

Επίσης, είπε ότι προχωρά και ο σχεδιασμός, ώστε στα επόμενα ένα με δύο χρόνια να επεκταθούν και οι υφιστάμενες μονάδες αφαλάτωσης. «Παράλληλα προσπαθούμε να χωροθετήσουμε δύο νέες μονάδες, μία στη Δεκέλεια, η οποία ουσιαστικά θα αντικαταστήσει την υφιστάμενη με μία μεγαλύτερης δυναμικότητας, και άλλη μία στη Μονή. Αυτά τα έργα όμως θέλουν μία πενταετία για να ολοκληρωθούν», είπε. Όσον αφορά το αίτημα του ΕΟΑ Πάφου προς το υπουργείο Γεωργίας για επαναφορά στις προτεραιότητες τη δημιουργία του επιπλοτιστικού φράγματος στη Σουσκιού στον ποταμό Διαιρίο και του αποθηκευτικού φράγματος στον ποταμό της Έζουσας παρά την Επισκοπή, σημείωσε ότι αυτά είναι μακροπρόθεσμα έργα υποδομών, τα οποία ανήκουν στο μακροπρόθεσμο πλάνο τους και θα απαιτηθούν αρκετά χρόνια για να ωριμάσουν και να προχωρήσουν.

Νέα είδη δέντρων στη Βρετανία λόγω κλιματικής αλλαγής

Ευδοκιμούν οι συκιές και οι αμυγδαλιές στη Βρετανία χάρη στη μείωση των ημερών παγετού, σύμφωνα με ανακοίνωση της Βασιλικής Γεωπονικής Εταιρείας της χώρας. Η μείωση των ημερών παγετού, μία από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, σημαίνει ότι φυτά που γνώριζαν ακμή σε πιο θερμά κλίματα ευδοκιμούν σήμερα στους κήπους της Βασιλικής Εταιρείας. Αμυγδαλιές από τα παράλια της Μεσογείου, που φυτεύτηκαν στο Ουίολι του Σάρεϊ έξω από το Λονδίνο πριν από χρόνια, καρποφόρησαν φέτος για πρώτη φορά χάρη στην απουσία παγετού, σύμφωνα με άρθρο της εφημερίδας The Guardian.

Η ομάδα γεωπόνων της Εταιρείας επέλεξε φέτος να φυτέψει συκιές, παρότι τα καρποφόρα αυτά δέντρα δεν ενδεικνύονται για το ήπιο και υγρό κλίμα των βρετανικών νήσων. Οι συκιές είναι γνωστές για την αντοχή τους στα χρόνια ξηρασία. Οι συκιές στις εγκαταστάσεις του Χάιντ Χολ στο Εσέξ φαίνεται να τα πηγαίνουν πολύ καλά, όπως και οι κάκτοι που φυτεύτηκαν σε ξηρό σημείο των κήπων.

Σύμφωνα με την εθνική μετεωρολο-

Η μείωση των ημερών παγετού σημαίνει ότι φυτά που γνώριζαν ακμή σε πιο θερμά κλίματα ευδοκιμούν σήμερα στους κήπους της Βασιλικής Εταιρείας.

γική υπηρεσία της Βρετανίας, τη δεκαετία 2011-2020 οι ημέρες παγετού ήταν μειωμένες κατά 16% σε σύγκριση με τον μέσο όρο των ετών 1981-2010. Γεωπόνοι στους τέσσερις κήπους της εταιρείας έχουν αρχίσει να αποσύρουν φυτά που δεν είναι πλέον κατάλληλα για το μεταβαλλόμενο κλίμα της Βρετανίας, για να τα αντικαταστήσουν με εναλλακτικές καλλιέργειες με μεγαλύτερες πιθανότητες επιβίωσης.

Ο Τιμ Απσον, επικεφαλής γεωπονικών υπηρεσιών της Βασιλικής Εταιρείας, εξηγεί: «Το 2024 χαρακτηρίστηκε από τον μεγάλο όγκο νερού, με τη βροχόπτωση να ξεπερνά τον όγκο προηγούμενων ετών. Παρότι πολλά δέντρα άκ-

Αμυγδαλιές και συκιές ανθίζουν και καρποφορούν στους κήπους της Βασιλικής Εταιρείας, καθώς έχουν μειωθεί οι ημέρες παγετού.

μασαν κάτω από αυτές τις ψυχρότερες και πιο υγρές συνθήκες, σημειώνοντας ταχεία ανάπτυξη, πολλά άλλα φυτά περιόρισαν την ανθοφορία τους, καθώς προτιμούν περισσότερη ζέση. Οι α-

κραίες αυτές θερμοκρασιακές μεταβολές μάς έχουν προειδοίσει για ορισμένες απώλειες φυτών. Το σημαντικό είναι να προσαρμόσουμε τις επιλογές μας για νέα φυτά, προκειμένου αυτά να α-

ντέξουν στις καιρικές συνθήκες που θα δούμε στο άμεσο μέλλον».

Τα ακραία και απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα που θα πλήττουν ολοένα και πιο συχνά τη Βρετανία απαιτούν τη φύτευση φυτών ανθεκτικών στην ξηρασία, αλλά και στις πλημμύρες. «Ο ατμοσφαιρικός και ο επίγειος παγετός γίνονται σπανιότεροι. Είδαμε πρόσφατα καλλιέργειες βερονίκης, του θαμνιδούς πολυετούς φυτού γνωστού για την αγάπη του στον ήλιο, να αφανίζονται από απροσδόκητο παγετό, εκεί που νομίζαμε ότι η βερονίκη αποτελούσε τη λύση. Όπως πάντα, στην κηπουρική, ο πειραματισμός και η προσαρμογή είναι η απάντηση στο πρόβλημα», λέει ο Απσον.

Στους κήπους της Βασιλικής Εταιρείας στο Χάρλοου Καρ του Χάρουσυκεϊτ, οι γεωπόνοι κατασκευάσαν νέο ταμιευτήρα νερού, προκειμένου να γίνεται αποτελεσματικότερη διαχείριση και διανομή του υπερβάλλοντος όγκου ομβρίων υδάτων. Η δεξαμενή κατασκευάσθηκε σε πλαγιά λόφου, με πορώδη φράγματα να συγκρατούν το νερό, φροντίζοντας αυτό να μη ρέει απότομα στους τοπικούς ποταμούς και ρυάκια, προλαμβάνοντας

πλημμυρικά φαινόμενα. Οι γεωπόνοι χρησιμοποιούν επίσης υδρόβια φυτά για την απορρόφηση του νερού και την επιβράδυνση της ροής του προς τα ποτάμια.

Στο Ουίολι, η Βασιλική Εταιρεία δημιούργησε τεχνητή λίμνη, η οποία συλλέγει όμβρια ύδατα για πόσιμο κατά τη διάρκεια περιόδων ξηρασίας, αλλά και για τον περιορισμό των πλημμυρών. Η λίμνη περιέχει 8.500 κυβικά μέτρα νερού. Το νερό αυτό θα πλημμυρίζει την κοιλάδα του Ντέβον. Αντί για αυτό, οι γεωπόνοι δημιούργησαν μια τεχνητή λίμνη, η απορροφά τις οποίες ποτίζει κήπους μέντας και πολύχρωμα γεράνια σε κλίμακες στην κατο-φέρεια του λόφου.

Το 2025, η Βασιλική Εταιρεία θα κατασκευάσει και άλλες τέτοιες τεχνητές λίμνες με στόχο την αναπλήρωση του υδροφόρου ορίζοντα σε ζώνες υπεράντλησης πόσιμου νερού. Στο Ουίολι, οι γεωπόνοι δημιούργησαν υδροβιότοπο, μέρος ευρύτερου πειράματος εντοπισμού φυτών με μεγάλη ικανότητα απορρόφησης στάσιμων υδάτων.

REUTERS

well.cy

live.smile.repeat

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ΕΚΤ παραμένει σε τροχιά μείωσης των επιτοκίων

Του ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΒΕΜΠΕΡ / BLOOMBERG

Ο **πληθωρισμός** της Ευρωζώνης επιταχύνθηκε τον Δεκέμβριο διακαιώνοντας την απόφαση της ΕΚΤ να προχωρήσει σταδιακά σε μείωση των επιτοκίων, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως δίνει τέλος στην πορεία μείωσης των επιτοκίων. Ο δείκτης έφθασε στο 2,4% από το 2,2% στο οποίο βρισκόταν τον Νοέμβριο. Σύμφωνα με τη Eurostat, η επιτάχυνση ήταν αποτέλεσμα κυρίως του αυξημένου κόστους της ενέργειας, που αυξήθηκε για πρώτη φορά μετά τον Ιούλιο.

Η εξέλιξη δεν θα αιφνιδιάσει την ΕΚΤ, που έχει επανειλημμένως προειδοποιήσει ότι ο δρόμος προς τον στόχο του 2% θα

μολόγιο εκτιμούν πως το επίπεδο του 3% στο οποίο βρίσκονται τα επιτόκια του ευρώ περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα σε μια στιγμή που η Ευρωζώνη δεν κατορθώνει να ανακάμψει ουσιαστικά. Τα περισσότερα από τα στελέχη της ΕΚΤ τάσσονται υπέρ των «σταδιακών» μειώσεων των επιτοκίων στις επόμενες συνεδριάσεις, δηλαδή σε μειώσεις 25 μονάδων βάσης. Λίγα μέλη του Δ.Σ., μεταξύ των οποίων ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας Βιλερουά ντε Γκαλό, επιμένουν πως πρέπει να μείνει στο τραπέζι η δυνατότητα μιας μεγαλύτερης μείωσης. Ο πληθωρισμός είχε υποχωρήσει από το περασμένο έτος σε επίπεδα κάτω του στόχου του 2%, αλλά αυτό οφειλόταν κυρίως στον τρόπο που αποτυπώθηκαν στατιστικά οι διακυμάνσεις του κόστους ενέργειας τα τελευταία έτη. Δεν παύει, πάντως, η ανησυχία για τον πληθωρισμό των τιμών στον τομέα των υπηρεσιών, καθώς έχει καθλωθεί περίπου στο 4% για περισσότερο από ένα έτος εξαιτίας κυρίως των αυξήσεων των μισθών που παίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτό το τμήμα της οικονομίας από όσο σε άλλους τομείς. Σύμφωνα, πάντως, με την ΕΚΤ, η κατάσταση αυτή δεν πρόκειται να μονιμοποιηθεί. Οι αυξήσεις των μισθών έχουν ήδη επιβραδυνθεί από το γ' τρίμηνο και τα υπόλοιπα στοιχεία κατατείνουν σε αλλαγή στην αγορά εργασίας. Η αύξηση στις τιμές ενέργειας μπορεί να μην είναι η τελευταία. Το ρωσικό αέριο δεν έρχεται πια μέσω Ουκρανίας και η Ευρώπη χρησιμοποιεί τα αποθέματά της, τα οποία βλέπει να μειώνονται πολύ ταχύτερα από τα προηγούμενα επτά χρόνια, καθώς φέτος ο χειμώνας είναι βαρύτερος και αυξάνονται οι ανάγκες για θέρμανση. Την περασμένη εβδομάδα η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ εξέφρασε την ελπίδα πως «μέσα στο 2025 ο πληθωρισμός θα περιοριστεί στον στόχο, όπως έχουμε προβλέψει». Ο άγνωστος παράγοντας είναι το σκοτάδι του νέου προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ να επιβάλει οριζόντιους δασμούς. Κάτι τέτοιο θα τερματίσει την οικονομία της Ευρωζώνης και ο αντίκτυπος στον πληθωρισμό θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα ενδεχόμενα αντιποινά από την Ε.Ε. και την Κίνα.

Η τράπεζα ευελπιστεί πως ο **πληθωρισμός** θα αποκλιμακωθεί στον στόχο του 2% και θα μείνει εκεί προς τα τέλη του έτους.

είναι ανώμαλος. Η τράπεζα ευελπιστεί πως ο πληθωρισμός θα αποκλιμακωθεί στον στόχο και θα μείνει εκεί προς τα τέλη του έτους. Τα στελέχη της ΕΚΤ παραμένουν στην πορεία που έχουν επιλέξει και σκοπεύουν να προχωρήσουν σε περαιτέρω μείωση του κόστους δανεισμού μετά την τελευταία μείωση που αποφάσισαν τον Δεκέμβριο. Τις τελευταίες ημέρες έχουν δοθεί στη δημοσιότητα τα στοιχεία των εθνικών αρχών των κρατών-μελών που προδίδουν πως στη Γερμανία και στην Ισπανία οι τιμές αυξάνονται περισσότερο από όσο είχε εκτιμηθεί, ενώ αντίθετα στη Γαλλία επιταχύνθηκαν λιγότερο από όσο είχε προβλεφθεί. Και στην Ιταλία ο πληθωρισμός παρουσίασε αιφνιδιαστική επιβράδυνση. Ανεξάρτητη έρευνα της ΕΚΤ κατέδειξε τον Νοέμβριο πως οι καταναλωτές προσδοκούν νέα επιτάχυνση του πληθωρισμού. Οι περισσότεροι οικονομολόγοι εκτιμούν πως το επίπεδο του 3% στο οποίο βρίσκονται τα επιτόκια του ευρώ περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα σε μια στιγμή που η Ευρωζώνη δεν κατορθώνει να ανακάμψει ουσιαστικά. Τα περισσότερα από τα στελέχη της ΕΚΤ τάσσονται υπέρ των «σταδιακών» μειώσεων των επιτοκίων στις επόμενες συνεδριάσεις, δηλαδή σε μειώσεις 25 μονάδων βάσης. Λίγα μέλη του Δ.Σ., μεταξύ των οποίων ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας Βιλερουά ντε Γκαλό, επιμένουν πως πρέπει να μείνει στο τραπέζι η δυνατότητα μιας μεγαλύτερης μείωσης. Ο πληθωρισμός είχε υποχωρήσει από το περασμένο έτος σε επίπεδα κάτω του στόχου του 2%, αλλά αυτό οφειλόταν κυρίως στον τρόπο που αποτυπώθηκαν στατιστικά οι διακυμάνσεις του κόστους ενέργειας τα τελευταία έτη. Δεν παύει, πάντως, η ανησυχία για τον πληθωρισμό των τιμών στον τομέα των υπηρεσιών, καθώς έχει καθλωθεί περίπου στο 4% για περισσότερο από ένα έτος εξαιτίας κυρίως των αυξήσεων των μισθών που παίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτό το τμήμα της οικονομίας από όσο σε άλλους τομείς. Σύμφωνα, πάντως, με την ΕΚΤ, η κατάσταση αυτή δεν πρόκειται να μονιμοποιηθεί. Οι αυξήσεις των μισθών έχουν ήδη επιβραδυνθεί από το γ' τρίμηνο και τα υπόλοιπα στοιχεία κατατείνουν σε αλλαγή στην αγορά εργασίας. Η αύξηση στις τιμές ενέργειας μπορεί να μην είναι η τελευταία. Το ρωσικό αέριο δεν έρχεται πια μέσω Ουκρανίας και η Ευρώπη χρησιμοποιεί τα αποθέματά της, τα οποία βλέπει να μειώνονται πολύ ταχύτερα από τα προηγούμενα επτά χρόνια, καθώς φέτος ο χειμώνας είναι βαρύτερος και αυξάνονται οι ανάγκες για θέρμανση. Την περασμένη εβδομάδα η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ εξέφρασε την ελπίδα πως «μέσα στο 2025 ο πληθωρισμός θα περιοριστεί στον στόχο, όπως έχουμε προβλέψει». Ο άγνωστος παράγοντας είναι το σκοτάδι του νέου προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ να επιβάλει οριζόντιους δασμούς. Κάτι τέτοιο θα τερματίσει την οικονομία της Ευρωζώνης και ο αντίκτυπος στον πληθωρισμό θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα ενδεχόμενα αντιποινά από την Ε.Ε. και την Κίνα.

Περιζήτητοι σε όλη την Ευρώπη οι επαγγελματίες πληροφορικής

Ποιες ειδικότητες έχουν το υψηλότερο μερίδιο των αγγελιών στο Διαδίκτυο

Ειδικούς στον τομέα της πληροφορικής αναζητούν περισσότερο και με διαφορά σε ολόκληρη την Ε.Ε., καθώς το συγκεκριμένο επάγγελμα αναφέρεται σχεδόν στο 9% των συνολικών αγγελιών για θέσεις εργασίας. Αυτό προκύπτει από στοιχεία της Eurostat που εξετάζουν δύο βασικούς δείκτες, αφενός τον αριθμό των αγγελιών εργασίας στο Διαδίκτυο, αφετέρου τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στον εκάστοτε τομέα.

Σύμφωνα με τον πρώτο δείκτη, οι επιστήμονες πληροφορικής βρίσκονται στην κορυφή της λίστας, με 871.000 αγγελίες να αναζητούν ειδικό στον συγκεκριμένο τομέα. Ακολουθούν οι developers για λογισμικό και εφαρμογές, καθώς αναρτήθηκαν 515.000 σχετικές αγγελίες, δηλαδή το 5,3% του συνόλου. Στην τρίτη θέση των επαγγελμάτων με τη μεγαλύτερη ζήτηση βρίσκονται οι μηχανικοί με 412.000 αγγελίες ή το 4,3%. Στη λίστα

Η διάθεση για μάθηση και το ομαδικό πνεύμα είναι οι δεξιότητες με τη μεγαλύτερη ζήτηση από τους εργοδότες.

βρίσκονται επίσης οι εργαζόμενοι στη μεταποίηση (4%), οι τεχνικοί της μηχανολογίας (3,6%), πωλητές και εργαζόμενοι αποθηκών και μεταφορών (3,2%). Επιπλέον αναρτήθηκαν 136.000 αγγελίες (1,4%) για οδηγούς λεωφορείων και φορτηγών και 61.000 αγγελίες (0,6%) για άλλου είδους οδηγούς. Σχεδόν 100.000 ήταν οι αγγελίες για μάγειρες και βοηθούς προετοιμασίας φαγητού, ενώ υψηλή είναι η ζήτηση και για επαγγελματίες υγείας, με 96.000 αγγελίες για γιατρούς, 115.000 για νοσηλευτικό προσωπικό, 71.000 για άλλου είδους επαγγελματίες στον κλάδο και περίπου 60.000 για σχετικά επαγγέλματα. Συνολικά, οι υγειονομικοί αποτέλεσαν το 3,5% των αγγελιών στο Διαδίκτυο.

Εξετάζοντας τις αγγελίες κλαδικά, οι επαγγελματίες πληροφορικής είχαν το υψηλότερο μερίδιο των αγγελιών στο Διαδίκτυο με 27,1%, ενώ ακολούθησαν οι επαγγελματίες για δουλειές γραφείου με 25,5% και οι ερευνητές και μηχανικοί στο 23,4%. Το χαμηλότερο μερίδιο είχαν οι δάσκαλοι και καθηγητές, μόλις 5,8% του συνόλου. Σημαντικό ήταν το ποσοστό των υγειονομικών, αποτελώντας σχεδόν μία στις 10 αγγελίες (9,9%).

Η δεξιοτεπία με τη μεγαλύτερη ζήτηση, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, ήταν η διάθεση για μάθηση, καθώς εμφανίστηκε στο 26,2% των αγγελιών εργασίας, ενώ ακολουθεί το ομαδικό πνεύμα (21,4%). Οι εργοδότες φαίνεται επίσης

Οι επαγγελματίες της πληροφορικής έχουν το υψηλότερο μερίδιο των αγγελιών στο Διαδίκτυο με 27,1%, ενώ ακολουθούν οι επαγγελματίες για δουλειές γραφείου με 25,5%.

να εκτιμούν τους εργαζομένους που ενεργούν προλαμβάνοντας καταστάσεις, με την προληπτική προσέγγιση να εμφανίζεται στο 12,4%. Απεναντίας, η δημιουργική και καινοτόμος σκέψη είχε χαμηλότερη ζήτηση, καθώς αποτελεί μόλις το 4% των ζητούμενων δεξιοτήτων.

Σημειώνεται ότι η Eurostat πειραματίστηκε για πρώτη φορά και με έναν δεύτερο δείκτη, ο οποίος αποτυπώνει τον αριθμό των αγγελιών σε συνδυασμό με τους εργαζομένους σε κάθε επάγγελμα. Ετσι προσφέρει ενδείξεις για το πού οι

εργοδότες ενδέχεται να δυσκολευθούν να βρουν προσωπικό. Σύμφωνα με αυτόν τον δείκτη, οι μάντζερ πωλήσεων, μάρκετινγκ και ανάπτυξης είχαν τη μεγαλύτερη ζήτηση, ενώ ακολουθούν οι εργαζόμενοι μεταποίησης και άλλου είδους υπάλληλοι πωλήσεων. Παρότι ορισμένα επαγγέλματα του Δημοσίου, όπως εργαζόμενοι υγείας και δάσκαλοι, είναι επίσης πιθανό να δυσκολεύονται να βρουν επαρκές προσωπικό, δεν βρίσκονται ανάμεσα στις πιο περιζήτητες ειδικότητες. Σύμφωνα όμως με τη

Eurostat, αυτό αποδίδεται πιθανώς στο ότι τέτοιου είδους θέσεις δεν αναρτώνται στο Διαδίκτυο.

Η Eurostat τονίζει επίσης ότι οι αγγελίες δεν σημαίνουν απαραίτητα πως υπάρχουν αντίστοιχες κενές θέσεις. Ορισμένες κενές θέσεις δεν διαφημίζονται στο Διαδίκτυο, ενώ κάποιοι εργοδότες αναρτούν αγγελίες χωρίς να βιάζονται να καλύψουν τα κενά, συχνά εξερευνώντας τις δυνατότητές τους. Τέλος, μια αγγελία μπορεί να αντανάκλα πολλές ανάγκες σε έναν οργανισμό.

Στα ύψη οι ασφαλισμένες ζημιές λόγω φυσικών καταστροφών το 2024

Στο **υψηλότερο** επίπεδο από το 2017 εκτινάχθηκαν πέρυσι οι ασφαλισμένες ζημιές από φυσικές καταστροφές, αγγίζοντας τα 140 δισ. δολάρια παγκοσμίως και ξεπερνώντας σημαντικά τον μέσο όρο των 60 δισ. δολαρίων στην 30ετία. Τα στοιχεία αυτά, που δημοσίευσε η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία στον κόσμο ενόσω οι πυρκαγιές σαρώνουν το Λος Άντζελες, καθιστούν σαφές ότι το κόστος της κλιματικής αλλαγής είναι υψηλό και συνεχώς αυξάνεται.

Σύμφωνα με τη Munich Re, οι τυφώνες «Milton» και «Helene» επέφεραν τις πιο κοστοβόρες φυσικές καταστροφές του 2024. Οι πρωτοφανείς πλημμύρες στο Ντουμπάι και στη Βαλένθια, όπου σκοτώθηκαν τουλάχιστον 200 άνθρωποι, οδήγησαν επίσης σε ασφαλισμένες ζημιές δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Πέρυσι έφτασαν στα 140 δισ. δολ. παγκοσμίως, ξεπερνώντας σημαντικά τον μέσο όρο των 60 δισ. δολαρίων στην 30ετία.

Το 2025 έχει ήδη ξεκινήσει με φωτιές στην περιοχή του Λος Άντζελες, οι οποίες, σύμφωνα με προκαταρκτική εκτίμηση, είναι πιθανό να είναι οι ακριβότερες πυρκαγιές που έχουν καταγραφεί στην ιστορία των ΗΠΑ. Οι πυρκαγιές, μαζί με τις πλημμύρες και τις ισχυρές καταιγίδες, κατατάσσονται στους κινδύνους που αναμένεται να ενταθούν με την κλιματική αλλαγή. «Οι κίνδυνοι

Οι τυφώνες «Milton» και «Helene» επέφεραν τις πιο κοστοβόρες φυσικές καταστροφές του 2024.

αυτοί έχουν αυξηθεί σημαντικά και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερά αυξανόμενο μερίδιο των ασφαλισμένων ζημιών από φυσικές καταστροφές τα τελευταία χρόνια», δήλωσε ο Τομπίας Γκριμ, επικεφαλής επιστήμονας της Munich Re για το κλίμα. Η συνολική αύξηση των φυσικών καταστροφών συνέπεσε με τη ραγδαία άνοδο της θερμοκρασίας. Το 2024 ήταν το θερμότερο έτος που έχει καταγραφεί ποτέ στον πλανήτη, με την κλιματική υπηρεσία Copernicus να καταγράφει παγκόσμιο μέσο όρο 1,62 βαθμών πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα τον Νοέμβριο, ξεπερνώντας το κρίσιμο όριο του 1,5 βαθμού Κέλσιους. «Η επιστήμη γίνεται όλο και πιο σίγουρη ότι η κλιματική αλλαγή παίζει καθοριστικό ρόλο στη συχνότητα και στην ένταση των κλιματικών κα-

ταστροφών», δήλωσε ο Γκριμ. Επίσης, η κλιματική αλλαγή ανατρέπει τα δεδομένα. Πέρυσι, οι ακραίες πλημμύρες στο Ντουμπάι και στη Βαλένθια οδήγησαν σε ασφαλιστικές απώλειες δισεκατομμυρίων δολαρίων. «Το Ντουμπάι, για παράδειγμα, δεν θεωρείται από τα σημεία που κινδυνεύουν περισσότερο από πλημμύρες», συμπλήρωσε ο Γκριμ. Οι συνολικές ζημιές από φυσικές καταστροφές έφτασαν τα 320 δισ. δολάρια πέρυσι, στο υψηλότερο επίπεδο από το 2021, σύμφωνα με την έκθεση της Munich Re. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα ευθύνονταν για το 93% των συνολικών ζημιών και για το 97% των ασφαλισμένων ζημιών. Περίπου 11.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους ως αποτέλεσμα των φυσικών καταστροφών το 2024, σύμφωνα με την ασφαλιστική.

Ρεκόρ εισαγωγών ρωσικού LNG το '24 στην Ευρώπη

Η **Ευρώπη** αγόρασε πέρυσι ποσότητες ρεκόρ υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου (LNG) από τη Ρωσία, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας ενεργειακών ερευνών Rystad Energy, παρά τις προσπάθειες της Γηραιάς Ηπείρου να μειώσει τα έσοδα που χρηματοδοτούν τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Τα πλοία που έδεσαν σε ευρωπαϊκά λιμάνια το 2024 μετέφεραν 17,8 εκατ. τόνους ρωσικού LNG, δηλαδή επιπλέον 2 εκατ. τόνους σε σχέση με το 2023 και τα επίπεδα-ρεκόρ βάσει των αρχείων της Rystad Energy. Η Ευρώπη έχει απεξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το ρωσικό αέριο μέσω αγωγών, αλλά αγοράζει όλο και περισσότερα φορτία LNG από διάφορες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας. Πέρυσι, μάλιστα, η Ρωσία ξεπέρασε το Κατάρ, για να γίνει

Τα πλοία που έδεσαν σε ευρωπαϊκά λιμάνια μετέφεραν επιπλέον 2 εκατ. τόνους υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου σε σχέση με το 2023.

ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής LNG της Ευρώπης μετά τις ΗΠΑ.

Συνολικά, το 2024 η Ευρώπη εισήγαγε 49,5 δισ. κυβικά μέτρα ρωσικού αερίου μέσω αγωγών και επιπλέον 24,2 δισ. κυβικά μέτρα σε υδρογονοποιημένη μορφή με πλοία, σύμφωνα με αναλυτή της Rystad Energy, ο οποίος τρέβριζε επιόημανε ότι μέρος του LNG πιθανώς να έχει μεταπωληθεί σε άλλες χώρες. Αξίζει

να σημειωθεί ότι αντίστοιχα είναι και τα ευρήματα του Centre for Research on Energy and Clean Air (Crea), που επίσης εξέτασε τις εισαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσία στην Ευρώπη. Λίγες ημέρες νωρίτερα, η Ουκρανία δέικοψε τις ροές ρωσικού φυσικού αερίου μέσω των αγωγών της, τερματίζοντας μια ενεργειακή διαδρομή που ξεκίνησε τη σοβιετική εποχή και είχε επιβιώσει επί τρία χρόνια πολέμου. Εμπικρές υποστηρίζουν ότι η Ε.Ε. υπονομεύει τη στήριξη της προς την Ουκρανία αλλά και τους δικούς της κλιματικούς στόχους όσο συνεχίζει να πληρώνει τη Ρωσία για ορυκτά καύσιμα. Υπενθυμίζεται ότι μετά το ξέσπασμα του πολέμου, η Ε.Ε. μείωσε τη ζήτηση ενέργειας και καλάρωσε τους κανόνες για την κατασκευή ανεμογεννητριών και ηλιακών πάρκων. Ωστόσο,

οι επιστήμονες λένε ότι απαιτείται μεγαλύτερη ταχύτητα στην ενεργειακή μετάβαση, προκειμένου να επιτευχθούν εγκαίρως οι ευρωπαϊκοί στόχοι για το κλίμα. Η Ε.Ε. στοχεύει να σταματήσει να εισάγει ρωσικά ορυκτά καύσιμα έως το 2027, αλλά μέχρι στιγμής αποφεύγει να απαγορεύσει το φυσικό αέριο, όπως έκανε για τον άνθρακα και το πετρέλαιο. Πάντως, τον περασμένο Ιούνιο τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. συμφώνησαν να απαγορεύσουν τη «μεταφόρτωση» του ρωσικού LNG σε χώρες εκτός Ε.Ε., αρχής γενομένης από τον Μάρτιο του 2025. Η πρόσφατη αύξηση των ρωσικών εισαγωγών LNG μπορεί να οφείλεται στις προσπάθειες να μεταφερθούν κάποιες ποσότητες πριν από την επιβολή των κυρώσεων, δήλωσε ο Γιαν-Ερικ Φόκνερτς, αναλυτής φυσικού αερίου στη Rystad Energy.

Πέρυσι η Ρωσία ξεπέρασε το Κατάρ και έγινε ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής LNG της Ευρώπης μετά τις ΗΠΑ.

Λόγοι εθνικής ασφάλειας

Με βασικό επιχείρημα ότι οι ΗΠΑ χρειάζονται τη Γροιλανδία «για λόγους εθνικής ασφάλειας», ο Ντόναλντ Τραμπ δήλωσε στις αρχές της εβδομάδας ότι ζητούμενο γι' αυτόν είναι «να προστατεύσουμε τον ελεύθερο κόσμο γιατί, κοιτάξτε, δεν χρειάζεστε κιάλια, βλέπετε πλοία της Κίνας παντού, βλέπετε πλοία της Ρωσίας παντού, δεν θα το αφήσουμε αυτό, δεν θα το αφήσουμε αυτό».

40%

των αμερικανικών πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων περνούν από τη Διώρυγα του Παναμά.

Διεκδικούν εποπτικό ρόλο

Εξηγώντας τα κίνητρα της Ουάσιγκτον στη διεκδίκηση της Γροιλανδίας, ο Φρανκ Σέξερσεν, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης, επισήμανε πως «οι Αμερικανοί θέλουν να εποπτεύουν κινήσεις άλλων χωρών στη Γροιλανδία επειδή είναι εξαιρετικής σημασίας για θέματα ασφαλείας και επομένως οποιαδήποτε επένδυση ή δραστηριότητα μπορεί να αποτελεί απειλή για τις ΗΠΑ».

1,3%

μόνον των παγκόσμιων αποθεμάτων σπάνιων γαιών είναι στις ΗΠΑ, ενώ στην Κίνα πάνω από το 70%.

Τα αποθέματα μετάλλων

Υπογραμμίζοντας τη σημασία που έχει ο ορυκτός πλούτος της Γροιλανδίας για τις ΗΠΑ, ο Χοσέ Φερνάντες, υφυπουργός στο αμερικανικό υπουργείο Εξωτερικών, τόνισε πως η αυτόνομη αυτή περιοχή «έχει ελάχιστα αναπτύξει και εκμεταλλεύεται τα αποθέματα μετάλλων, συμπεριλαμβανομένων των σπάνιων γαιών που βρίσκονται στο υπέδαφός της».

Κόντρα με την Κίνα για τον έλεγχο της διώρυγας

Από μια άποψη μπορεί κανείς να θεωρήσει λογική την αξίωση του Τραμπ σε ό,τι αφορά τη διώρυγα του Παναμά έστω και αν την έχει παραχωρήσει στον Παναμά προκάτοχός του πριν από 25 χρόνια περίπου. Πρόκειται για έργο που έχει χαρακτηριστεί «θαύμα της μηχανικής», αλλά που κατασκεύασαν οι ΗΠΑ στις αρχές του 20ού αιώνα και συγκεκριμένα από το 1904 έως το 1914. Για το διεθνές εμπόριο και προπαντός για τις εμπορικές συναλλαγές των ΗΠΑ είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς συντομεύει τη διαδρομή των εμπορικών πλοίων ανάμεσα στον Ειρηνικό Ωκεανό και την Καραϊβική και περιορίζει δραματικά τη διάρκεια και επομένως και το κόστος των ταξιδιών από τα εμπορικά λιμάνια της Ασίας προς τις ανατολικές ΗΠΑ. Σήμερα διέρχεται από τη διώρυγα περίπου το 40% των αμερικανικών εμπορικών πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Γι' αυτό και όταν το 2023 παρουσιάστηκε λειτουργικό πρόβλημα εξαιτίας της ανεπάρκειας υδάτων και χρονικά συνέτισε με τις επιθέσεις των ανταρτών Χούθι στην Ερυθρά Θάλασσα και τη μείωση της κίνησης εμπορικών πλοίων από τη διώρυγα του Σουέζ, ήταν άμεσος ο αντίκτυπος στο κόστος των ναύλων και κατά συνέπεια στο διεθνές εμπόριο και στις τιμές διεθνώς. Δεδομένου ότι η διώρυγα ήταν αμερικανικό έργο, μετά την ολοκλήρωσή του και για πολλές δεκαετίες τη διαχειριζόνταν οι αμερικανικές αρχές με αποτέλεσμα να προκαλούνται διαρκώς τριβές με τον Παναμά. Το 1970, οι δύο πλευρές υπέγραψαν συνθήκη με την οποία συμφώνησαν να διασφαλίσουν από κοινού την ουδετερότητα της διώρυγας, ενώ η αμερικανική κυβέρνηση δεσμεύθηκε να παραχωρήσει τελικά τον έλεγχο της διώρυγας στον Παναμά όπως και έκανε, άλλωστε, το 1999. Εκτοτε τη διαχείριση της διώρυγας έχει η αρμόδια αρχή του Παναμά, η οποία καρπούται και τα συνήθως ιλιγιώδη έσοδα από την έλευση των πλοίων όπως τα 4,97 δισ. δολ. στα οποία ανήλθαν τα έσοδά της το 2023, μολοντί είχε μειωθεί η κίνηση των πλοίων λόγω της ανεπάρκειας υδάτων.

Ο Τραμπ υποστηρίζει πως η υπερδύναμη χρειάζεται τη διώρυγα για λόγους «οικονομικής ασφάλειας», ενώ κατηγορεί τον Παναμά ότι παρά τη συμφωνία για ουδετερότητα έχει επιτρέψει «να διαχειρίζεται τη διώρυγα η Κίνα». Κι ενώ η κυβέρνηση του Παναμά επιμένει σε όλους τους τόνους ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο, ο Τραμπ συνεχίζει να επαναλαμβάνει, «εμείς παραχωρήσαμε τη διώρυγα του Παναμά στον Παναμά, δεν την δώσαμε στην Κίνα, αλλά ο Παναμάς καταχράστηκε το δόρο μας που δεν έπρεπε να έχει δοθεί ποτέ».

στην πρωτεύουσα Νουκ, η Δανία συμφώνησε να συνδράμει τη χρηματοδότηση νέου υδροηλεκτρικού σταθμού. Και τον περασμένο μήνα, όταν ο Τραμπ εξέφρασε το ενδιαφέρον του για τη Γροιλανδία, η κυβέρνηση της Δανίας έδωσε στη δημοσιότητα σχέδια νέων επενδύσεων για την ενίσχυση της άμυνας στην Αρκτική. Επιπλέον, δίνει τώρα στη Γροιλανδία περισσότερη επιρροή σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και καθιστά σαφές ότι ο λαός της είναι ελεύθερος να αποφασίσει τι θα κάνει.

Γιατί ο Τραμπ θέλει Γροιλανδία, Παναμά

Η μεγάλη γεωπολιτική τους σημασία και το πλούσιο σε σπάνιες γαίες υπέδαφος του αρκτικού νησιού

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Τον Φεβρουάριο του 2018 ένα δεξαμενόπλοιο, το «Eduard Toll», που μάλλον θα μείνει στην Ιστορία, κατόρθωσε να διασχίσει την Αρκτική χωρίς παγοθραυστικό μέσα στην καρδιά του χειμώνα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής και της ανόδου της θερμοκρασίας του πλανήτη που λιώνει τους πάγους. Αν και ίσως δεν έγινε άμεσα αντιληπτή η ιστορική σημασία της εξέλιξης, είναι σαφές πως η πορεία του σηματοδότησε την έναρξη μιας νέας εποχής, που θα καταστήσει οικονομικά εκμεταλλεύσιμη τη μέχρι προσφάτως πιο αφιλόξενη περιοχή του πλανήτη. Περίπου έναν χρόνο μετά, στη διάρκεια της πρώτης θητείας του στον Λευκό Οίκο, το 2019, ο Ντόναλντ Τραμπ υπέβαλε για πρώτη φορά πρόταση να εξαγοράσει τη Γροιλανδία από τη Δανία, της οποίας αποτελεί αυτοδιοικούμενη περιοχή.

Η πρόταση αντιμετωπίστηκε τότε με θυμωδιά, αν και για όσους γνωρίζουν κάπως την ιστορία της υπερδύναμης

Η Γροιλανδία έχει το μεγαλύτερο κοιτάσμα σπάνιων γαιών στον κόσμο εκτός Κίνας και 43 από τα 50 μέταλλα που έχουν χαρακτηριστεί «στρατηγικής σημασίας».

δεν ήταν τόσο πρωτοφανής, καθώς η επέκταση των Ηνωμένων Πολιτειών έχει επανειλημμένως επιτευχθεί με την αγορά ολόκληρων πολιτειών. Σήμερα, έξι χρόνια μετά, ο Τραμπ επιστρέφει στον Λευκό Οίκο ενισχυμένος από κάθε άποψη και εμφανώς πιο επιθετικός τόσο ως προς το πρόταγμα του «πρώτα η Αμερική» όσο και ως προς τις προθέσεις του. Θέτει ξαφνικά στο στόχαστρό του αυτή την αυτοδιοικούμενη περιοχή της Δανίας μέσα στους πάγους της αφιλόξενης Αρκτικής, που στο μεγαλύτερο μέρος της δεν διαθέτει ούτε καν οδικό δίκτυο. Και όχι μόνον. Με εξίσου επιθετικό τρόπο διεκδικεί τη διώρυγα, που η υπερδύναμη παραχώρησε προ εικοσιπενταετίας

Τι υπάρχει στο υπέδαφος της Γροιλανδίας

\$4,97 δισ. τα έσοδα της διώρυγας του Παναμά το 2023

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

στον Παναμά, με υπογραφή του τότε προέδρου της. Πιο διεκδικητικός και πιο απρόβλεπτος από ποτέ, ο Ντόναλντ Τραμπ δηλώνει αποφασισμένος να χρησιμοποιήσει ακόμη και στρατιωτική βία για να προσαρτήσει στις ΗΠΑ την παγωμένη Γροιλανδία, με την οποία οι ΗΠΑ έχουν υπογράψει από το 1951 συμφωνία ότι θα την προστατέψουν σε περίπτωση εξωτερικής επίθεσης, αλλά και αποφασισμένος να ανακτήσει με κάθε τρόπο τον έλεγχο της διώρυγας του Παναμά. Εν ολίγοις εκφράζει την πρόθεση να παραβιάσει εθνικές κυριαρχίες και να αναρρέσει την υπογραφή του προσφάτως αποθανόντος Τζιμ Κάρτερ, που παραχώρησε τη διώρυγα στον Παναμά με συμφωνία το 1977,

αλλά και του Χάρι Τρούμαν, που το 1951 υπέγραψε συμφωνία με τη Γροιλανδία. Και πιθανώς γεννά ερωτήματα ακόμη και στους ίδιους τους Αμερικανούς. Με διακρυγμένο στόχο του Ντόναλντ Τραμπ την περαιτέρω κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου, ιδιαιτέρως κατά της Κίνας, και την αντιπαλότητα ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη να έχει προ πολλού κλιμακωθεί και να οδεύει διαρκώς κλιμακούμενη, η στρατηγική σημασία της Γροιλανδίας για την υπερδύναμη είναι τεράστια, όχι μόνον με γεωπολιτικούς αλλά και με οικονομικούς όρους.

Η αντιπαράθεση με την Κίνα εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για την παγκόσμια οικονομία, που είναι σε κα-

θοριστικό βαθμό εξαρτημένη από τα μέταλλα και τις πρώτες ύλες της, συμπεριλαμβανομένων των σπάνιων γαιών, και η Γροιλανδία θα μπορούσε να προσφέρει μοναδική διέξοδο στο δίλημμα.

Η δεύτερη οικονομία στον κόσμο έχει σχεδόν παγκόσμιο μονοπώλιο στις σπάνιες γαίες, ελέγχει το 70% της παγκόσμιας παραγωγής τους και το 90% της επεξεργασίας τους και ήδη έχει από τον Δεκέμβριο απαγορεύσει τις εξαγωγές γαλλίου, γερμάνιου και αντιμονίου. Στοιχεία του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών φέρουν, όμως, τη Γροιλανδία να έχει στο υπέδαφός της το μεγαλύτερο κοιτάσμα σπάνιων γαιών στον κόσμο εκτός Κίνας, κατά

της κινήσεις των γεωπολιτικών τους ανταγωνιστών ή αντιπάλων και να αποτρέψουν επιθέσεις.

Όπως επισήμαναν ορισμένοι πολιτικοί αναλυτές, η διεκδίκηση του Τραμπ στη Γροιλανδία μπορεί να ιδωθεί ως μια επικαιροποιημένη εκδοχή του δόγματος Μονρόε, που ανέπτυξε τη δεκαετία του 1820 ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Τζέιμς Μονρόε και υπαγορεύει την προστασία του δυτικού ημισφαιρίου και των γειτονικών στις ΗΠΑ περιοχών από την εισβολή ξένων δυνάμεων. Αν, όμως, ο Τραμπ κατορθώσει να αγοράσει τη Γροιλανδία, θα πρόκειται μάλλον για την πιο επιτυχημένη επιχειρηματική συμφωνία της Ιστορίας ή τουλάχιστον του αιώνα μας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΣΑΝ ΓΟΥΑΣ, ΣΑΡΑ ΣΖΙΟΛΙΝ, ΤΖΟ ΝΤΕΟ ΚΑΙ ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΒΙΝΜΠΕΡΓΚ / BLOOMBERG

Ο Τραμπ ενίσχυσε τη διαπραγματευτική ισχύ της Γροιλανδίας

Η απαίτηση του Τραμπ για προσάρτηση της Γροιλανδίας στις ΗΠΑ έχει αναβαθμίσει σε απροσδόκητο βαθμό τη θέση του μεγαλύτερου νησιού στον κόσμο. Αν και η πρώτη προσφορά του για εξαγορά της το 2019 απορρίφθηκε ως φαιδρή, αυτή τη φορά η συγκυρία ευνοεί τον πρόεδρο των ΗΠΑ, καθώς η Γροιλανδία επιδιώκει την ανεξαρτησία της από τη Δανία. Μέσα στους επόμενους τρεις μήνες θα διεξαχθούν τοπικές εκλογές που θα κρίνουν τη σχέση της με τη Δανία. «Ο Τραμπ επιχειρεί να κε-

φαλαιοποιήσει την επιθυμία της Γροιλανδίας για ανεξαρτησία», σχολιάζει ο Τζάκομπ Κάαρσο, ανεξάρτητος σύμβουλος θεμάτων ασφαλείας και πρώην αναλυτής των μυστικών υπηρεσιών της Δανίας. Όπως τονίζει ο ίδιος, «είναι ορατό το ενδεχόμενο να ανεξαρτηθεί η Γροιλανδία από τη Δανία μετά τις εκλογές». Το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι οικονομικής φύσεως. Σήμερα η Γροιλανδία λαμβάνει κάπου 600 εκατ. δολ. ετησίως από την Κοπεγχάγη για να χρηματοδοτεί το σύστημα υγείας και το εκ-

Τους επόμενους τρεις μήνες θα διεξαχθούν τοπικές εκλογές που θα κρίνουν τη σχέση της με τη Δανία.

παιδευτικό σύστημα, τα οποία προσφέρει δωρεάν για τους πολίτες της.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία από το 2021, η οικονομία της εκτιμάται σε περίπου 2,4 δισ. δολ. Αν κηρύξει την

ανεξαρτησία της, θα πρέπει να βρει νέους εταίρους που θα τη χρηματοδοτήσουν. «Αν θέλετε να πάρετε τη Γροιλανδία υπό τον έλεγχό σας ή να τη φέρετε κοντύτερα στις ΗΠΑ, πρέπει να της προσφέρετε περισσότερα χρήματα από όσα της δίνει η Δανία», εκτιμά ο Πίτερ Βίγκο Τζάκομπσεν, καθηγητής στο Κέντρο Μελετών Πολέμου στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Δανίας. Ο ίδιος προσθέτει πως «αν ο Τραμπ προσφέρει στους Γροιλανδούς περισσότερα, εύκολα φαντάζεται κανείς πως ο λαός της Γροι-

λανδίας θα επιλέξει την ανεξαρτησία».

Μέχρι στιγμής, πάντως, δεν υπάρχει τίποτε συγκεκριμένο στο τραπέζι. Ο κύκλος του Τραμπ έχει όμως συζητήσει με άτομα από τον ιδιωτικό τομέα για την προοπτική επιχειρήσεων στη Γροιλανδία και έχουν εξεταστεί προτάσεις για νέα σχέδια υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκμετάλλευσης σπάνιων γαιών. Στο μεταξύ, η συγκυρία ευνοεί τη Γροιλανδία και ενισχύει τη θέση της. Την Τετάρτη, μία ημέρα μετά την επίσκεψη του γιου του Ντόναλντ Τραμπ

στην πρωτεύουσα Νουκ, η Δανία συμφώνησε να συνδράμει τη χρηματοδότηση νέου υδροηλεκτρικού σταθμού. Και τον περασμένο μήνα, όταν ο Τραμπ εξέφρασε το ενδιαφέρον του για τη Γροιλανδία, η κυβέρνηση της Δανίας έδωσε στη δημοσιότητα σχέδια νέων επενδύσεων για την ενίσχυση της άμυνας στην Αρκτική. Επιπλέον, δίνει τώρα στη Γροιλανδία περισσότερη επιρροή σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και καθιστά σαφές ότι ο λαός της είναι ελεύθερος να αποφασίσει τι θα κάνει.

Φορολογικός οδηγός για το 2025 - Κύπρος

Ο οδηγός είναι διαθέσιμος στην αγγλική γλώσσα

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η πολιτική οικονομία εφαρμογής της νομοθεσίας

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Πολλά τα προβλήματα της καθημερινότητας, όπως λέγονται λίγο υποτιμητικά όσα τάλαιπωρούν τη διαβίωση κάθε μέρα. Δεν είναι υποτίθεται μεγάλα, σημαντικά, αλλά απλά σημερινά ζητήματα. Το γεγονός ότι αυξάνονται υπερβολικά τα ιδιωτικά συμβόλαια υγείας, τα προβλήματα στέγασψς, το ύψος των οικοδομών, η κυκλοφορία οχημάτων, η έλλειψη βρεφονηπιακών οσταθμών, η καθαριότητα στους δρόμους, οι περιοχές όπου επιτρέπεται λειτουργία επιχειρήσεων. Κι όμως όλα αυτά είναι η κορυφή του παγόβουνου που κρύβει την πολιτική ευθύνη. Και επιπλέον συνδέονται με ένα ουσιαστικό πρόβλημα της οικονομίας: Τη λειτουργική αποτελεσματικότητα.

Ειδικά στη σημερινή συγκυρία, που η διεθνής οικονομία έχει τριγμούς και οι αγορές κλυδωνίζονται, είναι σημαντικό να προσδιοριστεί τι πάσχει. Κι όμως δεν είναι το προφανές, η απουσία μεγάλων εξαγγελιών, το έλλειμμα νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Η Παγκόσμια Τράπεζα εκδίδει αναλυτική μελέτη που αφορά την επιχειρηματική δραστηριότητα, κατατάσσοντας περίπου 50 χώρες ανάλογα με τις επιδόσεις τους. Είναι οργανισμός που δύσκολα μπορεί να κατηγορηθεί για πολιτική προκατάληψη, καθώς το 2020 δεν δίστασε να καταργήσει παρόμοια σειρά μελετών, επειδή υιοθέτησαν παραπλανητικά στοιχεία για τις επιχειρήσεις στην Κίνα.

Ποιες χώρες θεωρούνται έτοιμες για επιχειρηματικότητα (Business Ready) σύμφωνα με την έκθεση 2024, έχοντας δυναμικό ιδιωτικό τομέα, προϋπόθεση «για την εξάλειψη της φτώχειας σε ένα βιώσιμο πλάνητη». Η έκθεση αναλύει για κάθε χώρα πολλούς διαφορετικούς δείκτες που μοιράζονται σε τρεις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο που ισχύει, δηλαδή τους κανονισμούς και νομικές ρυθμίσεις που πρέπει να τηρούν οι επιχειρήσεις προκειμένου να ιδρυθούν, να λειτουργήσουν και να κλείσουν. Στην κατάταξη αυτή η θέση της ελληνικής οικονομίας είναι εξαιρετική και βρίσκεται στην όγδη θέση.

Ο δεύτερος πυλώνας καλύπτει τις δημόσιες υπηρεσίες, την κανονιστική συμμόρφωση για τη διευκόλυνση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Και στην κατηγορία αυτή η ελληνική οικονομία αξιολογείται ως καλή καθώς είναι στη δέκατη θέση του πίνακα.

Ο τρίτος πυλώνας για τη λειτουργική αποτελεσματικότητα αφορά την ευκολία συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και την αποτελεσματική χρήση των δημόσιων υπηρεσιών που σχετίζονται άμεσα με τις επιχειρήσεις. Εκεί συναντάμε το πρόβλημα γιατί η ελληνική οικονομία βρίσκεται στην 35η θέση και ευτυχώς είναι πάνω από τις Φιλιππίνες. Η νομοθεσία και οι ρυθμιστικοί κανόνες είναι επαρκείς, αλλά η εφαρμογή τους πάσχει, όπως και η προθυμία των δημόσιων υπηρεσιών να λύσουν προβλήματα των επιχειρήσεων. Σε ποιους τομείς υστερεί η ελληνική οικονομία; Στον ορισμό της γεωγραφικής τοποθεσίας που μπορεί να λειτουργήσει μια επιχείρηση, στις (κατάλληλες) χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στην (υψηλή) φορολογία, στην πιστοποίηση της οικονομικής φερεγγυότητας επιχειρήσεων.

Στις περισσότερες οικονομίες, οι επιδόσεις στη λειτουργική αποτελεσματικότητα είναι καλύτερες από την ύπαρξη ρυθμιστικού πλαισίου. Η ελληνική «ιδιαιτερότητα» είναι ότι υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, αλλά είναι δύσκολη, ακριβή και καμιά φορά παράλογη η εφαρμογή του.

Ειδικά στη συγκυρία δυσχερειών και ανατροπών, η ελληνική οικονομία μπορεί να διατηρήσει τον αναπτυξιακό βηματισμό αν εξαλείψει το πρόβλημα εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Μάλλον υπάρχει η ευκαιρία να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα, με ευελιξία. Ίσως πάλι, το «απλό» αυτό πρόβλημα να είναι ιδιαίτερα σύνθετο γιατί χρειάζεται πολιτικές πρωτοβουλίες που δεν μπορούν να «καλυφθούν» πίσω από τη νομοθεσία. Κάτω από τα ανιαρά υποτίθεται προβλήματα της καθημερινότητας, είναι το αθέατο παγόβουνο της πολιτικής ευθύνης.

Ο Τραμπ έρχεται, οι ρυθμίσεις για τράπεζες, επιχειρήσεις φεύγουν

Χαλάρωση κανόνων που περιορίζουν την κερδοφορία τους και αλλαγές πολιτικής

Εν αναμονή της ορκωμοσίας του Ντόναλντ Τραμπ και οι αμερικανικές τράπεζες έχουν καταγάγει ήδη νίκες προτού αναλάβει καθήκοντα ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ και ανακαλέσει επισήμως τις περιοριστικές ρυθμίσεις στον κλάδο τους. Χάρη στους συντηρητικούς δικαστές που είχε φροντίσει να διορίσει ο Τραμπ στη διάρκεια της πρώτης θητείας του, το νομικό πλαίσιο των αμερικανικών τραπεζών έχει στραφεί ήδη κατά της αυστηρής εποπτείας και των αυστηρών κανόνων που θεσπίστηκαν στον κλάδο μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 για να αποτρέψουν τις αμερικανικές τράπεζες από την ανάληψη πα-

Από τις παραμονές των Χριστουγέννων η Fed ανακοίνωσε ότι προτίθεται να προχωρήσει σε «σημαντικές αλλαγές» των λεγόμενων τεστ κοπώσεως στα οποία υποβάλλει τις τράπεζες για να εξακριβώσει κατά πόσον διαθέτουν την απαιτούμενη κεφαλαιακή επάρκεια ώστε να αντεπεξέλθουν σε περίπτωση χρηματοπιστωτικής κρίσης.

των Χριστουγέννων, στις 23 Δεκεμβρίου, η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ ανακοίνωσε ότι προτίθεται να προχωρήσει σε «σημαντικές αλλαγές» των λεγόμενων τεστ κοπώσεως στα οποία υποβάλλει τις τράπεζες για να εξακριβώσει κατά πόσον διαθέτουν την απαιτούμενη κεφαλαιακή επάρκεια ώ-

στε να αντεπεξέλθουν σε περίπτωση χρηματοπιστωτικής κρίσης. Θα θέσει μάλιστα τους κανόνες σε δημόσια διαβούλευση ανοίγοντας την πόρτα σε ενδεχόμενη σημαντική χαλάρωση. Πρόκειται για μεγάλη υποχώρηση την οποία έσπευσαν να εκμεταλλευτούν οι τραπεζικοί κολοσσοί των ΗΠΑ: Το

λεγόμενο Ινστιτούτο Πολιτικής Τραπεζών, που εκπροσωπεί κολοσσούς όπως οι JPMorgan Chase, Goldman Sachs και η Ενωση Αμερικανικών Τραπεζών υπέβαλαν μήνυση κατά της Fed με αντικείμενο τα τεστ κοπώσεως.

Την ίδια στιγμή, κάτι ανάλογο συμβαίνει στις αμερικανικές επιχειρήσεις που σπεύδουν να απαλλαγούν από τις ρυθμίσεις της εποχής Τζο Μπάιντεν, ή με μια άλλη ερμηνεία να συμμορφωθούν με τις θέσεις του Τραμπ. Από το Μετα του Μαρκ Ζούκερμπεργκ μέχρι τους κολοσσούς της Wall Street καταγράφεται ένας καταγιοσμός αλλαγών πολιτικής και τακτικής σε όλον τον επιχειρηματικό κόσμο της υπερδύναμης. Οι επικεφαλής επιχειρήσεων επικαλούνται όχι μόνον την αλλαγή σκυτάλης στον Λευκό Οίκο, αλλά και την αλλαγή νομικού περιβάλλοντος στην υπερδύναμη, όπως και στην αγορά εργασίας για να απαλλαγούν από σειρά πολιτικών. Ακυρώνουν από τα προγράμματα προσλήψεων πολιτών από μειονότητες και γενικότερα την υποχρέωση να έχουν προσωπικό αντιπροσωπευτικό της κοινωνίας, μέχρι τις τακτικές για την προστασία του κλίματος και προσαρμόζονται στις εξαγγελίες του Τραμπ. Ταυτοχρόνως, ακόμη και όσοι δεν ήθελαν την επανεκλογή του Τραμπ, ομολογούν κατ’ ίδιαν ότι οι υποσχέσεις του για χαλάρωση των ρυθμίσεων που περιορίζουν την κερδοφορία τους και η μείωση των φόρων θα γίνουν ευχαρίστως δεκτές αν υλοποιηθούν και θα αποτελούν θετική εξέλιξη. Μιλώντας στην εφημερίδα Wall Street Journal, ο Τζόνθαν Τζόνσον, πρώην διευθυνών σύμβουλος της online εταιρείας λιανικών πωλήσεων Overstock, τόνισε πως «ο επιχειρηματικός κόσμος της Αμερικής βλέπει την εκλογή Τραμπ ως ευκαιρία» και προσθέτει ότι «ο ίδιος ο Τραμπ θεωρεί τον εαυτό του μάλλον επιχειρηματία ταλαντούχο στη σύναψη συμφωνιών παρά πολιτικό, και αυτό τον φέρνει κοντά στα στελέχη επιχειρήσεων που επίσης συνάπτουν επιχειρηματικές συμφωνίες».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΒΕΡΩΦ-ΤΟΣΙΤΣΑΣ

«ΦΩΤΙΑ και ΤΣΕΚΟΥΡΙ!»

ΕΛΛΑΣ, 1946-49
ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΑ

ΤΟΜΟΣ Α΄

“Η πάλη ήταν τοπική, το παιχνίδι ήταν παγκόσμιο...”

Ένα βιβλίο-σταθμός με συναρπαστική γραφή και τεκμηριωμένη άποψη για την Κατοχή, τα Δεκεμβριανά και τον Εμφύλιο.

Κυριακή 19/01

Μείωση θέσεων εργασίας λόγω ΑΙ σχεδιάζει το 41% των εταιρειών

Τι δείχνει νέα έρευνα που διεξήγαγε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ

Η έλευσή της και προπαντός η ραγδαία ανάπτυξη της έχει δώσει έναυσμα σε κάθε είδους εσοχατολογικές προβλέψεις για το τέλος της εργασίας και της ανθρώπινης δημιουργικής δραστηριότητας με την απώλεια εκατομμυρίων θέσεων εργασίας που θα υποκαταστήσει εν μια νυκτί. Ολα δείχνουν πως ευσταθούν ακόμη και οι πλέον απαισιόδοξες προβλέψεις για τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης στην παγκόσμια αγορά εργασίας, καθώς η εκτεταμένη χρήση της θα οδηγήσει στην απώλεια αμέτρητων θέσεων εργασίας και πιθανώς σε όλο το φάσμα της οικονομίας.

Τη δυσοίονη εικόνα σκιαγραφεί τώρα νέα έρευνα που διεξήγαγε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ μεταξύ επιχειρήσεων και φέρει το 41% των εργοδοτών να σχεδιάζει μείωση του προσωπικού του, καθώς μεγάλος αριθμός υπαλλήλων θα καταστεί άχρηστος και τα καθήκοντά τους θα εκτελούνται από προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης. Η έρευνα διεξήχθη σε μεγάλες επιχειρήσεις ανά τον κόσμο και κατέδειξε, επίσης, πως το 77% των εργοδοτών σχεδιάζει προγράμματα κατάρτισης του προσωπικού του ή προγράμματα αναβάθμισης της κατάρτισης των υπαλλήλων του. Σύμφωνα με τα πορίσματα της έρευνας, που δι-

μοσιεύθηκαν με τον τίτλο «Έκθεση για το μέλλον της εργασίας», τα προγράμματα αυτά έχουν δρομολογηθεί ως επί το πλείστον για το διάστημα από το τρέχον έτος έως και το 2030. Θα έχουν στόχο να διασφαλισθεί η δυνατότητα των υπαλλήλων να εργάζονται παράλληλα με τα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης και να τα χρησιμοποιούν.

Το ιδιαίτερα δυσοίονη στοιχείο στην εν λόγω έκθεση που αφορά το 2024 είναι ότι, σε αντίθεση με την αμέσως προηγούμενη έκθεση του Φόρουμ για το 2023, δεν αναφέρεται πια πια η αισιόδοξη και συχνά παρήγορη πρόβλεψη πως οι νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης, θα αποβούν τελικά προς όφελος της εργασίας καθώς θα καταργήσουν θέσεις, αλλά θα δημιουργήσουν περισσότερες από όσες κατήργησαν.

Γιατί αυτό ήταν έως τώρα το επιχείρημα υπέρ της τεχνητής νοημοσύνης, ότι δηλαδή θα αποτελέσει ακόμη μία βιομηχανική επανάσταση που θα ακυρώσει τον παλαιό κόσμο και την εργασία του, αλλά θα γεννήσει έναν καινούργιο με πολλές άλλες θέσεις εργασίας. «Τα επιτεύγματα της τεχνητής νοημοσύνης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναμορφώνουν την αγορά εργασίας»,

Ανάμεσα στις κατηγορίες επαγγελματιών που αναμένεται να εξαφανιστούν, και μάλιστα με ταχύτερους ρυθμούς, είναι οι υπάλληλοι ταχυδρομείων, οι γραμματείς και οι υπάλληλοι γραφείου. Στην έκθεση του Φόρουμ υπογραμμίζεται ότι οι σχεδιαστές γραφιστικών και οι νομικοί σύμβουλοι είναι ανάμεσα στα 10 επαγγέλματα που «αναμένεται να χαθούν το συντομότερο» και όπως τονίζεται, αυτό δεν ισχύει για τις προηγούμενες αντίστοιχες εκθέσεις των περασμένων ετών.

Στην έκθεση δεν αναφέρεται πια πια η πρόβλεψη πως οι νέες τεχνολογίες θα δημιουργήσουν περισσότερες θέσεις εργασίας από όσες κατήργησαν.

επισημαίνει στο δελτίο Τύπου που εξέδωσε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ και το οποίο καταλήγει πως «αποτέλεσμα των επιτευγμάτων αυτών είναι η αύξηση της ζήτησης για πολλές τεχνολογίες και για ρόλους ειδικών, ενώ την ίδια στιγμή θα οδηγούν σε μείωση άλλων θέσεων εργασίας, όπως, για παράδειγμα, οι θέσεις για τους σχεδιαστές γραφιστικών».

Η έκθεση δόθηκε στη δημοσιότητα

ενόψει της ετήσιας συνάντησης του Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας που έχει προγραμματισθεί μέσα στον Ιανουάριο. Σχολιάζοντας σχετικά την παρουσίαση της έκθεσης ο Σαάντια Ζακίτι, γενικός διευθυντής του Φόρουμ, υπογράμμισε τον ρόλο της δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης στον μετασχηματισμό ολόκληρων βιομηχανικών κλάδων και στο περιεχόμενο πολλών εργασιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Ο λόγος για την πλέον εξελιγμένη εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης, τις εφαρμογές του είδους της ChatGPT, που συντάσσουν πρωτογενές κείμενο, δημιουργούν εικόνες και άλλο περιεχόμενο ανταποκρινόμενες σε αιτήματα ή ερωτήσεις των χρηστών. Ετσι, ανάμεσα στις κατηγορίες επαγγελματιών που αναμένεται να εξαφανιστούν, και μάλιστα με ταχύτερους ρυθμούς, είναι

οι υπάλληλοι ταχυδρομείων, οι γραμματείς και οι υπάλληλοι γραφείου. Στην έκθεση του Φόρουμ υπογραμμίζεται, άλλωστε, «η παρουσία των σχεδιαστών γραφιστικών και των νομικών συμβούλων ανάμεσα στα 10 επαγγέλματα που αναμένεται να χαθούν το συντομότερο», και όπως τονίζεται με έμφαση αυτό δεν ισχύει για τις προηγούμενες αντίστοιχες εκθέσεις των περασμένων ετών.

Στο μεταξύ αυξάνεται η ζήτηση για δεξιότητες στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και το 70% των εργοδοτών που συμμετείχαν στην έρευνα του Φόρουμ δήλωσε πως σχεδιάζει να προσλάβει υπαλλήλους με τεχνολογία στον σχεδιασμό εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης. Το 62% των ερωτηθέντων σχεδιάζει επίσης να προσλάβει ανθρώπους που έχουν την εμπειρία της εργασίας παράλληλα με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης. Και η μοναδική νότα αισιο-

δοξίας στην έκθεση του Φόρουμ είναι η προσδοκία πως σε πρώτη φάση ο αντίκτυπος των τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, θα εξαρτηθεί μάλλον από το κατά πόσον θα έχουν τη δυνατότητα να «διευρύνουν» τις δεξιότητες του ανθρώπινου είδους μέσω «της συνεργασίας ανθρώπων και μηχανών». Εν ολίγοις ότι σε πρώτη φάση τουλάχιστον δεν θα είναι άμεση η υποκατάσταση των εργαζομένων από τις τεχνολογίες «και ιδιαίτερος δεδομένων των πόνων σημαντικών δεξιοτήτων των ανθρώπων».

Η μικρή αλήθεια είναι, πάντως, ότι έχουν ήδη αντικατασταθεί πολλοί εργαζόμενοι από την τεχνητή νοημοσύνη. Τα τελευταία χρόνια σε πολλές εταιρείες τεχνολογίας έγιναν απολύσεις και το επιχείρημα ήταν ότι μειώθηκαν οι ανάγκες για προσωπικό χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη.

Αυξήθηκε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η χρήση μετρητών στη Βρετανία

Στα μετρητά στρέφονται όλο και περισσότερο οι Βρετανοί, σε αντίθεση με τις σκανδιναβικές χώρες που φαίνεται ότι πρωτοπορούν στις ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές και στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Η πανδημία υποτίθεται ότι θα οδηγούσε σε μια κοινωνία χωρίς μετρητά και πολλές επιχειρήσεις είχαν στραφεί αποκλειστικά και μόνο στις ανώνυμες συναλλαγές, οι Βρετανοί όμως φαίνεται ότι δυσκολεύονται να αποχωριστούν τα χαρτονομίσματα και τα νομίσματα.

Τα μετρητά απολαμβάνουν μια απροσδόκητη επιστροφή στη Γηραιά Αλβιόνα, αντανακλώντας το γεγονός ότι, για πολλούς ανθρώπους, το φυσικό χρήμα παραμένει ασφαλές καταφύγιο σε δύσκολες οικονομικές περιόδους, γράφει ο Guardian. Νέα στοιχεία από τη Nationwide Building Society, τη μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής στο Ηνωμένο Βασίλειο, αποκάλυψαν ότι η χρήση μετρητών είχε αυξηθεί για τρίτη συνεχόμενη

Ολο και περισσότεροι Βρετανοί από το 2022 και μετά στηρίζονται σε χαρτονομίσματα και κέρματα για να διαχειριστούν τους προϋπολογισμούς τους.

χρονιά. Το 2024 σημειώθηκαν σχεδόν 33 εκατ. αναλήψεις από τα ΑΤΜ της, αύξηση 4,6% σε σχέση με το 2023. Η Nationwide είπε ότι η χρήση μετρητών «ακμάζει», προσθέτοντας ότι αυτή η πρόσφατη τάση συνέπεσε με το γεγονός ότι πολλοί καταναλωτές άρχισαν να βασίζονται όλο και περισσότερο σε χαρτονομίσματα και κέρματα για να διαχειριστούν τους προϋπολογισμούς τους σε μια εποχή που το κόστος ζωής παραμένει υψηλό. Ωστόσο, η χρήση ΑΤΜ έχει επίσης αυξηθεί λόγω του κλεισίματος τραπεζικών

Το 2024 σημειώθηκαν σχεδόν 33 εκατ. αναλήψεις από τα ΑΤΜ, αύξηση 4,6% σε σχέση με το 2023.

υποκαταστημάτων, ανέφερε. Πέρυσι, ο τραπεζικός οργανισμός UK Finance διαπίστωσε μια αύξηση-έκπληξη στον αριθμό των ανθρώπων που χρησιμοποιούσαν κυρίως χαρτονομίσματα και κέρματα για τις καθημερινές δαπάνες τους, παρά το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο βάνει βήματα για να μετατραπεί σε μια κοινωνία χωρίς μετρητά.

Η χρήση κόστους διαβίωσης, η οποία κλιμακώθηκε απότομα το 2022 όταν οι λογαριασμοί των νοικοκυριών εκτοξεύθηκαν, οδήγησε σε αυξανόμενο ενδιαφέρον για τάσεις όπως η αποθήκευση μετρητών σε φακέλους, με τους πολίτες να διαρούν τα χρήματα σε φακέλους με ετικέτα για διαφορετικές κατηγορίες, όπως παντοπωλεία, λογαριασμούς και έκτακτες δαπάνες. Οι αλλαγές στις συνθήκες επιταχύνθηκαν δραματικά μετά την πανδημία, με τον αριθμό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν με χαρτονομίσματα και κέρματα να πέφτει και να κατέρυφα κατά 35% το 2020. Εκείνη την

εποχή περισσότερα καταστήματα, εστιατόρια και άλλες επιχειρήσεις αρνούνταν να δεχθούν μετρητά. Πριν από το 2022 ο αριθμός των αναλήψεων μετρητών στη Nationwide μειωνόταν σταθερά μετά την κορύφωση το 2014. Ωστόσο, τα νέα στοιχεία δείχνουν ότι οι αναλήψεις έχουν αυξηθεί για τρίτη συνεχόμενη χρονιά από την πανδημία. Το μέσο ποσό μετρητών που «σπώναν» κάθε φορά οι πολίτες από τα ΑΤΜ σε όλη τη χώρα ήταν 112 λίρες πέρυσι και η πιο συχνή περίοδος του έτους για αναλήψεις μετρητών ήταν η εβδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα, κατά την οποία έγινε ανάληψη 97,9 εκατ. λιρών. Οι αναλήψεις από πελάτες που δεν ανήκαν στη Nationwide αυξήθηκαν κατά 16%, γεγονός που υπογράμμισε τον αντίκτυπο του κλεισίματος των τραπεζικών υποκαταστημάτων και των ΑΤΜ που έχουν δυσκολέψει τις κοινωνικές στη χώρα να έχουν πρόσβαση σε μετρητά και να κάνουν τις τραπεζικές συναλλαγές τους.

Επένδυση 300 εκατομμυρίων λιρών από τη Rolls-Royce

Στην επέκταση του εργοστασίου της στο Γκούντγουιντ στη Βρετανία και των κεντρικών γραφείων της επενδύει η Rolls-Royce, ώστε να καλύψει την αυξανόμενη ζήτηση για πολυτελή αυτοκίνητα. Η αυτοκινητοβιομηχανία θα διαθέσει τουλάχιστον 300 εκατ. λίρες για την κατασκευή άκρως εξοπλισμένων εκδοχών των δημοφιλέστερων μοντέλων της που ζητούν οι βαθύπλοτοι πελάτες.

Η Rolls-Royce πούλησε 5.712 αυτοκίνητα το 2024, δηλαδή λιγότερα από το ρεκόρ των 6.032 οχημάτων το 2023. Ωστόσο, η συνολική αξία των πωλήσεων αυξήθηκε στο ίδιο διάστημα, καθώς τα κατά παραγγελία αυτοκίνητα που δια-

τέθηκαν είχαν περισσότερες εξοπλισμένες λειτουργίες. Τα νούμερα αυτά μπορεί να φαίνονται πολύ μικρά σε σύγκριση με τα εκατομμύρια πωλήσεων που κάνουν άλλες μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες στην Ευρώπη. Ωστόσο, η διαφορά είναι ότι η Rolls-Royce δραστηριοποιείται σε πολύ περιορισμένο κοινό. Η εταιρεία δεν κοινοποιεί τις τιμές των αυτοκινήτων της, όμως είναι γνωστό πως το φθηνότερο μοντέλο της, το Ghost Saloon, ξεκινάει από 250.000 λίρες, ενώ το Cullinan και το Spectre ξεκινούν από περίπου 340.000 λίρες. Επίσης, με δεδομένο ότι πρόκειται για μια αυτοκινητοβιομηχανία πολυτελείας

που εστιάζει στις εξαγωγές, η Rolls-Royce δεν επηρεάζεται από τις πολλές προκλήσεις που απειλούν τον ευρωπαϊκό κλάδο των αυτοκινήτων.

Βέβαια έχει επιβραδυνθεί από την πτώση της ζήτησης στην Κίνα, η οποία εξακολουθεί να είναι μία από τις σημαντικότερες αγορές της, αν και ο διευθυντής συμβούλων, Κρις Μπράουνριτζ, δήλωσε πριν από μερικούς μήνες ότι η αυξανόμενη ζήτηση για κατά παραγγελία οχήματα βοηθάει στην αντιστάθμιση της πτώσης.

Σε γενικές γραμμές, σχεδόν όλες οι λειτουργίες στα μοντέλα της Rolls-Royce έχουν τη δυνατότητα να τροποποιηθούν

κατά παραγγελία. Εξάλλου, ορισμένοι πελάτες αισθάνονται ότι η απόκτηση μιας Rolls-Royce δεν αρκεί και θέλουν κάτι πιο αποκλειστικό. Ως αποτέλεσμα, τα τελευταία χρόνια η εταιρεία εστιάζει στην κατασκευή ιδιαίτερα εξοπλισμένων εκδόσεων, που στη συνέχεια πωλούνται σε ακόμη υψηλότερες τιμές.

Πρόκειται για αυτοκίνητα με ολογραφική βαφή, περίπλοκα χειροποίητα κεντήματα ή ακόμη και εξαρτήματα από χρυσό. Τα ατμήματα αυτά δημιουργούν όλο και πιο σύνθετες παραγγελίες και σύμφωνα με τον Μπράουνριτζ ενισχύουν την ανάγκη για επέκταση του εργοστασίου στο Γκούντγουιντ.

Βέβαια, παρότι η κατασκευή εξοπλισμένων αυτοκινήτων είναι κερδοφόρα δραστηριότητα, απαιτεί περισσότερο εργατικό δυναμικό, χρόνο και χώρο. Επίσης, η εταιρεία ετοιμάζεται για ένα μέλλον χωρίς κινητήρες εσωτερικής καύσης. Ο Μπράουνριτζ αρνήθηκε πρόσφατα να σχολιάσει αν θα συνεχιστεί η κατασκευή κινητήρων εσωτερικής καύσης μετά το 2030 παράλληλα με τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Όπως, όμως, ανακινώσε η εταιρεία, το πλάνο της επέκτασης αναμένεται να προετοιμάσει την κατασκευαστική μονάδα στο Γκούντγουιντ για τη μετάβαση της Rolls-Royce σε ένα μέλλον ηλεκτροκίνησης.

Η επέκταση της κατασκευαστικής μονάδας αυτοκινήτων στο Γκούντγουιντ στοχεύει και στη μετάβαση της Rolls-Royce σε ένα μέλλον ηλεκτροκίνησης.

Μεγάλο ενεργειακό deal στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Η Constellation, η μεγαλύτερη εταιρεία διαχειρίσεως πυρηνικών αντιδραστήρων στις ΗΠΑ, εξαγόρασε τον πάροχο φυσικού αερίου και γεωθερμικής ενέργειας Calpine αντί 16,4 δισ. δολαρίων, συνεισφέροντας δύο από τις μεγαλύτερες εταιρείες ενέργειας της χώρας.

Η συμφωνία δείχνει πόσο γρήγορα αυξάνεται η ζήτηση για ενέργεια, εν μέρει λόγω των κέντρων δεδομένων που κατασκευάζουν πυρετώδως οι εταιρείες τεχνολογίας για την τεχνητή νοημοσύνη, γεγονός που έχει εκτεταμένες επιπτώσεις στην οικονομία. Η συμφωνία θα δημιουργήσει τον κορυφαίο προμηθευτή των ΗΠΑ στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που θα ε-ξυπηρετεί 2,5 εκατ. πελάτες, όπως α-

νακοίνωσαν οι εταιρείες. Το γεωγραφικό του αποτύπωμα θα εκτείνεται στις επιχειρήσεις ΗΠΑ και θα περιλαμβάνει μια σημαντικά διευρυμένη παρουσία στο Τέξας, την ταχύτερα αναπτυσσόμενη αγορά για ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και άλλες βασικές στρατηγικές πολιτείες, όπως η Καλιφόρνια, το Ντέλαγουερ, η Πενσυλβάνια και η Βιρτζίνια.

Το στρατηγικό «ντίλ» που αναμένεται να κλείσει το δεύτερο εξάμηνο του 2025, θα μπορούσε να προσθέσει 2 δισ. δολάρια στις ελεύθερες ταμειακές ροές της Constellation ετησίως, ενώ μαζί οι εταιρείες θα έχουν σχεδόν 60 γιγαβάτ χωρητικότητας από πηγές μηδενικών και χαμηλών εκπομπών (πυρηνικά, φ-

σικό αέριο, γεωθερμία κλπ), όπως ανακοίνωσε η Constellation. Το συνολικό ύψος της συμφωνίας αγγίζει τα 26,6 δισ. δολάρια σε μετρητά και μετοχές και συμπεριλαμβάνει και την ανάληψη χρέους. «Συνδυάζοντας την απαράμιλλη τεχνολογία της Constellation στην πυρηνική ενέργεια μηδενικών εκπομπών με τους κορυφαίους στόλους παραγωγής φυσικού αερίου και γεωθερμίας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα της Calpine, θα είμαστε σε θέση να προσφέρουμε το ευρύτερο φάσμα ενεργειακών προϊόντων και υπηρεσιών που διατίθεται στη βιομηχανία», δήλωσε ο CEO της Constellation, Τζο Ντομίνγκεζ. Οι πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν όλο

το εικοσιτετράωρο χωρίς να απελευθερώνουν εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ήταν από τους πρώτους που επωφεληθήκαν από την άνοδο των επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη. Η Constellation συμφώνησε πέρυσι να δαπανήσει 1,6 δισ. δολάρια για την επανεκκίνηση ενός πυρηνικού αντιδραστήρα στο Three Mile Island κοντά στην πρωτεύουσα της Πενσυλβάνια, το Χάριρμποργκ, ένα έργο για το οποίο ουσιαστικά πληρώνει τον λογαριασμό η Microsoft. Ορισμένες εταιρείες στοιχηματίζουν επίσης σε νέους, μικρότερους αντιδραστήρες, οι οποίοι ωστόσο δεν αναμένεται να αρχίσουν να παράγουν σημαντικές ποσότητες ενέργειας στο άμεσο μέλλον.

Ως αποτέλεσμα αυτών των προκλήσεων, πολλές εταιρείες ενέργειας και τεχνολογίας αναζητούν όλο και περισσότερο φυσικό αέριο, παρόλο που η χρήση του απελευθερώνει διοξείδιο του άνθρακα και μεθάνιο, δύο κορυφαία αέρια θερμοκηπίου που θερμαίνουν τον πλανήτη. «Θα είναι δύσκολο για τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας να προσφέρουν την ισχύ που χρειάζονται αυτά τα κέντρα δεδομένων ΑΙ χωρίς αέριο», τονίζει ο Αντριου Γκίλικ, αναλυτής στην εταιρεία Enverus.

Η ζήτηση ενέργειας από τα κέντρα δεδομένων αναμένεται να αυξηθεί κατά 15% ετησίως κατά μέσον όρο μέχρι το τέλος της δεκαετίας, υπολόγισε πέρυσι η Goldman Sachs.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι φωτιές στο Λος Αντζελες και ο οικονομικός αντίκτυπος

Του ΠΟΜΠΕΡΤ ΣΙΠΑΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Οι ανεξέλεγκτες πυρκαγιές στο Λος Αντζελες υποδηλώνουν τα προβλήματα στην αγορά κατοικίας σε εθνικό επίπεδο. Η καταστροφή πέριξ της δεύτερης μεγαλύτερης πόλης των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής πολυτελών κατοικιών Πασιφικ Παλίσιντς, έχει ήδη προκαλέσει τον θάνατο τουλάχιστον 24 ανθρώπων, αναγκάζοντας 100.000 άτομα να εγκαταλείψουν τις εστίες τους. Μια πρόωπη εκτίμηση από την υπηρεσία πρόβλεψης AccuWeather φέρει τις ζημιές από 135 έως 150 δισ. δολάρια. Αν και η σοβαρότητα τέτοιων καταστροφών είναι πιθανό να συνεχίσει να επιτείνεται, οι καθοδικές πιέσεις προς τις τιμές των κατοικιών αρχίζουν σιγά σιγά να καθίστανται ορατές στους Αμερικανούς. Στην Καλιφόρνια παρατηρείται συνεχώς το φαινόμενο των ισχυρών ανέμων και της λειψυδρίας, ενώ μεγάλες εκτάσεις παραμένουν ξηρές και το πρόβλη-

ξηθεί περίπου 50% μέσα στα τελευταία δέκα χρόνια. Από πλευράς τους, οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν καταπιαστεί με τα μαθηματικά. Πολλές εξ αυτών έχουν αποσυρθεί από την Καλιφόρνια επειδή τα επιτρεπόμενα ασφάλιστρα δεν ανταποικούσαν στους κινδύνους. Οι 12 μεγαλύτεροι ασφαλιστικοί όμιλοι ελέγχουν περίπου το 85% της αγοράς στα συμβόλαια ασφάλισης κατοικίας, σύμφωνα με την ασφαλιστική εταιρεία State Farm. Επιτά έχουν σταματήσει ή έχουν περιορίσει την έκδοση νέων συμβολαίων από το 2022. Η συνολική έκθεση στον κρατικό ασφαλιστικό όμιλο εσχάτως ανάγκης αυξήθηκε κατά 61% το δωδεκάμηνο Οκτωβρίου 2023 - Σεπτεμβρίου 2024. Οι νέοι νόμοι στην Καλιφόρνια προβλέπουν την αύξηση της κάλυψης, απαιτώντας από τους ομίλους να αναλαμβάνουν ένα ελάχιστο ποσοστό συμβολαίων σε επικίνδυνες περιοχές με βάση το μερίδιο αγοράς τους στην πολιτεία.

Σε αντάλλαγμα, οι εταιρείες μπορούν να αυξήσουν τα ασφάλιστρα τους ώστε αυτά να αποτυπώνουν τον μελλοντικό μοντελοποιημένο κίνδυνο και το αυξημένο κόστος αντασφάλισης. Οι πρόσφατες εγκεκριμένες αυξήσεις στα ασφάλιστρα, όπως αυτές της τάξεως του 34% της Allstate για το 2024, είναι σχεδόν βέβαιο πως θα γίνουν συνήθεια. Αυτό θα πλύνει αναπόφευκτα τις τιμές. As υποθέσουμε ότι ένα τυπικό σπίτι στην Καλιφόρνια αξίζει 1 εκατ. δολάρια και η ασφάλισή του 5.000 δολάρια ετησίως. Εάν το αντίστοιχο ενοίκιο είναι 70.000 δολάρια, ο διπλασιασμός του ασφαλίστρου θα μείωνε κατά 7% την αξία του σπιτιού.

Όσοι βρίσκονται σε περισσότερο εκτεθειμένες σε καταστροφές περιοχές αντιμετωπίζουν πιο απότομη πτώση της αξίας, ειδικά εάν δεν μπορούν να καλύψουν την ασφάλιση που απαιτείται από ένα ενυπόθηκο δάνειο. Η State Farm ακύρωσε τα περισσότερα από τα συμβόλαιά της στο Πασιφικ Παλίσιντς το 2024, ενώ η μέση τιμή πώλησης κατοικίας εκεί μειώθηκε κατά 16%, σύμφωνα με την πύλη ακινήτων Redfin.

Η αύξηση των ασφαλιστρων και οι πιέσεις στην αγορά ακινήτων.

μα αυτό ολοένα και οξύνεται. Οι εννέα από τις δέκα πιο καταστρεπτικές πυρκαγιές στη «Χρυσή Πολιτεία» από το 1932 και εντεύθεν συνέβησαν την τελευταία δεκαετία, σύμφωνα με το τοπικό τμήμα δασοκομίας και πυροπροστασίας. Ο οικονομικός αντίκτυπος είναι σημαντικός, όπως αποδεικνύεται από τη χρεοκοπία το 2019 της PG&E, της μεγαλύτερης εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας της πολιτείας. Οι φλόγες, που καταπίνουν μερικές από τις πιο πλούσιες γειτονίες των ΗΠΑ, εκεί όπου είχαν σπίτια και τα έχασαν δισεκατομμύρια όπως η Πάρις Χίλτον και ο Μπίλι Κρίσταλ, θα δώσουν μεγαλύτερο βάρος στις απειλές της κλιματικής αλλαγής από όσο οι τυφώνες σε φτωχές περιοχές της Λουιζιάνας.

Αν κάτι καλό μπορεί να προέλθει από μια τέτοια τραγωδία, αυτό θα είναι η σκληρή οικονομική αλήθεια που θα βγει στην επιφάνεια. Λόγω χάριν, η τιμή μιας μέσης κατοικίας στις ΗΠΑ έχει αυ-

Εκτίναξη της τιμής του καφέ λόγω μείωσης της παγκόσμιας παραγωγής

Η ξηρασία περιορίσε τη σοδειά σε Βραζιλία, Βιετνάμ, ενώ αυξάνεται η ζήτηση

Ο Θέλιον Τρεμίν προσπαθούσε πάντοτε να αγνοεί τι του λέει η αγορά. Ως διευθύνων σύμβουλος και συνιδρυτής της Pachamama Coffee στην Καλιφόρνια, ο κ. Τρεμίν πουλάει τους κόκκους καφέ της εταιρείας του ακριβότερα από την τιμή που μπορεί να ορίξει η παγκόσμια αγορά εμπορευμάτων. Θέλει οι πελάτες του να θεωρούν τον καφέ προϊόν πολυτελείας και να πληρώνουν αντιστοίχως, ώστε οι αγρότες που καλλιεργούν τους κόκκους του σε χώρες όπως το Περού, η Νικαράγουα και η Αιθιοπία να μπορούν να καλύψουν τα έξοδά τους.

Τώρα, όμως, ο κ. Τρεμίν ανησυχεί ότι ο καφές γίνεται ακριβότερος για τους λάθος λόγους. Επανελημμένες ξηρασίες και πλημμύρες έχουν εξαντλήσει την παγκόσμια προμήθεια καφέ, προκαλώντας συχνά εκτίναξη των τιμών, όπως έχει γίνει και για άλλα βασικά προϊόντα,

Οι περιοχές που είναι κατάλληλες για παραγωγή καφέ θα μειώνονται σε βάθος χρόνου λόγω της κλιματικής αλλαγής, προειδοποιούν αναλυτές.

όπως το κακάο, το λάδι και η πορτοκαλάδα, λόγω κλιματικής αλλαγής. Ταυτόχρονα, η παγκόσμια ζήτηση για καφέ συνεχίζει να αυξάνεται. Τον περασμένο μήνα, οι τιμές σε μια αγορά σχεδόν άγχιαν υψηλό 50 ετών. Παρότι οι τιμές μπορεί να υποχωρήσουν, ο κ. Τρεμίν δήλωσε στους New York Times ότι η μεταβλητότητα απειλεί τη βιωσιμότητα επιχειρήσεων όπως η δική του και τις ζωές των αγροτών που καλλιεργούν τους κόκκους του. «Σε βάθος χρόνου θα δούμε πολύ υψηλότερες τιμές», είπε. «Η προσφορά δεν καλύπτει τη ζήτηση».

Ο καφές μπορεί να αναπτυχθεί μόνο υπό πολύ συγκεκριμένες συνθήκες, απαιτώντας ορισμένα, τροπικά κλίματα με υγρασία και πλούσιο έδαφος χωρίς ασθένειες. Πέρα από ένα μικρό κομμάτι παραγωγής στη Χαβάη, οι ΗΠΑ παράγουν σχετικά λίγο καφέ. Είναι ο μεγαλύτερος εισαγωγέας κόκκων. Η έλλειψη πηγών καθιστά τις παγκόσμιες τιμές του καφέ ευάλωτες στον αντίκτυπο των ακραίων καιρικών φαινομένων.

Σύμφωνα με το αμερικανικό υπουργείο Γεωργίας, περίπου το 57% της παγκό-

Η τιμή χονδρικής των κόκκων καφέ έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 30% από τις αρχές Νοεμβρίου.

σμιας παραγωγής του καφέ το 2023 προήλθε από κόκκους arabica, με τη Βραζιλία να είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας. Ωστόσο, μια σοβαρή ξηρασία κατέστρεψε την τελευταία σοδειά και μπορεί να απειλεί και τη φετινή.

Στο Βιετνάμ, μια σοβαρή ξηρασία και έπειτα σφοδρές βροχοπτώσεις έπληξαν

τα μεγαλύτερα αποθέματα robusta, τη δεύτερη πιο δημοφιλή ποικιλία, η οποία χρησιμοποιείται συνήθως σε στιγμιαίους καφέδες. Η τιμή χονδρικής των κόκκων έχει εκτιναχθεί κατά τουλάχιστον 30% από τις αρχές Νοεμβρίου. Οι τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων για τους κόκκους arabica, αυτό που πλην αλλαγής.

Οι φυτείες του καφέ θα παράγουν λιγότερο όσο οι θερμοκρασίες συνεχίζουν να ανεβαίνουν.

«Κατά κάποιον τρόπο, αυτό είναι σημαντικό αυτόν που έρχονται», δήλωσε ο κ. Ρινέι. «Οι περιοχές που είναι κατάλληλες για παραγωγή καφέ θα μειώνονται σε βάθος χρόνου».

Η ιταλική Prada εξετάζει την εξαγορά του οίκου Versace

Η εταιρεία της Μιούτσια Πράντα αύξησε τις πωλήσεις της το γ' τρίμηνο του 2024

Ο Ιταλικός οίκος μόδας Prada είναι μεταξύ των πιθανών «μνηστών» που εξετάζουν την εξαγορά της Versace από την αμερικανική Capri Holdings, όπως αναφέρεται σε αποκλειστικό δημοσίευμά της η εφημερίδα Il Sole 24 Ore. Τον Νοέμβριο, η Capri σημείωσε μεγαλύτερη από την αναμενόμενη πτώση των τριμηνιαίων εσόδων, με φόντο μία σειρά από στρατηγικά λάθη αλλά και την παγκόσμια επιβράδυνση της ζήτησης πολυτελών προϊόντων. Την εποχή εκείνη ο κολοσσός Tapestry, που έχει στην κατοχή του φίρμες όπως η Coach, εγκατέλειψε μια συμφωνία ύψους 8,5 δισ. δολαρίων για να αγοράσει την Capri που κατέχει μεταξύ άλλων εμβληματικές ετικέτες όπως η Michael Kors. Μετά την αποτυχία εκείνου του «ντίλ» για τη δημιουργία ενός αμερικανικού ομίλου πολυτελείας, τα στελέχη της Capri δεν απέκλεισαν το ενδεχόμενο πιθανής πώλησης των εμπορικών σημάτων της. Η Capri προσέλαβε έκτοτε την Barclays

Η αμερικανική Capri έχει προσλάβει την Barclays για να εξετάσει στρατηγικές επιλογές, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης των εμπορικών της σημάτων Versace και Jimmy Choo.

για να εξετάσει στρατηγικές επιλογές, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης των εμπορικών της σημάτων Versace και Jimmy Choo, ανέφεραν στο Reuters άτομα με άμεση γνώση του θέματος, ενώ θα μπορούσε επίσης να τεθεί προς πώληση ολόκληρος ο όμιλος Capri Holdings.

Η Prada εξετάζει τον φάκελο με τη Citi, η οποία έχει συνεργαστεί με την Prada στο παρελθόν για ένα «ντίλ» που

είχε τεθεί σε αναμονή. Ο οίκος Versace, που ιδρύθηκε στο Μιλάνο το 1978 από τον αείμνηστο Ιταλό σχεδιαστή Τζάνι Βερσάτσε και τον οποίο συνεχίζει να διαχειρίζεται η αδελφή του Ντονάτελα ως δημιουργική διευθύντρια, έγινε γνωστός για τα τολμηρά, πολυτελή print του, συμπεριλαμβανομένου του εμβληματικού μοτιβού με το κεφάλι της Μέδουσας, που αντίλει έμπνευση από την ελληνική μυθολογία.

Η Prada, της οποίας το αυστηρό, «ιντελεκτουέλ» στιλ φέρει το αποτύπωμα της Μιούτσια Πράντα, αψηφά την ύφεση του κλάδου, με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 18% το τρίτο τρίμηνο. Η Versace αντιπροσώπευε το ένα πέμπτο των εσόδων της Capri κατά το οικονομικό έτος έως τις 30 Μαρτίου 2024 ή 1 δισ. δολάρια από τα συνολικά 5,2 δισ. δολάρια που αποκόμισε ο όμιλος, σε σύγκριση με τα 5,6 δισ. δολάρια το προηγούμενο έτος.

Ενώ η πολυτέλεια είναι συχνά ανθε-

κτική στους κλυδωνισμούς της οικονομίας, δεν είναι απρόσβλητη. Το πρώτο εξάμηνο του 2024, το 42% των εισπλεγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών πολυτελείας ανέφερε αρνητική ανάπτυξη, με τα έσοδα να μειώνονται κατά 0,4% σύμφωνα με την έρευνα της Accenture. Η επιβράδυνση αυτής της κατηγορίας ακολουθεί μια περίοδο διψήφιας ετήσιας ανάπτυξης από το 2020, σύμφωνα με το Forbes. Μέσα στο οικονομικό αυτό, ορισμένες εταιρείες του κλάδου αναζητούν καινοτόμους τρόπους να χρησιμοποιήσουν την προηγμένη τεχνολογία για να βελτιώσουν τις εμπειρίες αγοράς και τη βάση των πελατών τους. Οι «έξυπνοι» καθρέφτες της Chanel που τροφοδοτούνται με ραδιοσυχνότητα, οι εικονικές δοκιμές της Gucci και η τεχνητή νοημοσύνη της Burberry που επιτρέπει στους πελάτες να ταξιδέψουν «στα παρασκήνια» των συλλογών, είναι μερικά από τα πιο εμβληματικά παραδείγματα.

Η Versace αντιπροσώπευε το ένα πέμπτο των εσόδων της Capri κατά το οικονομικό έτος έως τις 30 Μαρτίου 2024 ή 1 δισ. δολάρια από τα συνολικά 5,2 δισ. δολάρια που αποκόμισε ο όμιλος.

www.alphabank.com.cy

Ζήστε ονειρεμένα ταξίδια!

Χρησιμοποιήστε τις κάρτες Mastercard της Alpha Bank από 15 Δεκεμβρίου 2024 έως 31 Μαρτίου 2025 και κερδίστε δωροκουπόνια από τη Let's Go Tours by Amathus.

Ελάχιστο ποσό χρήσης κάρτας €5.000. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

2 δωροκουπόνια των

€ 10.000

και 25 των € 4.000

ALPHA SPEND & WIN

Let's Go Tours by Amathus

«Μαξιλάρι» 1,4 δισ. για φορολογικές ελαφρύνσεις

Ο περιορισμός της φοροδιαφυγής ανοίγει παράθυρο για μειώσεις φόρων – Δήλωση του υπουργού Οικονομικών Κ. Χατζηδάκη στην «Κ»

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Προσπατούμενο των φορολογικών ελαφρύνσεων για το επόμενο έτος είναι η επίτευξη σταθερών και επιπλέον εσόδων από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Αυτό σημαίνει ότι οι παροχές θα χρηματοδοτούνται από τα αυξημένα έσοδα που θα προκύψουν από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, καθώς με τους νέους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας έχουν περιοριστεί τα περιθώρια δημοσιονομικής ευελιξίας, ενώ το οποίο πλεόνασμα των εσόδων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση νέων μέτρων στήριξης, με εξαίρεση τις εισπράξεις που θα προέλθουν από την αντιμετώπιση της «μαύρης» οικονομίας. Ακόμη και ο' αυτή την περίπτωση απαιτείται προηγούμενη έγκριση από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου, τα έσοδα από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής θα αυξηθούν κατά 1,2 δισ. ευρώ το 2025 (περίπου 3,2 δισ. ευρώ στη διετία) και όπως αναφέρει στην «Κ» ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, ο περιορισμός της φοροδιαφυγής είναι προϋπόθεση «για να μπορέσουμε στη συνέχεια εντός του έτους να ανακαινώσουμε περαιτέρω μειώσεις φόρων για τους συνεπείς συμπολίτες μας».

Στο οικονομικό επιτελείο έχουν ξεκινήσει να καταστρώνουν τα σχέδιά τους, όχι μόνο για το 2026 αλλά και για τα επόμενα έτη, καθώς, όπως υποστηρίζουν, το αφήγημα έως τις επόμενες εθνικές εκλογές θα είναι τα επιτεύγματα στο πεδίο της φοροδιαφυγής που οδηγώσαν και θα οδηγήσουν σε μειώσεις φόρων. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο οδικός χάρτης μέχρι τη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης (τον Σεπτέμβριο του 2025), όταν το υπουργείο Οικονομικών θα πραγματοποιήσει απολογισμό της φορολογικής απόδοσης των μέτρων. Ο περιορισμός της φοροδιαφυγής, όπως προαναφέρθηκε, είναι η βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης και του οικονομικού επιτελείου, καθώς μόνο έτσι μπορούν να χρηματοδοτηθούν νέες ελαφρύνσεις για φορολογουμένους και επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, στην κορυφή των προτεραιοτήτων βρίσκονται:

- Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής μέσω myDATA, ηλεκτρονικής τιμολόγησης, ηλεκτρονικών δελτίων αποστολής, ηλεκτρονικής εφαρμογής «ΕΛΕΓΧΟΣlive», διασυνδέσεων POS - ταμειακών και χρήσης εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στους φορολογικούς ελέγχους.
- Η υλοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου για την περιστολή του λαθρεμπορίου, κυρίως σε προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Στο πλαίσιο αυτό έχει ήδη δοθεί εντολή για εντατικοποίηση των ελέγχων με στόχο την περιστολή του λαθρεμπορίου. Από το οικονομικό επιτελείο εκτιμούν ότι υπάρχει μια μεγάλη δεξαμενή εσόδων που μπορεί να εισρεύσει στα κρατικά ταμεία. Αυτό προϋποθέτει εκτεταμένους ελέγχους που ήδη έχουν ξεκινήσει, τόσο στον τομέα των καυσίμων όσο και των καπνικών. Μάλιστα, κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι είναι εφικτή η εισπράξη περίπου 500 εκατ. ευρώ από την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Στο στόχαστρο είναι και το λαθρεμπόριο στον τομέα των καυσίμων και των καπνικών. Υπολογίζεται ότι μπορούν να εισπραχθούν 500 εκατ.

Δημιουργείται ένα νέο τηλεφωνικό κέντρο για φορολογικά ζητήματα, στα πρότυπα του 1555 που λειτουργεί στο υπουργείο Εργασίας.

σε εφαρμογή από τον τρέχοντα μήνα μέχρι και τα μέσα του 2025, υπολογίζεται να αποφέρουν επιπλέον έσοδα από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής ύψους 1,2 δισ. ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι συνολικά στη διετία 2024-2025 τα έσοδα από τη φοροδιαφυγή θα φθάσουν τα 3,2 δισ. ευρώ. Ωστόσο, από αυτά τα διαθέσιμα για νέες φορολογικές ελαφρύνσεις θα περιοριστούν σε 1,2-1,4 δισ. ευρώ, καθώς τα υπόλοιπα ήδη έχουν χρησιμοποιήσει ελαφρύνσεις που εφαρμόζονται από τις αρχές του 2025.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, καθαρή εικόνα για το ύψος αυτών των εισπράξεων αναμένεται να υπάρξει σε δύο φάσεις. Η πρώτη στα τέλη του πρώτου εξαμήνου και η δεύτερη λίγες μέρες πριν από τη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης (τον Σεπτέμβριο του 2025), όταν το υπουργείο Οικονομικών θα πραγματοποιήσει απολογισμό της φορολογικής απόδοσης των μέτρων. Ο περιορισμός της φοροδιαφυγής, όπως προαναφέρθηκε, είναι η βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης και του οικονομικού επιτελείου, καθώς μόνο έτσι μπορούν να χρηματοδοτηθούν νέες ελαφρύνσεις για φορολογουμένους και επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, στην κορυφή των προτεραιοτήτων βρίσκονται:

- Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής μέσω myDATA, ηλεκτρονικής τιμολόγησης, ηλεκτρονικών δελτίων αποστολής, ηλεκτρονικής εφαρμογής «ΕΛΕΓΧΟΣlive», διασυνδέσεων POS - ταμειακών και χρήσης εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στους φορολογικούς ελέγχους.
- Η υλοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου για την περιστολή του λαθρεμπορίου, κυρίως σε προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Στο πλαίσιο αυτό έχει ήδη δοθεί εντολή για εντατικοποίηση των ελέγχων με στόχο την περιστολή του λαθρεμπορίου. Από το οικονομικό επιτελείο εκτιμούν ότι υπάρχει μια μεγάλη δεξαμενή εσόδων που μπορεί να εισρεύσει στα κρατικά ταμεία. Αυτό προϋποθέτει εκτεταμένους ελέγχους που ήδη έχουν ξεκινήσει, τόσο στον τομέα των καυσίμων όσο και των καπνικών. Μάλιστα, κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι είναι εφικτή η εισπράξη περίπου 500 εκατ. ευρώ από την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Ενα μεγάλο στοιχείο για τη νέα

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ταμεία. Αυτό προϋποθέτει εκτεταμένους ελέγχους που ήδη έχουν ξεκινήσει, τόσο στον τομέα των καυσίμων όσο και των καπνικών. Μάλιστα, κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι είναι εφικτή η εισπράξη περίπου 500 εκατ. ευρώ από την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Ενα μεγάλο στοιχείο για τη νέα

χρόνια είναι η νέα διαδικασία υποβολής φορολογικών δηλώσεων. Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει προαναγγείλει το τέλος των παρατάσεων.

Από τις αρχές του 2025 μέχρι και το τέλος του, το οικονομικό επιτελείο αναμένεται να καταθέσει στη Βουλή κρί-

Το σχέδιο για την ενίσχυση της μεσαίας τάξης

Οι αλλαγές στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος θα αποτελέσουν τη σημαντικότερη παρέμβαση, με το κυβερνών κόμμα να επικεντρώνεται στην ελάφρυνση της μεσαίας τάξης και συγκεκριμένα σε όσους έχουν εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ. Η μεσαία τάξη είναι αυτή που επλήγη περισσότερο από κάθε άλλη τα χρόνια των μνημονίων, αλλά και το 2019 έμεινε εκτός των ελαφρύνσεων που θεσπίστηκαν με την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος. Ουσιαστικά, το 2019 είχαν επιβραβευθεί οι επαγγελματίες που είχαν τους φόρους να συρρικνώνονται, όπως επίσης και οι μισθωτοί με εισοδήματα έως 18.000 ευρώ. Η κυβέρνηση με τις παρεμβάσεις θα επικεντρωθεί:

1. Στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος τα φυσικά πρόσωπα με μειώσεις στους συντελεστές, κυρίως για τα μεσαία εισοδήματα που βρίσκονται στην περιοχή των 18.000-40.000 ευρώ.

Σημειώνεται ότι με την προηγούμενη μεταρρύθμιση του 2019 οι ελεύθεροι επαγγελματίες είχαν ετήσιο όφελος 1.300 ευρώ, ενώ για τα εισοδήματα 20.000-50.000 ευρώ η ελάφρυνση ήταν μόλις 17 ευρώ ετησίως. Σήμερα τα φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με συντελεστές που ξεκινούν από 9% για τα πρώτα 10.000 ευρώ και φτάνουν έως και 44% για εισοδήματα άνω των 40.000 ευρώ. Οι προτάσεις που θα συζητηθούν με τους εταίρους προβλέπουν:

- Μείωση του συντελεστή στο κλίμακιο από 10.001 έως 20.000 ευρώ, ο οποίος ανέρχεται σήμερα στο 22%.
- Επανασχεδιασμό της φορολογικής κλίμακας με προσθήκη νέων ενδιάμεσων φορολογικών συντελεστών που θα στοχεύουν στην ελάφρυνση των φορολογουμένων με εισοδήματα μεταξύ 20.000

και 50.000 ευρώ.

- Αύξηση του εισοδήματος πάνω από το οποίο θα εφαρμόζεται ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής. Σήμερα ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής 44% επιβάλλεται στο τμήμα του εισοδήματος που υπερβαίνει τα 40.000 ευρώ.

2. «Κούρεμα» κατά 30% των τεκμηρίων διαβίωσης σε πρώτη φάση και πλήρη κατάργησή τους σε βάθος χρόνου για την εξάλειψη των στρεβλώσεων και των αδικιών. Με το ισχύον καθεστώς εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες καλούνται να πληρώσουν υψηλότερο φόρο από αυτόν που αναλογεί στο εισόδημά τους με βάση τις τεκμηριωμένες δαπάνες διαβίωσης, όπως τα αυτοκίνητα, τις κατοικίες, τις αγορές αγαθών, τα δίδακτρα σε ι-διωτικά σχολεία, τα σκάφη αναψυχής κ.ά. Μάλιστα οι περισσότεροι που πιά-νονται στην παγίδα των τεκμηρίων δια-

βίωσης είναι μισθωτοί και συνταξιούχοι, κυρίως με χαμηλά εισοδήματα.

3. Νέα μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες για τους αυτοαπασχολούμενους, τις ατομικές επιχειρήσεις και τους εργαζομένους με «μπλοκάκι», με σκοπό την ανακούφιση των εργατικού δυναμικού που πλήττεται από τις υψηλές εισφορές.

4. Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τις επιχειρήσεις και τα υποκαταστήματά τους. Σήμερα καταβάλλουν ποσά που ξεκινούν από 800 ευρώ για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους και φθάνουν τα 1.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους.

Δρομολογούνται μειώσεις στους φορολογικούς συντελεστές για τα εισοδήματα που βρίσκονται στην περιοχή των 18.000-40.000 ευρώ.

Κερδίζει έδαφος το υβριδικό μοντέλο εργασίας

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Μέσα από την ευημερία των υπαλλήλων φαίνεται πως περνάει, πλέον, η παραγωγικότητα στην εργασία, με την κυρίαρχη τάση για το 2025, παρά τα περί του αντιθέτου γραφόμενα, να είναι η αντίσταση των εργαζομένων στις πιέσεις των εργοδωτών για επιστροφή στο γραφείο. Κάτι που θα οδηγήσει μάλιστα, κατά μέσον όρο, σε μια αύξηση της παραγωγικότητας κατά 3% με 4%. Από το 2025 και μετά, άλλωστε, η «Gen Z» (όσοι γεννήθηκαν από το 2000 και έπειτα) θα αποτελεί το ένα τρίτο του εργατικού δυναμικού, σε παγκόσμιο επίπεδο, επηρεάζοντας την επικρατούσα κατάσταση στους χώρους εργασίας, με τις ψηφιακές δεξιότητες και τις προσδοκίες τους για περισσότερη ευελιξία.

Οι ειδικοί εκτιμούν πως το υβριδικό μοντέλο εργασίας θα κερδίσει έδαφος για έναν ακόμη σημαντικό λόγο: περισσότερες επιχειρήσεις θα μειώσουν την παραδοσιακή τους λειτουργία σε γραφεία, καθώς οι μακροπρόθεσμες μισθώσεις λήγουν, καθιστώντας έτσι την υ-

Το 73% των εργαζομένων σε μεγάλες εταιρείες σκέφτεται να παραιτηθεί αν πρέπει να επιστρέψει στο γραφείο.

βριδική εργασία στρατηγική επιλογή για τη μείωση των εξόδων και την παροχή διαφόρων πλεονεκτημάτων στους εργαζομένους. Η International Workplace Group (IWG), πάροχος ευέλικτων χώρων εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο, με επωνυμίες όπως η Spaces, η Regus και η HQ, εκτιμά πως η αντίσταση στην επιστροφή στο γραφείο είναι μέσα στις 10 κορυφαίες τάσεις για το 2025, όσον αφορά την αγορά εργασίας. Αν και οι εταιρείες εξακολουθούν να απαιτούν από τους εργαζομένους τους να διανύουν καθημερινά μεγάλες αποστάσεις για να μεταβούν στα κεντρικά γραφεία, έρευνες δείχνουν πως κινδυνεύουν να βρεθούν αντιμέτωπες με ένα κύμα παραιτήσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι 73% των εργαζομένων

σε μεγάλες εταιρείες όπως η Amazon σκέφτονται να παραιτηθούν λόγω της κατάστασης και οι υπεύθυνοι προσλήψεων βρίσκονται αντιμέτωποι με τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών. Επιπλέον, από στοιχεία της έρευνας της IWG διαπιστώνεται ότι τα δύο τρίτα (67%) των υπεύθυνων προσλήψεων παρατηρούν αύξηση στους υποψηφίους που επιθυμούν να αποχωρήσουν από εταιρείες, οι οποίες έχουν επιβάλει την πενήνθημερη, διά ζώσης, παρουσία στα γραφεία τους. Στον αντίποδα, από την έρευνα διαφαίνεται ότι η υβριδική εργασία οδηγεί σταθερά όχι μόνο σε μεγαλύτερη ικανοποίηση των εργαζομένων, αλλά και σε υψηλότερη αποδοτικότητα. Στην πράξη, αυτό σημαίνει πως οι εταιρείες που «αγκαλιάζουν» το υβριδικό μοντέλο και δίνουν τη δυνατότητα στους υπαλλήλους τους να εργάζονται όταν και σε όποιο χώρο προτιμούν, θα έχουν καλύτερη εξέλιξη από εκείνες που δεν το κάνουν. Ο ίδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της IWG, Μαρκ Ντίξον, επισημαίνει πως η παραγωγικότητα εξαρτάται από τη σωστή διαχείριση και τους βα-

σικούς δείκτες απόδοσης (KPIs) και όχι από την τοποθεσία. Και δεν είναι ο μόνος. Πάνω από το 80% των στελεχών ανθρωπίνου δυναμικού θεωρεί ότι η υβριδική εργασία ενισχύει την παραγωγικότητα, ενώ αντίστοιχα το 75% των εργαζομένων αισθάνεται περισσότερο παραγωγικό, διαθέτοντας μεγαλύτερο κίνητρο. Επιπλέον, υπάρχουν και επιστήμονες όπως ο καθηγητής Νίκολας Μίλουμ, που εκτιμά ότι η υβριδική εργασία μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητα κατά μέσον όρο 3%-4%. Εκτιμάται μάλιστα πως η ζήτηση για ευέλικτους χώρους εργασίας με δυνατότητες προσαρμογής στις εκάστοτε ανάγκες, θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο μέσα στο 2025, καθώς μικρές επιχειρήσεις (ΜμΕ) και νεοφυείς εταιρείες θα συνεχίσουν να αναπτύσσονται, κυρίως στα πρώτα της μεγάλης πώλησης και σε κωμολογίες. Αξίζει δε να σημειωθεί πως οι ΜμΕ αντιπροσωπεύουν πλέον περίπου το ήμισυ του παγκόσμιου ΑΕΠ και το 40% της συνολικής απασχόλησης. Και ο αριθμός των ΜμΕ παγκοσμίως αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί μέχρι το 2031.

Πάνω από το 80% των στελεχών ανθρωπίνου δυναμικού θεωρεί ότι η υβριδική εργασία ενισχύει την παραγωγικότητα, ενώ αντίστοιχα το 75% των εργαζομένων αισθάνεται περισσότερο παραγωγικό.

WIZ GUIDE

20
24
wiz-guide.com

500 BEST

RESTAURANTS

BY

Bank of Cyprus

28 Ιανουαρίου, 2025

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΟΔΗΓΟΥΜΕ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Οι επιχειρήσεις που θα προσλάβουν ανέργους 25-30 ετών θα λάβουν για έξι μήνες επιχορήγηση ύψους 100% του μισθού και των εισφορών.

Προγράμματα ΔΥΠΙΑ για επιδοτούμενες προσλήψεις ανέργων

Εντός των επομένων ημερών λήγουν οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων για δύο σημαντικά προγράμματα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΙΑ) που αφορούν την επιδότηση της απασχόλησης ανέργων έως 45 ετών και την επιχορήγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας ανέργων έως 59 ετών.

Συγκεκριμένα, την Τρίτη 14 Ιανουαρίου λήγει οριστικά η υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων από επιχειρήσεις για το καινοτόμο πρόγραμμα της ΔΥΠΙΑ που συνδυάζει επιδοτούμενη κατάρτιση και απασχόληση για ανέργους 25-45 ετών. Οι επιχειρήσεις που θα προσλάβουν ανέργους 25-30 ετών σε νέες θέσεις εργασίας μέσω

φιακές δεξιότητες επιλογής του και θα λάβει 400 ευρώ εκπαιδευτικό επίδομα μετά την πιστοποίησή του. Μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης, η επιχείρηση θα προχωρεί στην πρόσληψη του ανέργου για 6 μήνες. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος απασχόλησης ανέρχεται στα 41.331.600 ευρώ και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Μία βδομάδα μετά, την Τρίτη 21 Ιανουαρίου, λήγει και η προθεσμία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για το νέο πρόγραμμα επιχειρηματικότητας, το οποίο απευθύνεται σε ανέργους ηλικίας από 30 έως 59 ετών, με έμφαση στις γυναίκες.

Η αίτηση χρηματοδότησης, στην οποία περιλαμβάνεται πρόταση του επιχειρηματικού σχεδίου, υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://opske.gr/el>.

Σύμφωνα με τη ΔΥΠΙΑ, ήδη περισσότερες από 3.500 αιτήσεις είτε έχουν υποβληθεί είτε βρίσκονται σε κατάσταση επεξεργασίας. Στόχος της δράσης, συνολικού προϋπολογισμού 100.000.000 ευρώ, είναι η πρόωθηση της επιχειρηματικότητας, μέσω της δημιουργίας νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων από 5.880 ανέργους. Η διάρκεια της επιχορήγησης είναι 12 μήνες.

Το ποσό ενίσχυσης κάθε νέας επιχείρησης ανέρχεται σε 17.000 ευρώ και καταβάλλεται σε τρεις δόσεις, ως εξής:

- 1η δόση, ύψους 4.600 ευρώ: μετά την έναρξη δραστηριότητας.
- 2η δόση, ύψους 6.200 ευρώ: μετά τη λήξη του α' εξαμήνου.
- 3η δόση, ύψους 6.200 ευρώ: μετά τη λήξη του β' εξαμήνου.

ΡΟΪΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Υποχώρηση τιμών στα σούπερ μάρκετ τον Δεκέμβριο του 2024

Μειωμένες κατά 0,94% ήταν κατά μέσον όρο οι τιμές προϊόντων στα σούπερ μάρκετ τον Δεκέμβριο του 2024 σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2023, σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (IEAKA) αποκλειστικά στο κανάλι των μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ. Οι μεγαλύτερες μειώσεις τιμών καταγράφονται στις κατηγορίες απορρυπαντικά και είδη καθαρισμού (-10,52%), τροφές και είδη για κατοικίδια (-7,80%), χαρτικά, καλλυντικά και είδη προσωπικής υγιεινής (-5,42%). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφονται σε μπισκότα, σοκολάτες, ζαχαρώδη (+4,50%), φρέσκα ψάρια και θαλασσινά (+4,44%), ορεκτικά, αλιπάστα και άλλα σερβιριζόμενα είδη (+4,03%).

Οι διεθνείς τιμές του κακάο και του καφέ επηρεάζουν τις κατηγορίες των γλυκών και των ροφημάτων, αλλά και την κατηγορία με τα είδη πρωινού, που περιλαμβάνει και πολλά είδη με σοκολάτα. Σε σχέση με τις αυξήσεις στα ψάρια, λόγω της παρτεταμένης ζήτησης δεν υπήρχαν αρκετά προς αλίευση, με αποτέλεσμα ελλείψεις στην αγορά και την αύξηση στις τιμές τους, ενώ και οι ιχθυοκαλλιέργειες οριακά επηρεάζονται από την κάλυψη της ζήτησης.

Από τις 23 κατηγορίες που εξετάζονται οι 14 κατέγραψαν μείωση και οι 9 αύξηση.

Οι λόγοι στους οποίους αποδίδεται η τάση συγκράτησης των τιμών προϊόντων στα σούπερ μάρκετ:

- Σταδιακή αποκλιμάκωση πληθωρισμού. Οι τιμές παρουσιάζουν συγκράτηση τους τελευταίους μήνες στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων

λόγω των μεγάλων όγκων προϊόντων που διακινούνται, των οικονομικών κλίμακας, της οργανωσιακής - τεχνολογικής ετοιμότητάς τους και της γκάμας των προϊόντων ιδιαιδικής εκτίμησης.

- Η πορεία των τιμών των πρώτων υλών τους προηγούμενων μηνών στις διεθνείς αγορές. Οι διεθνείς δείκτες πρώτων υλών τροφίμων (π.χ. FAO Food Price Index) καταγράφουν μείωση τους πρώτους μήνες του 2024 στις περισσότερες περιπτώσεις.

- Κυβερνητικές θεσμικές παρεμβάσεις. Οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ λειτουργούν σε αυστηρό θεσμικό πλαίσιο (π.χ. απαγόρευση προωθητικών ενεργειών σε περίπτωση ανατιμήσεων 6969/2024). Παράλληλα, τον Οκτώβριο ξεκίνησε η εφαρμογή της εθελοντικής πρωτοβουλίας για μειώσεις τιμών σε συγκεκριμένα προϊόντα.

- Προσφορές και εκπτώσεις. Οι προσφορές και οι εκπτώσεις στο κανάλι του οργανωμένου λιανεμπορίου είναι περισσότερες σε αριθμό, σε ένταση και σε ποσοστιαία έκπτωση, κάτι που επηρεάζει τις τελικές τιμές των προϊόντων.

- Υψηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων. Η συγκράτηση στις τιμές εμφανίζεται πολύ πιο γρήγορα στα μεγάλα σημεία πώλησης λόγω μεγαλύτερης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων.

- Επίδραση προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας. Τα μερίδια πωλήσεων προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας είναι μεγαλύτερα στις μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ λόγω μεγαλύτερου εύρους κωδικολογίου, ενώ την τελευταία διετία καταγράφουν αύξηση.

«Κίτρινη κάρτα» για τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης

Σε φορείς και τέσσερα υπουργεία από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ηχηρό καμπανάκι χτύπησε έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον κίνδυνο καθυστέρησης και απώλειας πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς διαπίστωσε συστηματικές ελλείψεις στην παρακολούθηση και παραβίαση χρονοδιαγραμμάτων. Μάλιστα, το Συνέδριο απύθυνε συστάσεις τόσο στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης όσο και στους φορείς υλοποίησης των ελεγχόμενων υποέργων: 1η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής, Ελληνικό Κτηματολόγιο, υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, και ΔΥΠΙΑ, υπό την ευθύνη των αντίστοιχων υπουργείων Υγείας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Το Συμβούλιο προειδοποίησε ότι ενδεχόμενη συσσώρευση των υλοποιούμενων έργων στο τέλος της περιόδου εφαρμογής περικλείει τον κίνδυνο μη αποδοτικής χρήσης τους και εμφάνισης παρατυπιών. Ήδη, άλλωστε, η υλοποίηση βρίσκεται ένα χρόνο πίσω σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα που παραθέτει η έκθεση του Ταμείου, αν και στη συνέχεια αυτό αναθεωρήθηκε με βάση τα νέα δεδομένα.

Η υλοποίησή τους βρίσκεται ένα χρόνο πίσω σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα.

Το 4ο αίτημα πληρωμής επιχορηγήσεων υποβλήθηκε τον Ιούνιο του 2024, ενώ το αρχικό χρονοδιάγραμμα προέβλεπε την υποβολή του το 2ο τρίμηνο του 2023. Το 5ο αίτημα θα έπρεπε να υποβληθεί, με βάση το αρχικό χρονοδιάγραμμα, το 4ο τρίμηνο του 2023, προθεσμία που μεταφέρθηκε, μετά την τροποποίηση της σχετικής συμφωνίας με την Κομισιόν, για το 4ο τρίμηνο του 2024. Το αίτημα υποβλήθηκε τελικά στις 20 Δεκεμβρίου 2024, εντός του αναθεωρημένου χρονοδιαγράμματος. Η έκθεση διαπιστώνει 5 βασικά προβλήματα:

1. Ανεπαρκή χρονοδιαγράμματα: Συγκεκριμένα επισμαίνει απουσία υποχρεωτικών ενδιάμεσων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης έργων, πέρα από τα συμφωνηθέντα ορόσημα με την Ε.Ε., και απουσία διαδικασιών πρόληψης της εμφάνισης κινδύνου καθυστέρησης. Στο έργο για τις ανακαινίσεις 93 νοσοκομείων με 118 υποέργα υπάρχει ως μοναδικό ορόσημο η ολοκλήρωση των έργων ανακαινίσεων σε 80 νοσοκομεία και δεν περιλαμβάνεται χρονοδιάγραμμα με ενδιάμεσες ημερομηνίες ολοκλήρωσης των ενεργειών. Δεν προβλέπονται διαδικασίες ανάλυσης κινδύνου καθυ-

Σύμφωνα με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα χρονοδιαγράμματα είναι ανεπαρκή. Στο έργο για τις ανακαινίσεις 93 νοσοκομείων με 118 υποέργα υπάρχει μοναδικό ορόσημο η ολοκλήρωση των έργων ανακαινίσεων σε 80 νοσοκομεία και δεν περιλαμβάνεται χρονοδιάγραμμα με ενδιάμεσες ημερομηνίες ολοκλήρωσης των ενεργειών.

στέρησης, αλλά μόνο αποτύπωσης των ήδη διαπιστωθεισών καθυστερήσεων.

2. Πλημμελή εφαρμογή από τους εμπλεκόμενους φορείς των διαδικασιών παρακολούθησης της ωρίμανσης και της υλοποίησης των έργων, με αποτέλεσμα να μην έχουν καταγραφεί καθυστερήσεις στην επίτευξη οροσήμων. Τα υποχρεωτικά μηνιαία Δελτία Παρακολούθησης της Σύμβασης σε πολλές περιπτώσεις είτε δεν έχουν υποβληθεί είτε καλύπτουν περίοδο πολλών μηνών. Για παράδειγμα, στο έργο της ΔΥΠΙΑ για αναβάθμιση δεξιοτήτων το ορόσημο κατάρτισης 150.000 επετέλεθη με καθυστέρηση 7 μηνών, δεν τηρήθηκε η υποχρέωση μηνιαίας υποβολής των δελτίων, ούτε συμπληρώθηκε το κεφάλαιο για ενδεχόμενα προβλήματα και επιπλοκές.

3. Υποστελέχωση των φορέων υλοποίησης, με αποτέλεσμα την προσφυγή σε συμβάσεις με ιδιώτες αναδόχους (τεχνικούς συμβούλους), χωρίς όμως εντέλει να έχει αποτραπεί η πλημμελής εφαρμογή των διαδικασιών παρακολούθησης των έργων εντός του πληροφοριακού συστήματος. Για παράδειγμα, στο έργο «Πανεπιστήμια Αριστείας» οι αναφορές των τεχνικών συμβούλων αποτυπώνουν

απλώς την πρόοδο της καταχώρισης των δελτίων, χωρίς να αναφέρονται τυχόν καθυστερήσεις, παρότι υπήρχαν.

4. Περιορισμένη διασυνδεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Ταμείου με άλλα πληροφοριακά συστήματα, με συνέπεια την αδυναμία εντοπισμού, πρόληψης και αντιμετώπισης των καθυστερήσεων. Σε πολλές περιπτώσεις οι φορείς χρησιμοποιούν παράλληλα δικά τους πληροφοριακά συστήματα ή έχουν δημιουργήσει ξεχωριστό πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης των έργων, τα οποία χειρίζονται άλλοι φορείς, εκτός του Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχων του Ταμείου Ανάκαμψης. Εκτός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ταμείου Ανάκαμψης βρίσκονται ενδεικτικά το ΤΑΙ-ΠΕΔ και το Ελληνικό Κτηματολόγιο.

5. Καθυστερήσεις στην ωρίμανση και υλοποίηση έργων: Ως διορθωτικό μέτρο επελέγη από τους εμπλεκόμενους φορείς η τροποποίηση των οικειών αποφάσεων ένταξης των έργων, χωρίς όμως να καταγραφούν στις αποφάσεις αυτές οι αιτίες των καθυστερήσεων και τα μέτρα αντιμετώπισής τους. Στο πρόγραμμα επανακατάρτισης των εργαζομένων άλλαξε η ημερομηνία ολοκλή-

ρωσής του 2 φορές, με το επιχείρημα ότι διαπιστώθηκε δυσκολία εξεύρεσης εκπαιδευτών, αδειοδοτημένων κέντρων κ.τ.λ., χωρίς όμως να περιλαμβάνεται συγκεκριμένο πλάνο επίλυσης των αιτιών καθυστερήσεων.

Οι φορείς απάντησαν αποδεχόμενοι ορισμένες παρατηρήσεις και συστάσεις του Συμβουλίου και απορρίπτοντας άλλες.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει ότι «θα παρακολουθήσει μεταγενέστερα τη συμμόρφωση των ελεγχόμενων υπηρεσιών και φορέων στις συστάσεις της έκθεσης ελέγχου, προκειμένου να διαπιστώσει την ανάληψη σχετικών ενεργειών». Ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δημήτρης Παπαστεργίου διαπίστωσε ότι «η έκθεση αποτυπώνει με ακρίβεια την υφιστάμενη κατάσταση». Ο διοικητής της ΕΥΣΤΑ Ορέστης Καβαλάκης επισήμανε ότι η Ελλάδα κατ'εξοχήν (τον Νοέμβριο) στην 5η θέση σε ό,τι αφορά την απορρόφηση των πόρων του Ταμείου (σ.σ. ο αρμόδιος αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας Νίκος Παπαθανάσης μίλησε, ένα μήνα μετά, για την 6η θέση) και δεν αποδέχθηκε τις 3 από τις 4 συστάσεις του Συνεδρίου.

Αμερικανικά κεφάλαια σε ελληνικές startups

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Αμερικανικό διαβατήριο είχαν κατά την περυσινή χρονιά σχεδόν 4 στους 10 επενδυτές που έδωσαν ψήφο εμπιστοσύνης σε ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, «ποσοστό που κατά το πρόσφατο παρελθόν κινούνταν σε –εάν όχι μηδενικά–, τουλάχιστον μονοψήφια ποσοστά», αναφέρουν στελέχη της αγοράς. Η Cadence Design Systems και η Intel είναι ορισμένα από τα μεγάλα αμερικανικά ονόματα που έκαναν απόβαση στην Ελλάδα κατά την περυσινή χρονιά μέσα από την απορρόφηση εταιρειών τεχνολογίας Ελλήνων επιχειρηματιών, ενώ και άλλα διεθνή ονόματα περιλαμβάνονται στη σχετική λίστα.

Ο λόγος για την κινεζική Alibaba,

Το 36% της χρηματοδότησης που έλαβαν το 2024 (554 εκατ. ευρώ) προήλθε από Αμερικανούς επενδυτές.

καθώς και το ταμείο καινοτομίας του NATO (NATO Innovation Fund), που με τη σειρά του επένδυσε στην εταιρεία iCOMAT, συνεχίζοντας, κατά πληροφορίες, να «σκανάρει» εταιρείες Ελλήνων startuppers σε τομείς γύρω από την άμυνα και την ασφάλεια. Η iCOMAT αποτελεί εγχείρημα του Ευάγγελου Ζυμπελούδη, έχει έδρα το Μπρίστολ και διατηρεί παράρτημα και στη χώρα μας.

Πέρυσι οι ελληνικές startups συγκέντρωσαν κεφάλαια άνω του μισού διο. (554 εκατ.) και σύμφωνα με την έρευνα του Found.ation πάνω από το 70% των κεφαλαίων προήλθε από επενδυτές που διατηρούν ξένο διαβατήριο. Το 36% των συνολικών χρηματοδοτήσεων, ή

Τοπικά venture capital funds καθώς και Έλληνες επενδυτές εξακολουθούν να συμπράττουν με ξένα επιχειρηματικά κεφάλαια με σκοπό να χρηματοδοτηθούν ελληνικές startups.

αλλιώς 1 στις 3, προήλθε από επενδυτές που βρίσκονται στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού και συγκεκριμένα στις ΗΠΑ, το 24% από Ευρωπαίους επενδυτές, το 6% από Βρετανούς, ενώ το 9% προέρχεται από επενδυτικά κεφάλαια, angel investors ή family offices με «ρίζες» από άλλες χώρες. Αντίθετα, η ελληνική συμμετοχή ανήλθε στο 25% κατά την περυσινή χρονιά.

Όπως αναφέρουν στελέχη, τοπικά venture capital funds και Έλληνες επενδυτές εξακολουθούν να συμπράττουν με ξένα επιχειρηματικά κεφάλαια με σκοπό να χρηματοδοτηθούν ελληνικές startups, τάση που άρχισε να γίνεται ακόμη πιο αισθητή κατά τα τελευταία

χρόνια. Η διάρθρωση των επενδύσεων κινήθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2023, έτος κατά το οποίο κορυφαία private equity αποφάσισαν να επενδύσουν σε προϊόντα τεχνολογίας με ελληνική υπογραφή. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τότε ο όγκος των κεφαλαίων ξεπέρασε τα 455 εκατ. ευρώ, από τα οποία το 33% είναι αμερικανικά κεφάλαια. Αντίθετα, από την Ελλάδα προήλθε το 22% των αντληθέντων κεφαλαίων, από την Ευρώπη το 24%, ενώ μεγαλύτερη σε σύγκριση με το 2024 ήταν η παρουσία επενδύσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο, καλύπτοντας το 12% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων.

Ο δρόμος για την απόβαση ξένων ε-

ταιρειών ή επενδυτών στην ελληνική αγορά άνοιξε πριν από περίπου 8 χρόνια, όταν η εταιρεία 4 Ελλήνων επιστημόνων, η Innoetics, που αναπτύσσει τεχνολογίες μετατροπής κειμένου σε ομιλία, περιήλθε το 2017 στον έλεγχο της Samsung. Αργότερα ακολούθησαν και άλλα success stories εταιρειών με έντονη παρουσία στη χώρα μας. Πριν από δύο χρόνια το αμερικανικό private equity, Carlyle Group, επένδυσε 55 εκατ. στην ελληνικού DNA Hack the Box, ενώ την ίδια χρονιά έγινε γνωστό ότι κεφάλαια ύψους 60 εκατ. δολ. από fund που διαχειρίζεται την περισσότερη γνώση γκουρού της τεχνολογίας κατευθύνθηκαν στην εταιρεία Causaly του Γιάννη Κιακούπουλου.

VOGUE

GREECE

SHINE ON

ANTHI FAKIDARI BY THANASSIS KRIKIS

19/01

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πέγκυ Αντωνάκου, γενική διευθύντρια Νοτιοανατολικής Ευρώπης της Google

Η τεχνολογία ΑΙ φέρνει επανάσταση στο επιχειρείν

Η στρατηγική του κολοσσού για την ελληνική αγορά και πώς προχωράει η επένδυση Cloud region

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Η **τεχνητή** νοημοσύνη πρόκειται να μετασχηματίσει κάθε είδους δραστηριότητα, καθιστώντας επιβεβλημένη την απόκτηση δεξιοτήτων στο πεδίο αυτό, όπως αναφέρει σε συνέντευξή της στην «Κ» η γενική διευθύντρια Νοτιοανατολικής Ευρώπης της Google Πέγκυ Αντωνάκου. Για τον σκοπό αυτό, η εταιρεία παρουσίασε, πριν από μερικές ημέρες, το Experience AI, πρόγραμμα εκμάθησης της τεχνητής νοημοσύνης που απευθύνεται στη νέα γενιά με στόχο τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος. Όπως προσθέτει η κ. Αντωνάκου, οι νέες τεχνολογίες συμβάλλουν καταλυτικά στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, επιτρέποντας και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός τους.

– **Γιατί η Google επενδύει στην εκπαίδευση και την απόκτηση δεξιοτήτων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη;**

– Πιστεύω ειλικρινά, ως ανθρωπότητα δεν έχουμε άλλη επιλογή! Γιατί έχουμε μπροστά μας μια πραγματική τεχνολογική επανάσταση ιστορικής εμβέλειας, όχι απλώς μια καινοτομία. Η τεχνητή νοημοσύνη έρχεται να μετασχηματίσει τα πάντα: από την ιατρική και την επιστήμη του κλίματος, την εκπαίδευση, το επιχειρείν και τον τρόπο δουλειάς μας, έως τις ίδιες τις κοινωνικές μας σχέσεις και τη διευκόλυνση της καθημερινότητάς μας. Ωστόσο αυτό το μέλλον δεν είναι δεδομένο. Αν δεν καταφέρουμε να κάνουμε ολόκληρη την κοινωνία συμμετόχο σε αυτή την αλλαγή, υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργήσουμε έναν κόσμο δύο ταχυτήτων: εκείνων που ενσωματώνουν την τεχνητή νοημοσύνη στη ζωή και στην εργασία τους, και απολαμβάνουν τα ασύλληπτα οφέλη της τεχνολογίας, και εκείνων που μένουν πίσω. Το να μην επιτρέψουμε τη διαιώνιση αυτής της ανισότητας είναι μια αδήριτη ηθική υποχρέωση που αφορά όλους μας: κράτη, επιχειρήσεις και πολίτες. Ο μόνος τρόπος να αποφύγουμε μια τέτοια εξέλιξη είναι να επενδύσουμε, σοβαρά, συντονισμένα και στοχευμένα, στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για αυτή τη νέα εποχή. Για εμάς στην Google, αυτό δεν είναι απλώς δέσμευση, αποτελεί κομμάτι του εταιρικού μας DNA και της αποστολής μας. Οι εκπαιδευτικές μας πρωτοβουλίες, ξεκινώντας από το πρώτο μας πρόγραμμα «Grow with Google» το 2015, είχαν πάντα ως στόχο να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα. Πόσο μάλλον σήμερα, που η ανάγκη είναι πιο επείγουσα από ποτέ.

– **Με ποιον τρόπο οι νέες τεχνολογίες συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων;**

– Θα έλεγα, από την εμπειρία μου, ολοκληρωτικά. Είναι άπιστευτο το εύρος των πραγμάτων που μπορούμε να κάνουμε πλέον πιο γρήγορα, πιο εύκολα, πιο αποτελεσματικά. Σκεφτείτε μόνο πόσες κουραστικές και επαναλαμβανόμενες εργασίες μπορούν να γίνουν πλέον αυτόματα, ώστε ένας εργαζόμενος να επικεντρωθεί σε πιο δημιουργικές και στρατηγικές δραστηριότητες, ή πόσο εύκολα και γρήγορα μπορούμε να επεξεργαστούμε τεράστιους όγκους δεδομένων με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης, ανακαλύπτοντας μοτίβα και τάσεις που είναι αδύνατο να εντοπιστούν από ανθρώπους. Μια μηχανή παραγωγής που προβλέπει πιθανή βλάβη. Πόσο καλύτερες αποφάσεις μπορούμε να πάρουμε για το μέλλον μιας επιχείρησης έχοντας πρόσβαση σε όλες αυτές τις πληροφορίες; Ή πόσο καλύ-

Η στροφή στο cloud

Το **cloud** δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αυξομειώνει την υπολογιστική της δύναμη ανάλογα με τις ανάγκες, σώζοντας κόστος και απαραίτητους πόρους. Επιπλέον, δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να είναι ανταγωνιστικές, προσφέροντας υψηλότερη αποδοτικότητα, χαμηλότερο κόστος και μεγαλύτερη ασφάλεια. Το θεωρώ αναπόσπαστο κομμάτι ανάπτυξης μιας επιχείρησης.

Η **τεχνητή** νοημοσύνη έχει αποδειχθεί ένα εκπληκτικό εργαλείο για τη βελτίωση των υπηρεσιών και των προϊόντων μας. Ειδικά η μηχανή αναζήτησης της Google έχει βελτιωθεί ριζικά, λέει το στέλεχος του ομίλου και συμπληρώνει: Πλέον οι αναζητήσεις όλων μας είναι πιο έξυπνες και γρήγορες: η μηχανή κατανοεί όλο και περισσότερους τύπους ερωτήσεων και πληροφοριών, ακόμη και των πιο περιπλοκών, ενώ μπορούμε να αναζητούμε με βάση την εικόνα, το βίντεο, τη φωνή.

Ο κίνδυνος ανισότητας

Αν **δεν** καταφέρουμε να κάνουμε ολόκληρη την κοινωνία συμμετόχο σε αυτή την αλλαγή, υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργήσουμε έναν κόσμο δύο ταχυτήτων: εκείνων που ενσωματώνουν την τεχνητή νοημοσύνη στη ζωή και στην εργασία τους, και απολαμβάνουν τα ασύλληπτα οφέλη της τεχνολογίας, και εκείνων που μένουν πίσω. Το να μην επιτρέψουμε τη διαιώνιση αυτής της ανισότητας είναι μια αδήριτη ηθική υποχρέωση που αφορά όλους μας: κράτη, επιχειρήσεις και πολίτες.

η καινοτομία της εταιρείας είναι διαθέσιμη για τους Έλληνες καταναλωτές. Προσφέρουμε την τεχνολογία και τα εργαλεία σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της χώρας μέχρι startup και μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, όχι μόνο για να ανέβουν στο κύμα της ψηφιακής οικονομίας, αλλά και για να ευδοκιμήσουν. Είμαστε περήφανοι, γιατί μέσω των προϊόντων που προσφέρουμε στους τομείς του μάρκετινγκ και της διαφήμισης, πολλές ελληνικές επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να ανοίξουν τα φτερά τους, να επεκταθούν σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ΗΠΑ, η Αυστραλία, αλλά και στη Λατινική Αμερική, και να σταθούν με μεγάλη επιτυχία σε αυτές τις πολύ ανταγωνιστικές αγορές.

Αλλά αξίζει νομίζω να εφαρμόσουμε μια πιο ευρεία ματιά. Η στρατηγική της Google για την Ελλάδα συμπυκνώνεται στην εξής πεποίθηση: «μαζί» μπορούμε να πετύχουμε. Αυτό σημαίνει ότι ενδιαφερόμαστε για την κοινωνία και την οικονομία στο σύνολό της. Όσο επιτυχημένη είναι αυτή, τόσο επιτυχημένη είναι και η εταιρεία μας. Η Ελλάδα είναι μια χώρα με μοναδικές ευκαιρίες αλλά και ιδιαίστες προκλήσεις και ανάγκες. Αν θέλουμε μια πραγματικά βιώσιμη οικονομία, ένα μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται στην καινοτομία, οφείλουμε να χρησιμοποιήσουμε στο έπακρο την τεχνολογία και να επενδύσουμε στις ψηφιακές δεξιότητες. Ειδικά στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, δεν θα μπορούσα να σκεφτώ πιο ουσιαστικό τρόπο δράσης.

– **Προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις αλλά και για τους πολίτες είναι η προστασία και η ασφάλεια των δεδομένων τους. Πώς η Google κατοικονοιεί τη συγκεκριμένη ανάγκη;**

– Η εμπιστοσύνη και άρα η ασφάλεια στο Διαδίκτυο είναι ο κύριος πυλώνας πάνω στον οποίο χτίζεται μια υγιής ψηφιακή κοινότητα. Χωρίς αυτό το εχέγγυο, δηλαδή να μπορούμε να αξιοποιούμε άφοβα όλο το εύρος του ψηφιακού κώσμου, είναι σαν να υποσκάπτεται η ίδια η εξέλιξη της τεχνολογίας, η καινοτομία, η δημιουργικότητα.

Επενδύουμε λοιπόν συνεχώς σε τεχνολογίες αιχμής για να προστατεύσουμε τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών μας. Από την κρυπτογράφηση μέχρι τον αυστηρό έλεγχο των δεδομένων, κάθε στοιχείο των υπηρεσιών μας σχεδιάζεται –από το αρχικό ακόμα στάδιο ανάπτυξης– με την ασφάλεια στο επίκεντρο. Επιπλέον, ο χρήστης έχει τον έλεγχο όσων μοιράζεται και εκείνα τα εργαλεία που χρειάζεται για να διαχειριστεί τις ρυθμίσεις απορρήτου του. Σε μία αναζήτηση για παράδειγμα, δεν αποθηκεύουμε το ιστορικό αναζήτησης του χρήστη με τρόπο που να τον ταυτοποιεί προσωπικά – άλλωστε τα προσωποποιημένα δεδομένα δεν μας είναι καθύπολη χρήσιμα. Ή στο Google maps η διευθύνση φυλάσσεται μόνο για όσο διάστημα είναι χρήσιμο και βοηθητικό για τον χρήστη, όχι για εμάς.

Και πάλι όμως επιτρέψουμε στο «μαζί». Γιατί κάθε συζήτηση για τα προσωπικά δεδομένα αναπόφευκτα επιτρέπει στο κορυφαίο ζήτημα της εποχής, την κυβερνοασφάλεια. Κάθε εταιρεία, κάθε κυβέρνηση και οργανισμός έχουν προφανώς υποχρέωση να τοποθετούν την ασφάλεια στην κορυφή των προτεραιοτήτων τους. Να κατανοήσουν τη σημασία που έχει για την ανάπτυξή τους. Μιλάμε για έναν αγώνα δρόμου: Οι απειλές πολλαπλασιάζονται και συνήθως οι «κακόβουλοι» είναι ένα βήμα μπροστά! Η συνεργασία, λοιπόν, όλων μας είναι απαραίτητη.

τερα μπορούμε να εξυπηρετήσουμε τους πελάτες μας παγκοσμίως με μοντέλα ταυτόχρονες real time μεταδόσεις σε όλες τις γλώσσες από όπου κάποιος ψάχνει πληροφορίες;

Να σας δώσω ένα παράδειγμα στο οποίο συνεργαστήκαμε με μια μεγάλη αεροπορική εταιρεία. Ξέρουμε ότι μια μεγάλη πρόκληση για τον κλάδο των αερομεταφορών είναι να μειωθεί δραστησιακά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Τα ίκνη συμπεκνώσης –αυτές οι λεπτές λευκές γραμμές που βλέπουμε να αφήνουν κάποιες φορές πίσω τους τα αεροπλάνα– ευθύνονται για το 35% του κλιματικού αντίκτυπου των αερομεταφορών και δημιουργούνται όταν τα αεροπλάνα περνάνε από συγκεκριμένα σημεία της ατμόσφαιρας. Χρησιμοποιώντας μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης και επεξεργαζόμενοι έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών (δωροφορικές εκδόσεις, μετεωρολογικά δεδομένα και δεδομένα πτήσης), οι επιστήμονές μας δημιούργησαν ένα εργαλείο που βοηθάει τους πιλότους να επιλέξουν διαδρομές που δεν αφήνουν αυτά τα ίκνη. Και πράγματι ο όγκος τους μειώθηκε κατά 54%! Φυσικά, ό,τι είπα νομίζω για τους ανθρώπους, ισχύει και για τις επιχειρήσεις. Όλοι οι κλάδοι, ιδίως οι πιο παραδοσιακοί και οι πιο μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την επαναστατική δύναμη αυτής της τεχνολογίας.

– **Κατά πόσον η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να αποτελέσει απειλή για την Google και τον τρόπο που είναι δομημένη η μηχανή αναζήτησης;**

Επενδύουμε συνεχώς σε τεχνολογίες αιχμής προκειμένου να προστατεύσουμε τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών μας, σημειώνει η κ. Αντωνάκου.

– Δεν πιστεύω πως είναι απειλή, κάθε άλλο! Θα έλεγα μάλιστα πως έχει αποδειχθεί ένα εκπληκτικό εργαλείο για τη βελτίωση των υπηρεσιών και των προϊόντων μας. Ειδικά η μηχανή αναζήτησης έχει βελτιωθεί ριζικά, νομίζω ότι το διαπιστώνουμε όλοι μας στην καθημερινότητά μας όταν τη χρησιμοποιούμε.

Πλέον οι αναζητήσεις όλων μας είναι πιο έξυπνες και γρήγορες: η μηχανή κατανοεί όλο και περισσότερους τύπους ερωτήσεων και πληροφοριών, ακόμη

και των πιο περιπλοκών, ενώ μπορούμε να αναζητούμε με βάση την εικόνα, το βίντεο, τη φωνή. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται η πληροφορία δεν έχει καμία σύγκριση με το παρελθόν. Όλα αυτά τα νέα στοιχεία είναι αποτέλεσμα εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης, στις οποίες επενδύουμε εδώ και δεκαετίες. Το επόμενο στάδιο εξέλιξης της αναζήτησης στο Διαδίκτυο είναι συνδυασμένο με την τεχνητή νοημοσύνη. Άρα, είναι νομίζω περισσότερο ευκαιρία, παρά απειλή.

– **Υπάρχουν νεότερες εξελίξεις σχετικά με τη σχεδιαζόμενη μεγάλη επένδυση στην Ελλάδα που αφορά το Google Cloud Region;**

– Πρόκειται, όπως σωστά είπατε, για μια πραγματικά μεγάλη επένδυση για την προοπτική της οποίας είμαστε ενθουσιασμένοι. Θυμίζω πως το Cloud region, σύμφωνα με τη μελέτη που είχαμε κάνει όταν ανακοινώθηκε το έργο, αναμένεται να προσθέσει περί 2 δις. στο εθνικό ΑΕΠ και να υποστηρίξει τη δημιουργία περισσότερων από 19.400 νέων θέσεων εργασίας μέχρι το 2030.

Εργα τεχνικής, τεχνολογικής υποδομής, όπως αυτά, είναι πολυτιμότερα. Απαιτούν χρόνο, ακριβεία και πολύ καλό σχεδιασμό για να ολοκληρωθούν με τον αρτιότερο τρόπο. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι όλα προχωρούν με τον ρυθμό που πρέπει, και μόλις είμαστε σε θέση, να επανέλθουμε με συγκεκριμένες ανακοινώσεις.

– **Γιατί τα τελευταία χρόνια μιλάμε ολοένα και περισσότερο για το cloud;**

– Το cloud αποτελεί μία παγκόσμια τάση εδώ και μια δεκαετία, με ολοένα και περισσότερες εταιρείες να στρέφονται προς τέτοιες λύσεις. Είναι η ίδια η εποχή που ορίζει κάποιες φορές τις εξελίξεις και μας τραβάει προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση! Παράγουμε όλο και περισσότερα δεδομένα καθημερινά. Χρειαζόμαστε χώρο για να τα αποθηκεύουμε και να μπορούμε να τα επεξεργαστούμε γρήγορα και με ασφάλεια, χωρίς να πρέπει να συντηρούμε ολόκληρες αποθήκες με αρχεία και υπολογιστές.

Εργαζόμαστε σε ομάδες, πολλές φορές ακόμη και σε διαφορετικές ηπείρους, και χρειαζόμαστε εργαλεία που μας επιτρέπουν να είμαστε όλοι «στην ίδια σελίδα», την ίδια στιγμή!

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι ότι επιτρέπει το λεγόμενο pay per use, δηλαδή σκεφτείτε για παράδειγμα την υψηλή ζήτηση που έχει μια επιχείρηση λιανικής πριν από το Black Friday ή μια αεροπορική στο «πικ» της τουριστικής περιόδου. Το cloud δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αυξομειώνει την υπολογιστική της δύναμη ανάλογα με τις ανάγκες, σώζοντας κόστος και απαραίτητους πόρους. Επιπλέον, δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να είναι ανταγωνιστικές, προσφέροντας υψηλότερη αποδοτικότητα, χαμηλότερα κόστη και μεγαλύτερη ασφάλεια. Το θεωρώ αναπόσπαστο κομμάτι ανάπτυξης μιας επιχείρησης.

– **Ποια είναι η στρατηγική της Google για την ελληνική αγορά;**

– Πρωτίστως, διασφαλίζουμε ότι όλ

Εντός του '25 η αποκρατικοποίηση των 22 μικρών περιφερειακών αεροδρομίων

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Η **παράκλιση** 22 περιφερειακών αεροδρομίων είναι το επόμενο μεγάλο βήμα στο οποίο προχωρεί το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης, στο πλαίσιο της αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας. Όπως είπε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης αναφερόμενος στους στόχους της χρονιάς που ξεκίνησε, ««πατάμε γκάζι» στην αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου», που περιλαμβάνει την «παράκλιση των μικρών περιφερειακών αεροδρομίων, στο πρότυπο των μεγαλύτερων που παραχωρήθηκαν και είναι παράδειγμα επιτυχίας». Σύμφωνα με πληροφορίες, το οικονομικό επιτελείο έχει στόχο να προκηρυχθεί ο σχετικός διαγωνισμός το πρώτο εξάμηνο, με μικρή επιφύλαξη λόγω του μεταβατικού σταδίου στο οποίο βρίσκεται το Υπεργαείο. Υπενθυμίζεται ότι στο τέλος Δεκεμβρίου υπεγράφη η σύμβαση για τη συγχώνευση

με απορρόφηση του ΤΑΙΠΕΔ από το Υπεργαείο, ενώ ο κ. Χατζηδάκης υπέγραψε και την απόφαση για την απορρόφηση του Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας από το Υπεργαείο. Τα μικρότερα αεροδρόμια που αφορά η επικείμενη παράκλιση είναι τα εξής: Χίου, Αλεξανδρούπολης, Αράχθου, Καραπάθου, Λήμνου, Ιωαννίνων, Μήλου, Νάξου, Πάρου, Ικαρίας, Κυθέρων, Λέρου, Σπείας, Ν. Αγχιάλου, Καλίννου, Σκύρου, Σύρου, Αποταλάδας, Καστελλοριζίου, Καστοριάς, Κάσου και Κοζάνης. Όπως έγινε και με τα πρώτα 14, μεγαλύτερα περιφερειακά αεροδρόμια, που δόθηκαν στη Fraport, τα μικρότερα αεροδρόμια θα δοθούν επίσης πακέτο στην εταιρεία που θα επικρατήσει στον διαγωνισμό. Ο στόχος είναι να γίνουν οι απαραίτητες επενδύσεις ώστε να αναβαθμιστούν και να ενισχυθεί η δυναμικότητά τους, ενισχύοντας έτσι και τον τουρισμό στους συγκεκριμένους προορισμούς. Ήδη, πολλά από αυτά τα αεροδρόμια θεωρείται ότι έχουν κορεστεί, ενώ η

Ο διαγωνισμός αναμένεται να προκηρυχθεί το πρώτο εξάμηνο. Τα αεροδρόμια θα δοθούν πακέτο στην εταιρεία που θα επικρατήσει.

ζήτηση βαίνει αυξανόμενη. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, πρόκειται για ένα μεγάλο έργο και η διαδικασία θα πάρει χρόνο έως ότου ολοκληρωθεί.

Για φέτος προβλέπονται έσοδα 1,881 δις. ευρώ από αποκρατικοποιήσεις, εκ των οποίων το 1,35 δις. ευρώ από την παραχώρηση της Εγνατίας Οδού.

Τα σχέδια για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου για φέτος περιλαμβάνουν, επίσης, σύμφωνα με τον κ. Χατζηδάκη, την αξιοποίηση των ακινήτων της ΕΤΑΔ, καθώς και τον εκσυγχρονισμό του Μητρώου Ακινήτων Περιουσίας.

Η ΕΤΑΔ θα προχωρήσει με βάση την τροπολογία που ψηφίσθηκε πριν από τα Χριστούγεννα, σύμφωνα με την οποία της δίνεται η δυνατότητα να έχει συμμετοχή σε τρίτες εταιρείες εισφέροντας ακίνητα. Θα επιλεγούν σε πρώτη φάση 1.000 ακίνητα που θα είναι ώριμα σε ό,τι αφορά τους τίτλους τους, προκειμένου να μεταβιβαστούν σε έως 9 εταιρείες holding, το μετοχικό κεφάλαιο

των οποίων θα ελέγχει η ΕΤΑΔ. Στη συνέχεια θα πουληθούν οι μετοχές αυτών των εταιρειών.

Σε ό,τι αφορά τη χαρτογράφηση των ακινήτων του Δημοσίου, η εταιρεία McKinsey ανέλαβε ύστερα από διαγωνισμό το έργο της καταγραφής των 36.000 ακινήτων της.

Αναφερόμενος στους άλλους στόχους του 2025 ο κ. Χατζηδάκης μίλησε για περαιτέρω περιορισμό της φοροδιαφυγής, αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ και νέο νόμο για την κεφαλαιαγορά, για να δώσουμε περισσότερη ώθηση στο ελληνικό χρηματιστήριο.

Σχετικά με την κοινωνική πολιτική εξάλλου θυμισε ότι «μέσα στο 2025 ο κατώτατος μισθός θα ανέβει κι άλλο. Ανεβαίνουν παραπέρα οι συντάξεις. Ενώ και στην Υγεία θα έχουμε σημαντική αύξηση των διαθέσιμων πόρων: 75% αύξηση σε σχέση με το 2019. Και κάρη στο Ταμείο Ανάκαμψης θα ανακινιστούν δεκάδες νοσοκομεία και κέντρα υγείας σε όλη την Ελλάδα».

Επενδύσεις 100 δις. στην τεχνητή νοημοσύνη το 2024

«Βροχή» επενδύσεων σε εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης κατέγραψε ο απολογισμός του 2024 για την πορεία του κλάδου της τεχνολογίας παγκοσμίως. Συνολικά ο κλάδος της τεχνολογίας συγκέντρωσε κεφάλαια ύψους 314 δις. δολ. το 2024, ποσό που κινήθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με την περυσινή χρονιά, όταν οι χρηματοδοτήσεις ανήλθαν στα 304 δις. δολ. (+3%). Σύμφωνα με τε-

Σχεδόν το ένα τρίτο των επενδύσεων στον κλάδο τεχνολογίας παγκοσμίως κατευθύνθηκε στην AI.

λικά στοιχεία που συγκέντρωσε η πλατφόρμα δεδομένων Crunchbase, οι επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας κατά την περυσινή χρονιά ξεπέρασαν τα επίπεδα πριν από την πανδημία (2019), αλλά σημείωσαν κάμψη σε σύγκριση με προηγούμενα έτη, όπως το 2018 και το 2020, όταν αυτές ανήλθαν στα 346 δις. και στα 350 δις. δολ. αντίστοιχα. Όπως καταδεικνύουν τα στοιχεία, περίπου το ένα τρίτο των κεφαλαίων που αντλήθηκαν κατά την περυσινή χρονιά κατευθύνθηκε σε εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης, συγκεντρώνοντας συνολικά 100 δις. δολ., ποσό αυξημένο κα-

τά 80% σε σύγκριση με το 2023. Τότε οι χρηματοδοτήσεις στον προσφιλή για τους επενδυτές κλάδο της AI είχαν διαμορφωθεί στα 55,6 δις. δολ. Σε αντίθεση με άλλους κλάδους που γνώρισαν λαμπρές ημέρες την περίοδο 2021-2022, αλλά μετέπειτα προσγειώθηκαν... απότομα, οι χρηματοδοτήσεις σε εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης σημείωσαν τη μεγαλύτερη άνοδο των τελευταίων δέκα ετών. Ανάμεσα στις εταιρείες που ξεχώρισαν και τη φετινή χρονιά είναι οι OpenAI, Databricks, xAI, Anthropic κ.λπ., των οποίων οι τεχνολογίες έχουν φέρει επαναστατικές αλλαγές σε διάφορους τομείς. Το συνολικό ποσό των 314 δις. δολ. οφείλεται κυρίως στην ένεση χρηματοδότησης που καταγράφηκε κατά το τέταρτο τρίμηνο, όταν οι επενδύσεις ανήλθαν στα 93 δις. δολ. σημειώνοντας άνοδο 36% από 69 δις. δολ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2023. Πάντως, όπως έχουν καταγράψει και οι τελευταίες εκθέσεις, οι χρηματοδοτήσεις στην Ελλάδα ακολούθησαν την τάση που σημειώνεται και παγκοσμίως. Οι νεοφυείς επιχειρήσεις και οι εταιρείες τεχνολογίας συγκεντρώνουν πέρυσι κεφάλαια άνω του μισού δις. (554 εκατ. ευρώ), με τον μεγαλύτερο όγκο των κεφαλαίων να διοχετεύεται σε εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης, βιοτεχνολογίας και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τεχνολογιών υγείας. Ανάμεσα στις εταιρείες που έκλεισαν τα μεγαλύτερα deals είναι η ελληνικών συμφερόντων εταιρεία τεχνητής νοημοσύνης Axielera AI, η οποία συγχέτρωσε 61 εκατ. ευρώ, ενώ την ψήφο εμπιστοσύνης του κινεζικού γίγαντα του ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba απέσπασε και η ελληνικού DNA Connectly.ai σε έναν γύρο χρηματοδότησης που έφθασε στα 18 εκατ.

Αδειάζουν λογαριασμούς από το τηλέφωνο

Απατεώνες αποκτούν πρόσβαση στους κωδικούς πολιτών με το κόλπο της «εικονικής» κλήσης από τράπεζα

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Ποδαρικό τη νέα χρονιά με λεία 90.000 ευρώ έκαναν επιτήδριοι ξαφρίζοντας στην κυριολεξία όλα τα χρήματα που είχε σε τραπεζικούς λογαριασμούς επιχειρηματίας του Βόλου. Η εξαπάτηση έγινε τηλεφωνικά, όταν στην άλλη άκρη της γραμμής μια γυναίκα που συστήθηκε υπάλληλος τράπεζας ενημέρωσε τον επιχειρηματία ότι παραβίαστηκε ο λογαριασμός του, ζητώντας του να ακολουθήσει τη διαδικασία αλλαγής κωδικών με την εισαγωγή νέων για να διατηρήσει την ασφάλεια του λογαριασμού. Στην οθόνη του τηλεφώνου εμφανιζόταν ο τηλεφωνικός αριθμός της τράπεζας με την οποία συνεργάζονταν ο επιχειρηματίας, γεγονός που έπεισε το θύμα ότι η κλήση ήταν αυθεντική και ότι έπρεπε να ακολουθήσει τα βήματα που υποδείκνυε η υπάλληλος προκειμένου να προστατεύσει τον λογαριασμό του. Ακολουθώντας τις οδηγίες της καθόλα εξυπηρετικής υπαλλήλου, ο επιχειρηματίας έδωσε πλήρη πρόσβαση στους λογαριασμούς του, αποκλύπτοντας

Στην αλλαγή ταυτότητας του αριθμού κλήσης βασίζεται η νέα απάτη, ώστε το θύμα να πειστεί για την προέλευση της κλήσης, ότι δηλαδή προέρχεται από την τράπεζα. Ορισμένες χώρες, όπως η Ιρλανδία και η Γερμανία, έχουν επιβάλει στις εταιρείες τηλεπικοινωνιών να υιοθετήσουν μέτρα ώστε να αποτρέπεται η υποκλοπή τηλεφωνικών αριθμών.

από την τράπεζα. Ορισμένες μάλιστα χώρες, όπως η Ιρλανδία, η Γερμανία, η Μάλτα και η Σουηδία προχώρησαν στη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας επιβάλλοντας στις εταιρείες τηλεπικοινωνιών να υιοθετήσουν τεχνικές λύσεις που να αποτρέπουν την υποκλοπή τηλεφωνικών αριθμών. Η ανησυχία έχει να κάνει και με το γεγονός ότι αρκετά από αυτά τα περιστατικά στοχεύουν επιχειρήσεις που κατά κανόνα έχουν μεγάλη ρευστότητα στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Η εμφάνιση και στη χώρα μας των πρώτων περιστατικών spoofing κινητοποίησε την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, η οποία με ανακοίνωσή της «συνιστά στο συναλλακτικό κοινό να είναι πολύ προσεκτικό όταν δέχεται τέτοιου είδους τηλεφωνήματα». Όπως εξηγεί στην ανακοίνωσή της η ΕΕΤ, στις περιπτώσεις

αυτές οι απατεώνες εκμεταλλεύονται τεχνολογικές δυνατότητες και χωρίς να έχουν παραβιαστεί τα συστήματα της τράπεζας καλούν, υποδυόμενοι τραπεζικά στελέχη, προσπαθώντας να υποκλέψουν ευαίσθητα τραπεζικά στοιχεία (username και password, αριθμούς καρτών, PIN, OTPs, κ.λπ). Κατά κανόνα επικαλούνται την ανάγκη χρήσης αυτών των στοιχείων για να προστατευθεί δήθεν ο πελάτης από κακόβουλες ενέργειες. Τα τηλεφωνήματα αυτά, για να γίνουν ακόμη πιο πιστευτά, πραγματοποιούνται συνήθως αμέσως μετά από μια αποτυχημένη τηλεφωνική προσπάθεια εξαπάτησης του ίδιου πελάτη. Στο δεύτερο τηλεφώνημα οι απατεώνες ισχυρίζονται ότι καλούν από την τράπεζα, που εντόπισε την προηγούμενη προσπάθεια εξαπάτησης,

για να προστατεύσουν τον πελάτη. Η Ένωση εφιστά την προσοχή στο συναλλακτικό κοινό στα εξής:

- Να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί με τηλεφωνήματα που φαίνεται να προέρχονται από την τράπεζά τους, αλλά ο συνομιλητής ζητεί ευαίσθητα τραπεζικά στοιχεία.
- Σε μια κακόβουλη κλήση, ο καλώς δεν αφήνει χρόνο στο θύμα να σκεφτεί, επικαλούμενος ότι «δεν υπάρχει χρόνος». Επικαλούμενος τον ίδιο λόγο, προσπαθεί επίσης να αποτρέψει την επικοινωνία με την τράπεζα.
- Να έχουν πάντα στον νου τους ότι κατά τη διάρκεια μιας γνήσιας επικοινωνίας από την τράπεζα, ακόμη κι αν δεν την αναμένουν ή όντως αφορά επαλήθευση συναλλαγών, δεν θα τους ζητηθεί ποτέ να αποκαλύψουν ευαίσθητα τραπεζικά στοιχεία, όπως username και password, αριθμούς καρτών, PIN, OTPs, κ.λπ.
- Προσοχή, εάν κατά τη διάρκεια της κλήσης δέχεστε SMS από την τράπεζα και ο συνομιλητής ισχυρίζεται ότι είναι για να ακυρώσετε την απατηλή συναλλαγή. Στην πραγματικότητα δεν χρειάζεται κανέναν κωδικό μιας χρήσης για να ακυρώσει η τράπεζα τυχόν απατηλή συναλλαγή.
- Συνήθως ζητούν από τον κάτοχο του λογαριασμού να μεταφέρει χρήματα σε άλλον «ασφαλή» λογαριασμό, να κάνει μία «εικονική» - «δοκιμαστική» συναλλαγή ή να μεταβεί σε ATM για να κάνει ανάληψη ή μεταφορά σε λογαριασμό που θα υποδείξουν.
- Καλούν στο σταθερό τηλέφωνο και ζητούν πληροφορίες για τη συσκευή του κινητού σας ή σας προτρέπουν να το απενεργοποιήσετε.
- Αν κάποιος δεχθεί μία παρόμοια κλήση ή κατά τη διάρκεια μιας κλήσης νιώσει ότι προσπαθούν να τον εξαπατήσουν, θα πρέπει να τερματίσει αμέσως την κλήση και να καλέσει ο ίδιος στον αριθμό εξυπηρέτησης πελατών της τράπεζάς του.
- Να μην πληκτρολογεί ποτέ «κωδικούς» που υποδεικνύονται από τρίτους κατά τη διάρκεια τέτοιων κλήσεων.
- Να διαβάζει πολύ προσεκτικά ολόκληρα τα μηνύματα που στέλνει η τράπεζα με SMS OTP ή Viber OTP και να μην περιορίζεται στην αναζήτηση και άμεση πληκτρολόγηση του εξαψήφιου κωδικού μιας χρήσης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on

Apple Podcasts

Listen on

Spotify

ΜΕ ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

TANIA ΤΣΑΝΑΚΛΙΔΟΥ

Σάββατο **18** ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΩΡΑ 20:30

Μεγάλος Χορηγός:

VNK capital

Χορηγοί Επικοινωνίας:

LOVE 100.7 FM

AVANT GARDE

PIK

ANSA

ΕΡΤ2

Πληροφορίες / Εισιτήρια
www.rialto.com.cy
ή στο 77 77 77 45
(δευ-παρ 10:00-15:00)

f

x

@

o

Ξένες επενδύσεις 1,9 δισ. ευρώ στα ακίνητα

Είναι αυξημένες κατά 17% σε σύγκριση με το εννεάμηνο του 2023 και αποτελούν το 62% των συνολικών ΑΞΕ για το 2024

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Συνεχίζεται και φέτος η ανοδική πορεία των εισροών κεφαλαίων από το εξωτερικό για την απόκτηση ακινήτων, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), το φετινό εννεάμηνο έχουν τοποθετηθεί συνολικά 1,9 δισ. ευρώ, ποσό που είναι αυξημένο κατά 17% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Με δεδομένο ότι στο σύνολο του 2023 οι εισροές είχαν διαμορφωθεί σε 2 δισ. ευρώ, είναι προφανές ότι το 2024 θα σηματοδοτήσει ένα νέο ιστορικό υψηλό στις ξένες επενδύσεις στην αγορά ακινήτων.

Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται πλέον και στην πορεία των άμεσων ξένων επενδύσεων, όπου τα ακίνητα έχουν φτάσει να αποτελούν το 62% του συνόλου. Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, το σύνολο των ξένων επενδύσεων το φετινό εννεάμηνο διαμορφώθηκε σε 3,1 δισ. ευρώ, υποχωρώντας κατά 15% σε ετήσια βάση, συνεχίζοντας έτσι την πτωτική πορεία των τελευταίων ετών. Είναι χαρακτηριστικό ότι το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, οι ξένες επενδύσεις είχαν διαμορφωθεί σε 3,66 δισ. ευρώ, ενώ το 2022 το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 6,43 δισ. ευρώ! Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την άνοδο των επενδύσεων σε ακίνητα, έχει καταστήσει την εξάρτηση από την αγορά ακινήτων πολύ υψηλότερη του φυσιολογικού, καθώς π.χ. τα προηγούμενα χρόνια δεν ξεπερνούσε το 20%-25% επί του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Ωστόσο, μεγάλο ρόλο στην εξέλιξη αυτή έχει –και πάλι– διαδραματίσει το πρόγραμμα της «χρυσής βίζας» και οι συγκεκριμένες οι αλλαγές που ψηφίστηκαν τον φετινό Απρίλιο και προκάλεσαν νέο κύμα αγορών από πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε., που θέλησαν να κατοχυρώσουν το δικαίωμα λήψης της άδειας διαμονής πριν από την ιοχ των νέων υψηλότερων ορίων από την 1η Σεπτεμβρίου και μετά. Συγκεκριμένα,

από τη συγκεκριμένη ημερομηνία, το ελάχιστο όριο επένδυσης σε Αττική, Θεσσαλονίκη και σε όλα τα μεγάλα νησιά της χώρας (με μόνιμο πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων) αυξήθηκε σε 800.000 ευρώ, ενώ στην υπόλοιπη χώρα ισχύει επίσης υψηλότερο όριο στις 400.000 ευρώ (από 250.000 ευρώ). Στο πλαίσιο αυτό, όσοι επενδυτές είχαν εξασφαλίσει ιδιωτικό συμφωνητικό ή προσυμφωνο αγοράς ακινήτου έως τις 31 Αυγούστου μπορούσαν να αιτηθούν άδεια διαμονής με τα χαμηλότερα όρια που ίσχυαν (π.χ. 250.000 ευρώ για τον Πειραιά ή 500.000 ευρώ για το κέντρο, τα βόρεια και τα νότια προάστια της Αττικής).

Είναι χαρακτηριστικό ότι τον φετινό Οκτώβριο υποβλήθηκαν 900 αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής, 35% περισσότερες από τον αντίστοιχο μήνα του 2023, όταν είχαν υποβληθεί 667 αιτήματα. Πρόκειται για τη δεύτερη καλύτερη μηνιαία επίδοση διαχρονικά μετά τον Δεκέμβριο του 2022, όταν είχαν υποβληθεί συνολικά 1.217 αιτήσεις, εν όψει των τότε επικείμενων αλλαγών (από τις 250.000 στις 500.000 ευρώ για το κέντρο της Αθήνας, τα βό-

Με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, το σύνολο των ξένων επενδύσεων το φετινό εννεάμηνο διαμορφώθηκε σε 3,1 δισ. ευρώ, υποχωρώντας κατά 15% σε ετήσια βάση.

ρεια και τα νότια προάστια). Συνολικά το φετινό 10μηνο (Ιαν. - Οκτ.) έχουν υποβληθεί 7.052 αιτήσεις, 2,3% περισσότερες από το περυσινό 10μηνο, μέγεθος που μεταφράζεται σε ελάχιστο ύψος επενδύσεων 1,76 δισ. ευρώ.

Ασφαλώς, μεγάλος θα πρέπει να είναι ο προβληματισμός για τη συνολική πορεία των ξένων επενδύσεων στην ελ-

Μεγάλο ρόλο στην αύξηση των εισροών ξένων κεφαλαίων στην αγορά ακινήτων έχουν διαδραματίσει η «χρυσή βίζα» και οι αλλαγές που ψηφίστηκαν τον Απρίλιο και προκάλεσαν νέο κύμα αγορών από πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

ληνική οικονομία, καθώς από το 2025 και μετά αναμένεται σημαντική μείωση των αγορών ακινήτων από ξένους, ακριβώς λόγω των αλλαγών που επιβλήθηκαν τόσο στη «χρυσή βίζα», όσο και στις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Όπως τονίζουν στελέχη της αγοράς ακινήτων, οι περιορισμοί αυτοί θα μετριάσουν την επενδυτική ζήτηση από το εξωτερικό

και θα απαιτηθεί κάποιο διάστημα προσαρμογής στα νέα δεδομένα, καθώς προβλέπεται να αλλάξει και το μείγμα των ξένων επενδυτών, που θα εκφράσουν ενδιαφέρον για την τοποθέτηση κεφαλαίων στην ελληνική αγορά. Συγκεκριμένα, αντί για μικρομεσαίους επενδυτές που ενδιαφέρονται για ένα διαμέρισμα, προβλέπεται να αρχίσουν,

σταδιακά, να εισέρουν επενδυτές για συμμετοχή σε έργα ανάπτυξης ακινήτων, οικιστικών, τουριστικών, logistics και άλλων κατηγοριών ακινήτων, παράλληλα φυσικά με όσους αναζητούν ένα ακίνητο για ίδια χρήση, με τις εξοχικές κατοικίες να βρίσκονται σε πρώτο πλάνο. Τέτοιες επενδύσεις έχουν ασφαλώς πολύ μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία για την οί-

κονομία σε σχέση με την αγορά ενός έτοιμου ακινήτου, ωστόσο, θα χρειαστεί αρκετός χρόνος, προκειμένου να ωριμάσουν τέτοια έργα. Στο μεσοδιάστημα, είναι προφανές ότι θα υπάρξει καθίζηση του συνόλου των ξένων επενδύσεων στην ελληνική οικονομία, αν δεν αντιστραφεί η μέχρι σήμερα αρνητική πορεία, ειδικά την τελευταία διετία.

Ξεκινούν τρία προγράμματα αναβάθμισης σπιτιών

Ποιοι, πόσο και για ποιες εργασίες μπορούν να επιδοτηθούν – Συνολικά αναμένεται να «πέσουν» στην αγορά κεφάλαια 1,5 δισ.

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Τρεις «δέσμες» δράσεων, μέσω αντίστοιχων προγραμμάτων επιδότησης εργασιών ενεργειακής και λειτουργικής αναβάθμισης ή και ανακαίνισης κατοικιών, που εκτιμάται ότι θα προσεγγίσουν το 1 δισ. ευρώ, ξεκινούν να «τρέχουν» αυτές τις ημέρες. Στόχος είναι να επιτευχθούν αναβαθμίσεις για περίπου 50.000-60.000 κατοικίες πανελλαδικά, αξιοποιώντας κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, αλλά και το Ταμείο Ανάκαμψης. Μαζί με τα κεφάλαια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και των τραπεζών υπολογίζεται ότι θα «πέσουν» στην αγορά πάνω από 1,5 δισ. ευρώ.

Το νέο «Εξοικονομώ»

Στις 8 Ιανουαρίου (και μέχρι τις 20 Μαρτίου) ανοίγει η ψηφιακή πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για τους ενδιαφερομένους του επόμενου κύκλου του «Εξοικονομώ», ύψους 434 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξεχωριστά κίνητρα για τη στήριξη οικογενειακών μελών ΑμεΑ, πληγέντες Θεσσαλίας, σεισμόπληκτους Αρκαλοχωριού, οικογένειες με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα και ευάλωτα νοικοκυριά, τόσο με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων όσο και ειδικού προϋπολογισμού.

Σε αντίθεση με προηγούμενα, δύο είναι οι εισοδηματικές κατηγορίες του προγράμματος: έως 5.000 ευρώ για ατομικό εισόδημα και για οικογενειακό έως 10.000 ευρώ και η δεύτερη για εισόδημα άνω των 5.000 ευρώ και για οικογενειακό άνω των 10.000 ευρώ. Αναλόγως της κατηγορίας που εμπίπτει ο

Στόχος είναι να αναβαθμιστούν 50.000-60.000 κατοικίες πανελλαδικά, αξιοποιώντας κοινοτικούς και εθνικούς πόρους.

δικαιούχος, το ποσοστό της οικονομικής ενίσχυσης ξεκινάει από 50%, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις καλύπτεται ακόμη και το 100% του κόστους επένδυσης. Διευκρινίζεται πως το πρόγραμμα αφορά κτίρια που χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία (μονοκατοικίες και μεμονωμένα διαμερίσματα) και των οποίων οι ιδιοκτήτες πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια. Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης με ΦΠΑ ανά αίτηση ωφελουμένου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 35.000 ευρώ.

«Αναβαθμίζω το σπίτι μου»

Εντός του μηνός θα ξεκινήσει και το πρόγραμμα του υπουργείου Οικογένειας, «Αναβαθμίζω το σπίτι μου», ύψους 400 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 300 εκατ. ευρώ προέρχονται από το Ταμείο Ανάκαμψης και τα υπόλοιπα 100 εκατ. ευρώ από επιδοτούμενα τραπεζικά κεφάλαια. Πρόκειται για ένα δάνειο για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και αφορά όλες τις κατοικίες, κύριες ή δευτερεύουσες. Χρηματοδοτούνται η θερμομόνωση, η πράσινη στέγη, η αντικατάσταση κουφωμάτων, ηλιακός θερμοσίφωνας, τα συστήματα θέρμανσης-ψύξης, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών, μι-

Στις 8 Ιανουαρίου (και μέχρι τις 20 Μαρτίου) ανοίγει η ψηφιακή πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για τους ενδιαφερομένους του επόμενου κύκλου του «Εξοικονομώ», ύψους 434 εκατ. ευρώ.

κρών ανεμογεννητριών και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως και οι εργασίες. Το μέγιστο ποσό ανά ενδιαφερόμενο θα είναι από 5.000 (ελάχιστο ποσό) έως 25.000 ευρώ, δεν υπάρχουν ηλικιακά ή εισοδηματικά κριτήρια και η διάρκεια του άτοκου δανείου είναι από 3 έως 7 έτη. Το δάνειο συγχρηματοδοτείται κατά 75% από πόρους του δανειακού σκέλους του Ταμείου Α-

νάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA) και κατά 25% από ίδιους πόρους πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί νομίμως στην Ελλάδα και συμμετέχει στο πρόγραμμα. Στόχος είναι να επωφεληθούν πάνω από 20.000 ενδιαφερόμενοι.

«Ανακαινίζω - Νοικιάζω»

Αυτή την περίοδο «τρέχει» και η βελτιωμένη εκδοχή του προγράμματος ε-

πιδότησης ανακαινίσεων «Ανακαινίζω - Νοικιάζω». Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ύψους 50 εκατ. ευρώ, που απευθύνεται σε όσους έχουν ένα κενό ακίνητο, επιφανείας έως 100 τ.μ. και επιθυμούν να το εκμεταλλευτούν, αλλά δεν μπορούν λόγω της ανάγκης εργασιών επισκευής.

Το πρόγραμμα δεν είχε τύχει ιδιαίτερης ανταπόκρισης μέχρι σήμερα, με

αποτελεσμα να κριθεί αναγκαία η βελτίωση των όρων του, με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση. Συγκεκριμένα, η επιδότηση που δικαιούνται οι ενδιαφερόμενοι φτάνει πλέον το 60% (από 40% που ήταν μέχρι πρότινος).

Έτσι, αυξήθηκε το όριο των δαπανών που μπορούν να πραγματοποιήσουν οι ιδιοκτήτες προκειμένου να πάρουν την επιδότηση από 10.000 ευρώ σε 13.330 ευρώ, με το ποσό της επιδότησης να φτάνει πλέον τις 8.000 ευρώ, από 4.000 ευρώ που ήταν μέχρι πρότινος. Οι προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα είναι το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα να είναι έως 40.000 ευρώ και η ακίνητη περιουσία του ιδιοκτήτη της κενής κατοικίας να είναι έως 300.000 ευρώ.

Επίσης, θα πρέπει το ακίνητο να μην έχει δηλωθεί ως πρώτη κατοικία, να μην έχει δηλωθεί ως μισθωμένο και να δηλώνεται ως κενό στο έντυπο Ε2 που συνοδεύει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των τριών τελευταίων ετών.

Προϋπόθεση ασφαλώς είναι μετά τις εργασίες να συναφθεί μισθωτήριο συμβόλαιο ελάχιστης διάρκειας τριών ετών, που πλέον με βάση και τον πρόσφατο νόμο του υπουργείου Οικονομικών εξασφαλίζει τριετή φοροαπαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος από ενοίκια, αρκεί το ακίνητο να είχε παραμείνει κλειστό τα τρία τελευταία χρόνια. Βάσει του προγράμματος, η ανακαίνιση πρέπει να ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών, ώστε τα ακίνητα να είναι έτοιμα προς ενοικίαση. Σε περίπτωση που η ενοικίαση δεν πραγματοποιηθεί, προβλέπονται κυρώσεις, όπως η επιστροφή της επιδότησης που χορηγήθηκε για την ανακαίνιση.

WE DELIVER WHAT WE PROMISE

Ζήσε στην Καρδιά της Λευκωσίας

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

ORTHODOXOU AVIATION

Γενικός Αντιπρόσωπος Πωλήσεων της Anima Wings στην Κύπρο

Από τον Μάιο του 2024, η Orthodoxou Aviation Ltd διορίστηκε Γενικός Αντιπρόσωπος Πωλήσεων (GSA) της αεροπορικής εταιρείας Anima Wings στην Κύπρο, η οποία θα ξεκινήσει να εκτελεί απευθείας πτήσεις μεταξύ Λάρνακας και Βουκουρεστίου, από τον Μάρτιο του 2025, με 3 εβδομαδιαίες πτήσεις να πραγματοποιούνται κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή. Ως εκ τούτου, η Orthodoxou Aviation Ltd, η οποία ειδικεύεται στη διαχείριση αεροπορικών εταιρειών και τουριστικών υπηρεσιών, αναλαμβάνει άμεσα όλες τις δραστηριότητες μάρκετινγκ και πωλήσεων της αεροπορικής εταιρείας στην κυπριακή αγορά.

Ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Anima Wings, κ. Marius Pandel, δήλωσε σχετικά με τη συνεργασία: «Είμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι για το νέο δρομολόγιο στη Λάρνακα, έναν προορισμό που έχει μεγάλη ζήτηση από τη ρουμανική αγορά, και η ιστορική συνεργασία του ομίλου μας με την εταιρεία Orthodoxou μας δίνει απόλυτη εμπιστοσύνη ότι θα έχουμε μια επιτυχημένη λειτουργία. Η Anima Wings είναι βασισμένη στην ποιότητα, μια εταιρεία που εκτιμάται για τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο αισθάνονται οι επιβάτες ακόμη και πριν επιβιβαστούν στο αεροσκάφος. Με το νέο αεροσκάφος που θα λειτουργήσουμε για πρώτη φορά για τη ρουμανική αγορά - Airbus A220-300, θα είμαστε μια εταιρεία που προσφέρει πτήσεις και ταξιδιωτικές εμπειρίες, τοποθετημένες σωστά στο εύρος τιμών έναντι της ποιότητας που προσφέρεται, με διάφορα δρομολόγια προς επαγγελματικούς προορισμούς και προορισμούς αναψυχής».

Από την πλευρά του, ο διευθύνων σύμβουλος της Orthodoxou Aviation Ltd, κ. Αντώνης Ορθόδοξου, δήλωσε για τη συνεργασία αυτή: «Είμαι πολύ περήφανος που η Orthodoxou Aviation Ltd διορίζεται ως Γενικός Αντιπρόσωπος Πωλήσεων στην Κύπρο για την Animawings, μια νεοσύστατη αεροπορική εταιρεία με νέα φιλοσοφία. Το Βουκουρεστί, που είναι η βάση της αεροπορικής εταιρείας, θα λειτουργήσει ως σημείο σύνδεσης για ακόμη περισσότερους ευρωπαϊκούς ή μη ευρωπαϊκούς προορισμούς για τους Κύπριους ταξιδιώτες».

INGK & ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ανανέωση μνημονίου συνεργασίας

Την ανανέωση μνημονίου συνεργασίας υπέγραψαν το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου και η Σχολή Επιστημών Ζωής και Υγείας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, για ακόμη δύο χρόνια. Το μνημόνιο καλύπτει τη συνεργασία στη διδασκαλία, την επιτήρηση φοιτητών, τη συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές, τη χρήση κοινών υπηρεσιών για τους φοιτητές, καθώς και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Επιπλέον, τα δύο ιδρύματα θα συνεργαστούν και σε ερευνητικό επίπεδο στα πλαίσια κοινών πεδίων δραστηριοποίησης.

Τη συμφωνία υπέγραψαν, την Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου 2024, εκ μέρους του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου, ο γενικός εκτελεστικός διευθυντής και ιατρικός διευθυντής, καθηγητής Λεωνίδας Φυλακτού, και εκ μέρους του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, ο πρύτανης, καθηγητής Φίλιππος Πουγιούτας.

Στη συνάντηση παρευρέθησαν ο κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών Ζωής και Υγείας καθηγητής Κυριάκος Φελέκκας και η κοσμήτορας του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου, καθηγήτρια Κυρούλα Χριστοδούλου.

Ο καθηγητής Φυλακτού ευχαρίστησε τον πρύτανη για τη μέχρι τώρα συνεργασία και δήλωσε ότι: «Ενώνοντας τις δυνάμεις μας μπορούμε να προσφέρουμε ακόμη περισσότερα, μέσα από τις κοινού ενδιαφέροντος δραστηριότητές μας τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο, ιδιαίτερα μέσα από τη συνεργασία και ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων και δημοσιεύσεων. Η συνύπαρξη με αξιολογικά πανεπιστήμια της χώρας, όπως το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, μόνο όφελι μπορεί να επιφέρει, στα ίδια τα ιδρύματα, στους φοιτητές και στη χώρα μας».

Από την πλευρά του ο καθηγητής Πουγιούτας, ανέφερε: «Η συνεργασία με το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής είναι ιδιαίτερα σημαντική και εντάσσεται στη στρατηγική του Πανεπιστημίου Λευκωσίας για συνεργασία με διεθνώς αναγνωρισμένα ιδρύματα ανώτερης

εκπαίδευσης και ερευνητικά κέντρα, με σκοπό τη συνεχή ποιοτική αναβάθμιση των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων. Τέτοιες συνεργασίες προσφέρουν σημαντικά οφέλη στις ακαδημαϊκές κοινότητες και των δύο ιδρυμάτων, καθώς και στην κοινωνία μας γενικότερα».

MINERVA INSURANCE

Στηρίζει την εκστρατεία #ΜαζίΜπορούμεΝαΠάμεΜακριά

Η Minerva Insurance στηρίζει δυναμικά την εκστρατεία «Μαζί Μπορούμε Να Πάμε Μακριά» για τέταρτη συνεχή χρονιά. Μετά την επιτυχία των προηγούμενων ετών, η εταιρεία ενισχύει τη στήριξη της στην πρωτοβουλία που στοχεύει στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων και την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, ειδικά για τους μοτοσυκλετιστές.

Η εκστρατεία, η οποία αποτελεί πρωτοβουλία εθελοντισμού από την οργανωμένη λέσχη μοτοσυκλετιστών Star Club Cyprus Chapter 1999, πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Τμήμα Τροχαίας της Αστυνομίας Κύπρου, τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητρόπολης Ταμασσού και Ορεινής και υποστηρίζεται από το υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Συνεχίζοντας, η εκστρατεία φέτος επεκτείνεται σε σχολεία και νέες κοινότητες. Στόχος είναι η ενημέρωση και εκπαίδευση μεγαλύτερου αριθμού νέων, για τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν κατά την οδήγηση και την ορθή χρήση της μοτοσυκλέτας και του οδικού δικτύου. Μέσα από διαλέξεις, διαδραστικά εργαστήρια και βιωματικές δραστηριότητες, καλλιεργείται η οδική συνείδηση και ενθαρρύνεται η δημιουργία μιας πιο ασφαλούς οδικής

κουλτούρας. Τα πρώτα αποτελέσματα από τις κοινότητες και τα σχολεία που έχουν ήδη συμμετάσχει είναι ενθαρρυντικά: οι νέοι εμφανίζονται ενθουσιασμένοι και δείχνουν έντονο ενδιαφέρον να υιοθετήσουν ασφαλέστερες πρακτικές στην οδήγηση, αλλά και να γίνουν πολλαπλασιαστές αυτής της κουλτούρας στο κοινωνικό τους περιβάλλον. Στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης, η Minerva Insurance στηρίζει με Αποκλειστική Χορηγία την υλοποίηση της εκστρατείας και φέτος. Η συνεισφορά σε αυτή την πρωτοβουλία εκφράζει τη δέσμευσή της να προωθήσει την οδική ασφάλεια και να συμβάλει ενεργά στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων, ιδιαίτερα σε σχέση με τους μοτοσυκλετιστές και τη νεολαία.

STARBUCKS

Η Νέα Εποχή στην Κύπρο

Είναι πάλι εδώ και θα το αγαπήσεις ακόμη περισσότερο: το ανανεωμένο Starbucks στο Centennial σε περιμένει για να σου προσφέρει νέες μοναδικές εμπειρίες στην καρδιά της πρωτεύουσας. Το πρώτο και πιο εμβληματικό Starbucks στην Κύπρο, επέστρεψε ανανεωμένο και σε περιμένει για να το ανακαλύψεις από την αρχή: μετά από μία μικρή παύση με στόχο την πλήρη ανακαίνισή του, το κατάστημα είναι έτοιμο να σου προσφέρει και πάλι τη μαγεία και την εμπειρία του μοναδικού καφέ και των εξάισων ροφημάτων που όλοι γνωρίζουμε και αγαπάμε. Το κατάστημα, που άνοιξε για πρώτη φορά το 2003 και από τότε αποτελεί σταθερό σημείο συνάντησης και αφετηρία για το brand στην Κύπρο, επανέρχεται δυναμικά. Με μία φρέσκια αίσθηση μοντέρνας κομψότητας, διατηρεί τον κλασικό και αυθεντικό χαρακτήρα των Starbucks, προσφέροντας στους επισκέπτες τη ζεστή και φιλόξενη ατμόσφαιρα που αναζητούν για κάθε στιγμή της ημέρας.

Σε έναν χώρο ιδανικά ευρύχωρο με ανανεωμένο σχεδιασμό που χαρακτηρίζεται από την αρμονική χρήση φυσικών υλικών σε ένα λιτό και μοντέρνο ύφος. Η ζεστασιά του ξύλου σε συνδυασμό με σύγχρονα υλικά διαμορφώνουν την αισθητική του και ενισχύουν τη μοναδικότητά του, ενώ κάθε λεπτομέρεια εξυπηρετεί την άνεση και τη λειτουργικότητα. Το πράσινο χρώμα που κυριαρχεί στον εσωτερικό χώρο δένει αρμονικά με το ιδιαίτερο artwork που κο-

σμεί συγκεκριμένες τοιχοποιίες. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί και η ιδιαίτερη διαμόρφωση του bar, ενώ οι ενσωματωμένες οθόνες προβολής σε φωτεινά πλαίσια ενισχύουν τη μοντέρνα αισθητική του καταστήματος. Ο εξωτερικός χώρος, περιμετρικά καλυμμένος από ανεμοφράκτες υψηλής αισθητικής, προσφέρει ένα ζεστό και φιλόξενο περιβάλλον. Τα έπιπλα εξωτερικού χώρου, σε μοντέρνα χρώματα και σχέδια που εκφράζουν απόλυτα την ταυτότητα των Starbucks, συνδυάζουν στυλ και άνεση, σε ένα περιβάλλον ιδανικά διαμορφωμένο για κάθε εποχή, με ηλεκτρικές σόμπες να το διατηρούν ζεστό τον χειμώνα και ανεμιστήρες να εξασφαλίζουν το καλοκαίρι την απαραίτητη δροσιά.

Το Starbucks Centennial ανοίγει και πάλι τις πόρτες του για να προσφέρει στους πελάτες του αυτό που αγαπούν περισσότερο, το Starbucks Experience!

ΤΟ

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

ΚΑΙ Η

Lacta

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ

ΠΑΝΟΣ ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ in Love

14 | 02 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΩΡΑ 20:30

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ

7777 7040

Στις 1.493,11 μονάδες με μικρά κέρδη έκλεισε το Χρηματιστήριο

Ο Γ.Δ. σημείωσε άνοδο 0,19%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 116,9 εκατ.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οριακά κέρδη κατέγραψε το Χρηματιστήριο σε μία συνεδρίαση όπου οι διακυμάνσεις και οι κινήσεις ήταν περιορισμένες, με τους επενδυτές να τηρούν επιφυλακτική στάση και προσεκτικό stock picking σε δεικτοβαρείς τίτλους.

Το βέβαιο είναι πως οι αγορές διεθνώς έχουν εισέλθει σε μία περίοδο αβεβαιότητας και αυξημένης μεταβλητότητας αναμένοντας και τις εξαγγελίες Τραμπ καθώς και τις αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών για τα επιτόκια αυτόν τον μήνα. Συνεπώς, το ισχυρό ξεκίνημα της χρονιάς που σημείωσαν οι διεθνείς αγορές καθώς και το Χ.Α. τις προηγούμενες ημέρες δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι θα συνεχιστεί. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.493,11 μονάδες με κέρδη 0,19%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 116,9 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,22% στις 3.627,88 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,38% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.421,47 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, α-

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο 0,57% κλείνοντας στις 1.349,87 μονάδες, με τη Eurobank να ενισχύεται κατά 2,06%,

νοδικά ξεχώρισε η Titan με κέρδη 3,49% και ακολούθησε ο ΟΠΑΠ στο +2,18%. Στον αντίποδα, με απώλειες άνω του 1% έκλεισαν οι ΟΤΕ, Lamda Development και Cenergy.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο

0,57% κλείνοντας στις 1.349,87 μονάδες, με τη Eurobank να ενισχύεται κατά 2,06%, την Alpha Bank κατά 0,09%, αμετάβλητη στα 8,02 ευρώ έκλεισε η Εθνική Τράπεζα και απώλειες 0,27% σημείωσε η Τράπεζα Πειραιώς. Με κέρδη 1,57% έκλεισε η Optima Bank.

Όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος Διοίκησης στην Κύκλος Α-ΧΕΠΕΥ, το ξεκίνημα του έτους ήταν επιδοφόρο με τους δείκτες να κινούνται ανοδικά, τρέφοντας προσδοκίες για εκπλήρωση του January effect. Ωστόσο η αναρρίκηση των αποδόσεων των ομολόγων προειδεί για τις ανησυχίες των αγορών τόσο σε σχέση με τους δημοσιονομικούς προβληματισμούς ενόψει της διαδικασίας αναχρηματοδότησης του δημόσιου χρέους στις ΗΠΑ, στη Γαλλία και αλλού, όσο και για το ενδεχόμενο αναζωπύρωσης του πληθωρισμού. Ως αποτέλεσμα, οι μετοχικοί δείκτες υποχώρησαν σε όλες τις αγορές, λίγες ημέρες πριν από την επίσημη ανάληψη της προεδρίας των ΗΠΑ από τον Ντόναλντ Τραμπ. Το ελληνικό χρηματιστήριο συγκλονίστηκε με τις διεθνείς αγορές, με τις

εγχώριες δυνάμεις να είναι ανεπαρκείς για να αντισταθίσουν την εισαγόμενη διόρθωση και τις ρευστοποιήσεις να επικεντρώνονται σε τραπεζικούς και άλλους δεικτοβαρείς τίτλους. Στην παρούσα φάση, τα θετικά στοιχεία που κατά γενική ομολογία καταγράφονται στις μακροοικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας, εκείνες για το 2024 και εκείνες για το 2025 αλλά και τα ευνοϊκά θεμελιώδη για τις εταιρείες, θα παραμεριστούν ενόψει της ανάληψης των καθηκόντων του προέδρου των ΗΠΑ από τον Ντόναλντ Τραμπ, εκτιμά ο αναλυτής.

Πάντως, η κινητικότητα σε τίτλους μεσοίας και μικρής κεφαλαιοποίησης μπορεί να αλλάξει το χρηματιστηριακό σκηνικό αν διαρκέσει, ζητώντας το ενδιαφέρον περισσότερων κεφαλαίων εκχώριας προέλευσης. Επιδοφόρα είναι, κατά τον κ. Τζάνα, και η εισαγωγή δύο νέων εταιρειών στην κύρια αγορά του Χ.Α., του ομίλου Fais και του Alter Ego, πιθανολογώντας την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για αυξημένο αριθμό εισαγωγών νέων εταιρειών στη φετινή χρονιά.

Ανοδικά κινήθηκαν οι περισσότερες αγορές

Ανοδικά κινήθηκαν τα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια χθες, ενώ με ελάχιστη μεταβολή -0,08% ολοκλήρωσε τις χθεσινές συναλλαγές ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600. Οι πιέσεις από την άνοδο των ομολογιακών αποδόσεων συνέχισαν να επηρεάζουν τις μετοχές, ενώ οι απειλές για επιβολή δασμών από τον εκλεγμένο πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ διατηρούν αμείωτη τη νευρικότητα των επενδυτών. Με πτώση 0,28% έκλεισε χθες ο FTSE 100 στο Λονδίνο, ενώ με κέρδη 0,69% ο DAX στη Φρανκφούρτη, με 0,20% ο CAC 40 στο Παρίσι, με 0,93% ο FTSE MIB και με 0,55% ο IBEX στη Μαδρίτη. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 έκλεισε στις 508,31 μονάδες, ενώ κατά τις δύο προηγούμενες συνεδριάσεις είχε υποστεί απώλειες της τάξεως του 1,4%. Οι αποδόσεις των δεκαετούς διάρκειας γερμανικών ομολόγων ενισχύθηκαν στο 2,62%, σηματοδοτώντας τα υψηλότερα επίπεδά τους από πέρυσι τον Ιούλιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αποδόσεις των γερμανικών ομολόγων ανήλθαν για δέκατη κατά σειρά συνεδρίαση, πρώτη φορά μετά την ανοδική τους πορεία επί 11 ημέρες στις αρχές του 2022, η οποία ήταν και η πιο μακρά από τουλάχιστον το 2015, βάσει στατιστικών του LSEG. Ο κλάδος ο οποίος επηρέασε δυσμενώς τον πανευρωπαϊκό δείκτη, ήταν των ομίλων παροχής υ-

πηρεσιών υγείας. Η πτώση του δείκτη ήταν 1,6%, ενώ απώλειες εμφάνισε και ο κλαδικός δείκτης της ενέργειας με κάμψη σχεδόν 1%. Ο κολοσσός της BP ανακοίνωσε ότι τα χαμηλότερα περιθώρια κερδών από τις δραστηριότητες διύλισης θα περικόψουν τα κέρδη τετάρτου τριμήνου από 100 έως και 300 εκατ. δολάρια. Η μετοχή της εταιρείας έχασε 2,5% της αξίας της χθες. Αντισταθμιστικά στις απώλειες λειτουργήσει ο κλάδος του αυτοκινήτου, ο οποίος είχε κέρδη της τάξεως του σχεδόν 1% με αφορμή δημοσίευμα του Bloomberg. Σύμφωνα με αυτό, η ομάδα συμβούλων του Ντόναλντ Τραμπ μελετά το ενδεχόμενο της σταδιακής αύξησης των τιμωρητικών δασμών, όπερ και τόνωσε τους ομίλους της αυτοκινητοβιομηχανίας χθες στην Ευρώπη. Με άνοδο 1,7% έκλεισε ο κλαδικός δείκτης των τραπεζών, ενώ αναλυτές προβλέπουν ότι τα χρηματιστήρια της Γηραιάς Ηπείρου ενδεχομένως να τηρήσουν στάση αναμονής μέχρι την επίσημη ανάληψη καθηκόντων του Τραμπ στις 20 τρέχοντος. Τέλος, οι αγορές διεθνώς τελούν σε ανατάτωση εξαιτίας της πιθανότητας να κάνει λιγότερες μειώσεις επιτοκίων φέτος η Fed, λόγω της δυναμικής αγοράς απασχόλησης στις ΗΠΑ και των επιπτώσεων των δασμών στον πληθωρι-

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				(Σε δολάρια)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		WALT DISNEY CO	38,18	0,1574	
3M COMPANY	137,59	2,2214		WELLS FARGO & W	108,39	0,2868	
ALCOA CORP	36,79	0,8774		WALMART INC	71,17	0,9074	
ALTRIA GROUP	51,075	0,4425			91,37	-0,1748	
AMAZON COM	219,045	0,2678		London/Λονδίνο			
AMER EXPRESS C	299,57	0,8585		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%	(Σε πέννες)
AMER INTL GROU	72,62	2,5127		ANGLO AMERICAN	2472	0,795	
AMGEN	266,02	-1,5434		A.B.FOOD	1958,5	-0,408	
APPLE INC	234,67	0,1152		ADMIRAL GRP	2524,47	0	
BANK OF AMERIC	45,8701	1,7978		ASHTED GRP	5068	3,247	
BAXTER INTL IN	30,555	0,1803		ANTOFAGASTA	1689	-0,118	
BOEING CO	167,33	-1,8995		AVIVA	469,3	-0,021	
BRISTOL MYERS	55,655	0,5329		ASTRAZENECA	10638	-1,774	
CATERPILLAR IN	371,235	2,4097		BABCOCK INTL	485,8	-0,082	
THE CIGNA GP O	282,37	-0,0283		BAE SYS.	1186	0,466	
CHEVRON	156,23	0,5665		BARCLAYS	263,8	1,189	
CISCO SYSTEMS	59,19	0,7318		BRAMERJOB.	2904	-0,58	
CITIGROUP	73,825	1,4498		BERKELEY GRHL	3498	-2,203	
CERVECIERIAS	11,69	0,3433		BRLAND	342,72	0,351	
COCA-COLA CO	61,625	-0,0406		BUNZL	3296	-0,06	
COLGATE PALMOL	87,57	0,5396		BP	419,65	-2,539	
DANAOS CORP	79,8916	2,0327		BURBERRY GRP	954	-1,281	
DIAMAS SHIPPING	1,865	0,2688		BT GROUP	138,6	-0,18	
DOW INC	40,055	0,9705		COCACOLA HBC A	2708	-0,951	
DUPONT DE NMOU	75,41	1,3167		CARNIVAL	1799,5	0,964	
GLBL X EM MR E	25,405	0,5541		CENTRICA	133,2	-2,245	
ENTERGY CP	77,835	0,9926		COMPASS GROUP	2658	-0,673	
EXXON MOBIL	109,08	-0,1921		CAPITA GROUP	13,44	1,048	
FEDEX CORP	276,37	0,6482		CRH	7608	1,256	
FORD MOTOR CO	9,805	0,9784		DCC	5045	-0,787	
INTL BUS MACHI	217,34	-0,0276		DIAGEO	2343	-2,279	
GENERAL DYNAMI	263,825	0,0588		DIRECT LINE	254,8	0,236	
GE AEROSPACE O	177,24	3,3048		EXPERIAN	3455	0,67	
GOLDM SACHS GR	572,49	1,6946		EASVJET	495,2	-0,081	
HALLIBURTON CO	28,1162	1,1374		FRESNILLO	657	1,629	
HARTFORD FINL	108,91	1,1305		GLENCORE	367,85	1,003	
HP INC	32,72	0,3066		GSK	1305	-2,817	
HOME DEPOT INC	392,495	0,8518		HIKMA	2022	-0,299	
INTEL CORP	19,0482	-0,7906		HAMMERSON	274,2	2,919	
JOHNSON JOHNSO	143,64	-0,5745		HARGREAVES LAN	1101,5	-0,045	
JPMORGAN CHASE	245,995	0,7309		HSBC HLDGS.UK	799,2	0,113	
LAZARD INC ORD	46,575	1,7366		INTL CONSOL AI	309,5	1,576	
MCDONALD'S COR	280,5812	-1,0749		INTERCON. HOTE	10070	0,449	
MERCK & CO	99,695	-1,2725		3I GRP	3599	0,703	
MICROSOFT CP	417,06	-0,0312		IMB BRANDS	2595	0,62	
3M COMPANY	137,59	2,2214		INTERTEK GROUP	4764	-0,75	
MORGAN STANLEY	124,845	0,6896		ITV	69,92	0	
NIKE INC CL B	70,96	-1,5538		JOHNSON MATTHE	1303,52	-0,988	
NORFOLK SOUTHE	238,97	0,6783		KINGFISHER	228,7	0,526	
PFIZER INC	26,45	-1,306		LAND SECS.	532,5	-0,187	
PROCTER & GAMB	159,82	0,617		LEGAL&GEN.	224,8	1,13	
ROCKWELL AUTOM	277,49	0,7114		LLOYDS GRP	53,98	0,827	
SCHLIMBERGER L	39,81	-0,1004		MARKS & SP.	7	-1,503	
SOUTHERN	81,981	0,1356		MONDI	1147	-1,206	
STEALTHGAS	6,03	1,3445		NATIONAL GRID	913,2	-0,546	
UNISYS CORP	6,4	1,7488		NEXT	9028	-3,444	
UNITEDHEALTH G	541,79	0,1201		PRUDENTIAL	601,8	1,344	
US BANCORP	49,245	1,7669					

Verizon Comms				38,18			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		WALT DISNEY CO	38,18	0,1574	
3M COMPANY	137,59	2,2214		WELLS FARGO & W	108,39	0,2868	
ALCOA CORP	36,79	0,8774		WALMART INC	71,17	0,9074	
ALTRIA GROUP	51,075	0,4425			91,37	-0,1748	
AMAZON COM	219,045	0,2678		London/Λονδίνο			
AMER EXPRESS C	299,57	0,8585		Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ.%	(Σε πέννες)
AMER INTL GROU	72,62	2,5127		ANGLO AMERICAN	2472	0,795	
AMGEN	266,02	-1,5434		A.B.FOOD	1958,5	-0,408	
APPLE INC	234,67	0,1152		ADMIRAL GRP	2524,47	0	
BANK OF AMERIC	45,8701	1,7978		ASHTED GRP	5068	3,247	
BAXTER INTL IN	30,555	0,1803		ANTOFAGASTA	1689	-0,118	
BOEING CO	167,33	-1,8995		AVIVA	469,3	-0,021	
BRISTOL MYERS	55,655	0,5329		ASTRAZENECA	10638	-1,774	
CATERPILLAR IN	371,235	2,4097		BABCOCK INTL	485,8	-0,082	
THE CIGNA GP O	282,37	-0,0283		BAE SYS.	1186	0,466	
CHEVRON	156,23	0,5665		BARCLAYS	263,8	1,189	
CISCO SYSTEMS	59,19	0,7318		BRAMERJOB.	2904	-0,58	
CITIGROUP	73,825	1,4498		BERKELEY GRHL	3498	-2,203	
CERVECIERIAS	11,69	0,3433		BRLAND	342,72	0,351	
COCA-COLA CO	61,625	-0,0406		BUNZL	3296	-0,06	
COLGATE PALMOL	87,57	0,5396		BP	419,65	-2,539	
DANAOS CORP	79,8916	2,0327		BURBERRY GRP	954	-1,281	
DIAMAS SHIPPING	1,865	0,2688		BT GROUP	138,6	-0,18	
DOW INC	40,055	0,9705		COCACOLA HBC A	2708	-0,951	
DUPONT DE NMOU	75,41	1,3167		CARNIVAL	1799,5	0,964	
GLBL X EM MR E	25,405	0,5541		CENTRICA	133,2	-2,245	
ENTERGY CP	77,835	0,9926		COMPASS GROUP	2658	-0,673	
EXXON MOBIL	109,08	-0,1921		CAPITA GROUP	13,44	1,048	
FEDEX CORP	276,37	0,6482		CRH	7608	1,256	
FORD MOTOR CO	9,805	0,9784		DCC	5045	-0,787	
INTL BUS MACHI	217,34	-0,0276		DIAGEO	2343	-2,279	
GENERAL DYNAMI	263,825	0,0588		DIRECT LINE	254,8	0,236	
GE AEROSPACE O	177,24	3,3048		EXPERIAN	3455	0,67	
GOLDM SACHS GR	572,49	1,6946		EASVJET	495,2	-0,081	
HALLIBURTON CO	28,1162	1,1374		FRESNILLO	657	1,629	
HARTFORD FINL	108,91	1,1305		GLENCORE	367,85	1,003	
HP INC	32,72	0,3066		GSK	1305	-2,817	
HOME DEPOT INC	392,495	0,8518		HIKMA	2022	-0,299	
INTEL CORP	19,0482	-0,7906		HAMMERSON	274,2	2,919	
JOHNSON JOHNSO	143,64	-0,5745		HARGREAVES LAN	1101,5	-0,045	
JPMORGAN CHASE	245,995	0,7309		HSBC HLDGS.UK	799,2	0,113	
LAZARD INC ORD	46,575	1,7366		INTL CONSOL AI	309,5	1,576	
MCDONALD'S COR	280,5812	-1,0749		INTERCON. HOTE	10070	0,449	
MERCK & CO	99,695	-1,2725		3I GRP	3599	0,703	
MICROSOFT CP	417,06	-0,0312		IMB BRANDS	2595	0,62	
3M COMPANY	137,59	2,2214		INTERTEK GROUP	4764	-0,75	
MORGAN STANLEY	124,845	0,6896		ITV	69,92	0	
NIKE INC CL B	70,96	-1,5538		JOHNSON MATTHE	1303,52	-0,988	
NORFOLK SOUTHE	238,97	0,6783		KINGFISHER	228,7	0,526	
PFIZER INC	26,45	-1,306		LAND SECS.	532,5	-0,187	
PROCTER & GAMB	159,82	0,617		LEGAL&GEN.	224,8	1,13	
ROCKWELL AUTOM	277,49	0,7114		LLOYDS GRP	53,98	0,827	
SCHLIMBERGER L	39,81	-0,1004		MARKS & SP.	7	-1,503	
SOUTHERN	81,981	0,1356		MONDI	1147	-1,206	
STEALTHGAS	6,03	1,3445		NATIONAL GRID	913,2	-0,546	
UNISYS CORP	6,4	1,7488		NEXT	9028	-3,444	
UNITEDHEALTH G	541,79	0,1201		PRUDENTIAL	601,8	1,344	
US BANCORP	49,245	1,7669					

Amsterdam/Αμστερνταμ			Tokyo/Τόκυο		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	Εταιρείες	Χθες	Μετ.%
DT TELEKOM N	30,2	0,35	AJINOMOTO	10,05	0,05
E.ON SE NA	10,55	0,05	ETIPOL	43,33	-0,1
FRESENIUS MEDI	43,33	-0,1	ASAHI GROUP H	34,81	0,27
FRESENIUS SE	34,81	0,27	ASTELLAS PHAR	124,35	1,2
HEIDELBERG MAT	124,35	1,2	BRIDGESTONE C	8,83	-0,06
HENKEL AG&C V	8,83	-0,06	CANON INC	32,25	0,365
INFINEON TECH	32,25	0,365	CASIO COMPUTE	11,385	0,385
K S NA	11,385	0,385	CITIZEN WATCH	140,85	0,2
MERCK KGAA	140,85	0,2	CREDIT SAISON	486,8	3,2
MUENCH RUECK	486,8	3,2	DAIWA SEC GRO	28,36	-0,22
RWE AG	28,36	-0,22	SUBARU	3,961	0,098
THYSENKRUPP A	3,961	0,098	FUJIFILM HOLDI	91,88	0,98
FUJITSU	91,88	0,98	HINDI MOTORS	27,3	0,17
VOLKSWAGEN VZ	27,3	0,17	HITACHI	193,96	0,78
VONOVIA SE	193,96	0,78	HONDA MOTOR	247,4	3,5
SIEMENS N	247,4	3,5	ISUZU MOTORS		
SAP SE			KAWASAKI HVI		
			KAWASAKI STEEL		
			KALIMA CORP		
			KEIO		
			KOBEL STEEL		
			KONICA MINOLTA		
			JIET		
			1,2K		
			MITSUBI UFJ FG		
			MITSUBISHI CORP		
			MITSUBISHI ELE		
			MITSUBISHI MOT		
			NEC CORPORAT		
			NIKKON HLDG		
			NIKON CORP		
			NISSAN CORP		
			NISSAN MOTOR		
			NOMURA HOLDI		
			NISSAN CHEMIC		
			NIPPON PAPER I		
			OBAYASHI CORP		
			ODAKYU ELEC R		
			OJI HOLDINGS		
			OSAKA GAS		
			RICOH CO LTD		
			SECOM		
			SEVEN & HLDG		
			SHARP CORP		
			SHIMIZU CORP		
			SHISEIDO		
			SONY GROUP CO		
			SUMITOMO CHEM		
			SUZUKI		
			TAISEI CORP		
			TDK CORPORAT		
			TOBU RAILWAY		
			TOKIO MARINE H		
			TORAY INDUST		
			TREND MICRO		
			TOPY INDS LTD		
			TORAY INDUST		
			TOYOGO		
			TOYOTA MOTOR		

ANALYSE / EUROBANK

Ετος προκλήσεων
το 2025 για την κινεζική
οικονομία

Το 2025, που μόλις ξεκίνησε, αποτελεί έτος-ορόσημο για την εθνική στρατηγική «Made in China 2025». Η πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 2015 στοχεύει στην τόνωση του μεταποιητικού τομέα της χώρας με απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση του αυξανόμενου διεθνούς ανταγωνισμού και την ενίσχυση της οικονομικής ασφάλειας.

Τα τελευταία 40 χρόνια, η οικονομία της Κίνας έχει υποστεί βαθύ μετασχηματισμό, που συχνά χαρακτηρίζεται οικονομικό θαύμα. Ωστόσο αυτή η αξιοσημείωτη ανάπτυξη έχει αρχίσει να επιβραδύνεται τα τελευταία χρόνια. Πρόσφατες προβλέψεις του ΔΝΤ που εκτείνονται έως το 2029 δείχνουν ότι η ανάπτυξη θα συνεχίσει να επιβραδύνεται, αν και ο ρυθμός επέκτασης της Κίνας θα παραμείνει υπερδιπλάσιος από τον μέσο όρο των οικονομιών του G7. Το ΑΕΠ της Κίνας προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4,8% το 2024, από 5,3% το 2023, με περαιτέρω σταδιακή υποχώρηση στο 4,5% το 2025 και 3,3% έως το 2029. Αντίθετα, οι οικονομίες του G7 αναμένεται να καταγράφουν σταθερή ανάπτυξη που θα κυμαίνεται μεταξύ 1,6%-1,7% την περίοδο 2024-2029, με τον ρυθμό μεγεθύνσεων της παγκόσμιας οικονομίας να εκτιμάται στο 3,2% κατά μέσον όρο «τροφοδοτούμενο» σε μεγάλο βαθμό από την Κίνα και άλλες αναδυόμενες αγορές που βρίσκονται κυρίως στην Ασία, με προεξάρχουσα

την Ινδία. Ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της Κίνας ανήλθε κατά μέσον όρο στο 4,8% τους πρώτους εννέα μήνες του 2024, με αποτέλεσμα να απαιτείται μια πιο ισχυρή απόδοση το τέταρτο τρίμηνο ώστε να επιτευχθεί ο επίσημος στόχος «περίπου 5%» για το 2024.

Ανεξάρτητα από το εάν ο εν λόγω στόχος θα έχει επιτευχθεί ή καταγραφεί μικρή αστοχία (τα στοιχεία ΑΕΠ για τους τελευταίους τρεις μήνες του 2024 δημοσιεύονται στις 17/1/2025), η συνολική εικόνα για το 2024 ήταν ανάμεικτη. Οι υπεύθυνοι χάραξης της οικονομικής πολιτικής, αν και διστακτικοί στην αρχή του έτους, φαίνονται πλέον πλήρως πεπεισμένοι για την ανάγκη μιας ουσιαστικής δέσμης μέτρων που θα θέσουν την οικονομία σε μια πιο βιώσιμη τροχιά ανάπτυξης. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να αντιμετωπιστεί η παρατηρούμενη αποσύνδεση μεταξύ ζήτησης και προσφοράς. Η εναρμόνισή τους προϋποθέτει την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών ώστε στη συνέχεια να είναι εφικτή η τόνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η προ των θυρών δεύτερη προεδρία Τραμπ περιπλέκει περαιτέρω τις ήδη σύνθετες οικονομικές προοπτικές της Κίνας, καθώς αναμένεται ότι θα συνοδευτούν από ενισχυμένες εμπορικές εντάσεις και αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα.

* EUROBANK RESEARCH

Μικροπιστώσεις έως 25.000 ευρώ
για πολύ μικρές επιχειρήσεις

Από τις 27 του μηνός οι χορηγήσεις δανείων με ευνοϊκούς όρους από το νέο ταμείο

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ευκαιρία χρηματοδότησης με ευνοϊκούς όρους των πολύ μικρών επιχειρήσεων, με έως 10 άτομα προσωπικό, θα προσφέρει από τις 27 Ιανουαρίου το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από το πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027».

Όπως διευκρινίζεται, στην περίπτωση αυτών των δανείων δεν θα μεσολαβούν τράπεζες, καθι-

Συνολικά προβλέπεται ότι θα ενισχυθούν 3.300 επιχειρήσεις εκ των οποίων 1.000 στο πλαίσιο της γυναικείας επιχειρηματικότητας.

στώντας τη διαδικασία πιο εύληκτη. Τα δάνεια θα χορηγούνται άμεσα σε ποσοστό 60% για τη γενική επιχειρηματικότητα ή 75% για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα από το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων, ενώ το υπόλοιπο 40% ή 25% αντίστοιχα θα παρέχεται από τους εξειδικευμένους οργανισμούς μικροπιστώσεων. Σήμερα λειτουργούν 3 τέτοιοι: τα ιδρύματα «ΤΜΕ-ΔΕ Microfinance Solutions», «Microsmart» και «ΑΦΗ Microfinance A.E.». Όλα είναι αδειοδοτημένα από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία αναμένεται να προχωρήσει και σε νέες αδειοδοτήσεις το προσεχές διάστημα.

Τα δάνεια σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, με έως 10 άτομα προσωπικό, θα είναι συνολικού ύψους 80 εκατ. ευρώ.

Συνολικά, με βάση την απόφαση που υπέγραψε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, τα δάνεια που θα χορηγηθούν θα είναι ύψους 80 εκατ. ευρώ. Έχει προηγηθεί επιχειρησιακή συμφωνία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα-ΗΔΒ, που αναλαμβάνει τη δημιουργία και τη διαχείριση του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου στο πλαίσιο του Ταμείου Χαρτοφυλακίου «Ταμείο Επιχειρηματικότητας ΙΙΙ (ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ)».

Τα δάνεια θα είναι ύψους 3.000-25.000 ευρώ και θα αφορούν κεφάλαια κίνησης, καθώς και χρη-

ματοδότηση επενδυτικών σχεδίων. Πέραν της επιδότησης επιτοκίου, το ευνοϊκό καθεστώς των συγκεκριμένων δανείων προβλέπει ότι δεν θα λαμβάνονται εμπράγματα εξασφαλίσεις. Θα είναι διάρκειας 12-96 μηνών, με δυνατότητα περιόδου χάριτος έως 6 μηνών.

Συνολικά προβλέπεται ότι θα ενισχυθούν 3.300 επιχειρήσεις εκ των οποίων 1.000 στο πλαίσιο της γυναικείας επιχειρηματικότητας. «Το γεγονός ότι η παρέμβαση χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο», σχολίασε ο κ. Παπαθανάσης, «αποτελεί μια ακόμη έμπρακτη από-

ντηση στο ερώτημα πού και προς όφελος ποιων κατευθύνονται τα κονδύλια από τους ευρωπαϊκούς πόρους που εξασφαλίσαμε. Επιταχύνουμε τις παρεμβάσεις προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας, για μια ανθεκτική και δυναμική ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή, για τη βελτίωση των εισοδημάτων των συμπολιτών μας».

Η διευθύνουσα σύμβουλος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, Ισμήνη Παπακυρίλλου, υποστήριξε πως με το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων διευρύνεται ο αριθμός των πολύ μικρών επιχειρήσεων που αποκτούν πρόσβαση στη χρηματοδότηση με ευνοϊκούς

όρους. Σημειώσε δε ότι υπάρχει πρόβλεψη χρηματοδότησης έως 900 ευρώ και για χρηματοδοτικές υπηρεσίες επιχειρηματικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης (mentoring). «Το νέο ταμείο που παρέχεται για πρώτη φορά από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, στήριζει –με αυξημένη επιδότηση– τη χρηματοδότηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, ειδικά σε περιπτώσεις εταιρικών σχημάτων όπου μέτοχος - εταίρος ποσοστού άνω του 50% είναι γυναίκα και η διαχείριση - εκμετάλλευση της επιχείρησης πραγματοποιείται από γυναίκα», πρόσθεσε.

Στην Ελλάδα ο θεσμός λειτουργεί στο πλαίσιο του νόμου 4701 του 2020, κατ' εφαρμογήν του Ευρωπαϊκού Κώδικα Καλής Πρακτικής για τη χορήγηση μικροπιστώσεων. Πρόκειται, όπως έχει πει ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, για έναν πυλώνα που λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τις τράπεζες για να καλύψει ανάγκες που οι τράπεζες δεν καλύπτουν. Σύμφωνα με τον νόμο, οι χρηματοδοτήσεις μπορούν να καλύψουν:

(α) Όλες τις μορφές πιστώσεων, είτε για την κάλυψη επενδυτικών αναγκών, είτε ως κεφάλαιο κίνησης.

(β) Προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση εξοπλισμού.

(γ) Αυτοτελείς εγγυήσεις, οι οποίες δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη δανείων από άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα.

Κέρδη και στη δεύτερη
συνεδρία της εβδομάδας
παρουσίασε το ΧΑΚ

Κέρδη και στη δεύτερη συνεδρία της εβδομάδας παρουσίασε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δεί-

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε την Τρίτη στις 225,31 μονάδες, παρουσιάζοντας άνοδο 0,37%.

κτης έκλεισε την Τρίτη στις 225,31 μονάδες, παρουσιάζοντας άνοδο 0,37%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 137,12 μονάδες

με άνοδο 0,36%. Η ημερήσια αξία των συναλλαγών περιορίστηκε στα 275.615 ευρώ.

Από τους επιμέρους δείκτες, η Κύρια Αγορά ενισχύθηκε κατά 0,48%, ενώ η Εναλλακτική Αγορά σημείωσε άνοδο 0,04%. Πτώση σημείωσαν οι Επενδυτικές Εταιρείες κατά 0,25%, ενώ τα Ξενοδοχεία παρέμειναν αμετάβλητα. Τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα είχε η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών 129.381 ευρώ (τιμή κλεισίματος 4,76 ευρώ - άνοδος 0,42%), ακολουθούμενη από τη μετοχή της Logicom με όγκο 60.650 ευρώ (τιμή κλεισίματος 3,70 ευρώ - άνοδος 3,35%), της Δήμητρα Επενδυτική με όγκο 41.919 ευρώ (τιμή κλεισίματος 1,82 ευρώ - πτώση 0,27%), της Salamis Tours με όγκο 10.645 ευρώ (τιμή κλεισίματος 4,20 ευρώ - χωρίς μεταβολή) και της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με όγκο 7.328 ευρώ (τιμή κλεισίματος 0,86 ευρώ - άνοδος 1,18%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως 9 κινήθηκαν ανοδικά, 34 πτωτικά και 11 παρέμειναν χωρίς μεταβολή. Ο αριθμός των συναλλαγών ήταν 167.

Αυστηρότερη εποπτεία από ΕΚΤ
του πιστωτικού κινδύνου τραπεζών

Σχεδιάζει να χρησιμοποιούν στοιχεία από την περίοδο της τραπεζικής κρίσης

Να αναγκάσει τις τράπεζες να χρησιμοποιούν στοιχεία από την περίοδο της τραπεζικής κρίσης όταν προβλέπουν τις μελλοντικές ζημιές από τα δάνεια, σκεφτείται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Μια τέτοια κίνηση θα οδηγούσε κάποιες τράπεζες σε χαμηλότερους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, σύμφωνα με το Bloomberg. Ανάμεσα στις τράπεζες που θα επηρεάζονταν περισσότερο είναι οι ελληνικές.

Η ΕΚΤ έριξε για πρώτη φορά την ιδέα στο τραπέζι σε παρουσίαση που έκανε τον Νοέμβριο. Τότε, αποκάλυψε ότι στοχεύει να περάσει έναν νέο κανονισμό που θα απαιτεί από τις τράπεζες να χρησιμοποιούν τα πιστωτικά δεδομένα από περιόδους κρίσης στα μοντέλα ρίσκου τους. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στην περίοδο μεταξύ του 2008 και του 2018, όταν μεγάλο μέρος του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα και ειδικά στις χώρες του Νότου πέρασε βαθιά κρίση, με αποτέλεσμα τα κόκκινα δάνεια να εκτιναχθούν.

Κάποιες από τις τράπεζες που θα επηρεαστούν από μια τέτοια αλλαγή εκφράζουν ενόχληση απέναντι στην πρόταση, αποκαλύπτει το Bloomberg, καθώς κάτι τέτοιο θα τις ανάγκαζε να αγνοήσουν

Μια τέτοια αλλαγή θα επηρεάσει ιδιαίτερα τις τράπεζες σε Ελλάδα, Ιταλία και Ισπανία, όπου σημειώθηκε πολύ μεγάλη μείωση των κόκκινων δανείων τα τελευταία χρόνια.

τα πιστωτικά στοιχεία των πιο πρόσφατων ετών, που είναι πολύ πιο ευνοϊκά για τον κλάδο.

Εάν οι τράπεζες ενσωματώσουν τα παλαιότερα στοιχεία στα μοντέλα κινδύνου τους, αυτό θα οδηγήσει σε πιο απαισιόδοξες προβλέψεις για τις αθετήσεις δανείων και πιθανώς σε επιδείνωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας. Πάντως, το σχέδιο αυτό έρχεται σε μια εποχή που ήδη διαπιστώνονται εντάσεις στις σχέσεις της ΕΚΤ με τις τράπεζες. Κάποιοι αξιωματούχοι της κεντρικής τράπεζας εκφράζουν ενόχληση με την απουσία ανταπόκρισης μεριδίας του κλάδου στις εποπτικές απαιτήσεις τους, ενώ την ίδια στιγμή

Η ΕΚΤ στοχεύει να περάσει ένα νέο κανονισμό που θα απαιτεί από τις τράπεζες να χρησιμοποιούν τα πιστωτικά δεδομένα από την περίοδο 2008-2018.

κάποιες τράπεζες έχουν κουραστεί από την υπερβολικά γραφειοκρατική, όπως τη βλέπουν, προσέγγιση της ΕΚΤ. Μάλιστα, η προοπτική πιο χαλαρής ρύθμισης του αμερικανικού χρηματοοικονομικού κλάδου από την κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ ενισχύει την αίσθηση που επικρατεί μεταξύ των ευρωπαϊκών τραπεζών ότι η εποπτεία του κλάδου σε αυτή την πλευρά του Ατλαντικού εξελίσσεται σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

Αρκετές από τις μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες προσλαμβάνουν

συμβούλους για να υπολογίσουν πώς θα επηρεαστούν τα κεφάλαιά τους εάν χρησιμοποιήσουν την προτεινόμενη περίοδο αναφοράς για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου. Παράλληλα, προσπαθούν μέσω του lobbying να «μαλακώσουν» το σχέδιο της ΕΚΤ.

Οι οδηγίες που δόθηκαν το 2017 από τη European Banking Authority ζητούσαν από τις τράπεζες να χρησιμοποιήσουν ένα «μείγμα καλών και κακών ετών» όταν «τρέχουν» τα μοντέλα τους για να υπολογίσουν τις πιθανότητες

αθέτησης δανείων. Η ΕΚΤ προαναγγέλλεται να δώσει έναν πιο συγκεκριμένο ορισμό για το ποια περίοδος θεωρείται κατάλληλο μείγμα γύρω στα μέσα του έτους και όπως έδειξε στην παρουσίαση του Νοεμβρίου, θεωρεί το 2008-2018 ως κατάλληλη περίοδο, αφού περιλαμβάνει έναν πλήρη οικονομικό κύκλο και έτσι αποφεύγεται η υπερβολικά αισιόδοξη των τραπεζών.

Οι αντιρρήσεις των τραπεζών επικεντρώνονται στο ότι η περίοδος αυτή εξαιρεί τα τελευταία χρόνια, όταν τα στοιχεία των δανείων εμφάνισαν ουσιαστική βελτίωση.

Όπως σημειώνει το Bloomberg, μια τέτοια αλλαγή θα επηρεάσει ιδιαίτερα τις τράπεζες σε Ελλάδα, Ιταλία και Ισπανία, όπου σημειώθηκε πολύ μεγάλη μείωση των κόκκινων δανείων τα τελευταία χρόνια. Εάν οι τράπεζες χρησιμοποιήσουν πιο αυστηρές υποθέσεις για τον υπολογισμό των πιστωτικών κινδύνων, μπορεί να αυξηθεί το ύψος των κεφαλαίων που είναι αναγκασμένες να διατηρούν ως ανάχωμα. Κάτι τέτοιο απειλεί να υπονομεύσει την ικανότητά τους να κάνουν επενδύσεις ή να διανέμουν κεφάλαια στους μετόχους τους.

Deloitte.

Φορολογικές Πληροφορίες 2025

Ο απαραίτητος οδηγός για το φορολογικό τοπίο της Κύπρου.

© 2025 Deloitte Limited

Κατεβάστε
τον οδηγό
σε ελληνικά
και αγγλικά.

